
Szendrőlád Község Önkormányzatának

Esélyegyenlőségi Programja

2013

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
Szendrőlád bemutatása	3
Gazdasági háttér- társadalmi háttér	5
Értékeink, küldetésünk	10
Célok	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása	12
2. Stratégiai környezet bemutatása	12
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	14
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	69
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	80
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	89
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	96
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	96
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	97
1. A HEP IT részletei	97
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	97
A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége:	98
A gyermekek helyzete és esélyegyenlősége:	98
Az idősek helyzete, esélyegyenlősége:	98
A nők helyzete és esélyegyenlősége:	98
A fogyatékkal élők esélyegyenlősége :	99
A beavatkozások megvalósítói	99
Jövőképünk	99
Az intézkedési területek részletes kifejtése	101
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	106
3. Megvalósítás	110
A megvalósítás előkészítése	110
A megvalósítás folyamata	110
Monitoring és visszacsatolás	111
Nyilvánosság	112
Érvényesülés, módosítás	113
4. Elfogadás módja és dátuma	Hiba! A könyvjelző nem létezik.

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Szendrőlád Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

Szendrőlád bemutatása

Település története

Néveredet

Községünk elnevezése az idők folyamán sokat változott. Eredeti neve Lád volt, amelyet vagy Szent László nevééről, vagy a Laad nemzetségről nyert. Birtokos családja Ládinak nevezte magát, éppúgy, mint Sajólad birtokosai. A falu nevét a XIV. században Lad és Laad alakban írták. A XVII. század végén kezdték a falut a szomszédos Bessenyőről Bessenyő-Ládnak is nevezni. Majd kialakult a Ládbesenyő- Szendrő- Szendrőlád nevek elkülönítése, a mai használat szerint (1873-tól).

Néveredet a népi hagyomány szerint

A török időkben a Bikk hegy tetején állt egy összekötő vár. A Borsodi Földvárból kapott híreket a katonák innen továbbították a Szendrői Végvárnak. Tiszta időben a három végvárból különböző jelekkel adtak hírt egymásnak. Először arról győződtek meg, hogy a szendrei várban látják-e a jeleket, ha látták, akkor tüzet raktak. Így biztos volt, hogy "Szendrő lát". Ezt sokszor ismételve kezdték a közbeeső települést Szendrőládnak, majd az utolsó hang változtatásával Szendrőládnak nevezni.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Szendrőlád történelme

A népvándorlás utolsó szakaszában a honfoglaló magyarsághoz csatlakozott három kabar törzs települt itt meg, olvadt össze az őslakossággal, és alakították ki azt a vármegyét, melynek központja az őskori földvárra épített honfoglalás kori, megerősített földvár volt, Borsod vára, amiről később a mai egyesített megye legnagyobb része nevét kapta.

Szendrőlád első írásos emlékei a XIII. századból erednek. A XVI. században a törökök elpusztították a községet, majd hódoltsági területté lett, egy része pedig a szendrői vár tartozéka volt. A törökök idejében a Bükketőn volt egy vár, és a várból vezetett egy alagút a töltés széléig a Bódvához. Mivel a Bódván csak itt lehetett átkelni, Szendrőnek ez volt az átkelőhelye. A település csak a török kiűzése után indult fejlődésnek. A Bódván malom üzemelt, s a XIX. században téglagyára is volt.

A XVII. században Ferdinánd király az egész Szendrőládi határt a Királykút tanyával együtt Berzeviczi György nevű nemesnek ajándékozta, aki megépítette a római katolikus templomot és a kastélyt. Később házasság útján jöttek a többi nemesek is: Gombos, Vécsei, Ditrik és Kozma. Az 1848-as szabadságharc után a földosztás nem ment könnyen Szendrőládon, mivel a nemes úr csak a legrosszabb minőségű földeket akarta adni a parasztnak, de később kénytelen volt megegyezni és megtörtént a tagosítás. A hatodik sarjadék Berzeviczy Gyula volt, aki felépítette a nagyhegyen a tornyos kastélyt és 80 hold szőlőt telepített.

Az első vonat 1896-ban indult meg a Bódva völgyén.

Ládbesenyő és Szendrő szomszédos települések hatására hamar teret nyert lakói között a reformáció, s a XX. század elejére a római katolikusok és a reformátusok kb. egyenlő arányban voltak megtalálhatóak a hívek között. Mindkét felekezetnek volt temploma és elemi iskolája a községben, de kultúrintézménye volt még a népkönyvtár és a Levente-egyesület is, századunk első felében. A gazdálkodás területén a szántóföldi művelés mellett az erdők is fontos szerepet játszottak, emellett 2 mészkőbánya és 2 mészégető üzem is működött Szendrőládon.

Közigazgatás

- A település 1950-ig a borsodi körjegyzőséghez tartozott,
- 1950-ben tanácsot alapított,
- 1969-ben Edelény társközsége lett,
- 1984-ben önálló tanácsú községgé vált,
- 1990-től működik a helyi önkormányzat.
- 2013-tól Közös Önkormányzat: Szendrőlád, Balajt, Ládbesenyő

Gazdasági háttér- társadalmi háttér

Közúton: Miskolcra a 26-os számú főútvonalon északi irányba haladva a Sajószentpéterről elágazó 27-es számú főútvonalon-Edelényen át érhetünk Szendrőladra.

Vasúton a Miskolc-Tornanádaska útvonalon közelíthető meg.

Szendrőlad a Bódva völgy kapujában, Borsod-Abaúj-Zemplén megye északi részén, a Bódva folyó bal partján fekszik.

A település Észak-Magyarország páratlan természeti szépségekben bővelkedő területe. Éghajlata szubkontinentális, mérsékelten hűvös, mérsékelten száraz. Talaja nagyjából réti öntéstalaj, amelynek hasznosításában a mezőgazdaság a túlsúly, de jelentős a rétek és legelők aránya is. Növényföldrajzi tekintetben az aggteleki kistáj flórájával egyezik meg.

A településen kiépített a villany, telefon ivóvíz és a vezetékes gáz hálózat, a központosított kommunális hulladékszállítás megoldott.

Edelényhez tartozik, az egészségügyi közellátást régiós szinten Edelény, Kazincbarcika és Miskolc biztosítja.

A munkaképes lakosság töredéke talál csak helyben munkát magának, nagyobb része pedig a közeli településeken (Edelény, Sajóbáony, Sajókeresztúr, Kazincbarcika, Miskolc) jár dolgozni. Fokozottan hátrányos települések: nagy a munkanélküliség, egyre nagyobb az elszegényedés.

A kisebbség aránya településen 86%. Cigány és román kisebbségi önkormányzat működik településen az érdekeik érvényesítésére, képviselőikre. A közoktatási intézményekben megtalálható arányuk: óvoda - 100%, iskola - 100%.

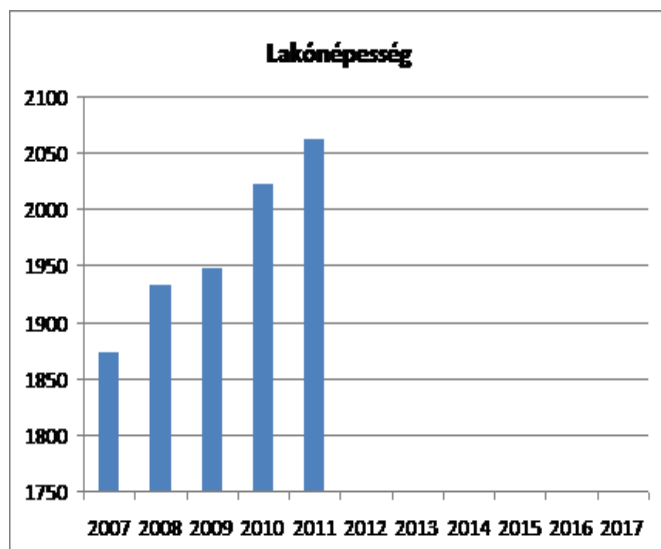
Civil szervezetek működnek a községbe.

Népesség

A település lélekszáma egyenletesen növekszik. Az állandó népesség számának alakulása:

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

	Fő	Változás
2007	1872	
2008	1933	103%
2009	1948	101%
2010	2022	104%
2011	2062	102%
2012	N.a	0%
2013		
2014		
2015		
2016		
2017		

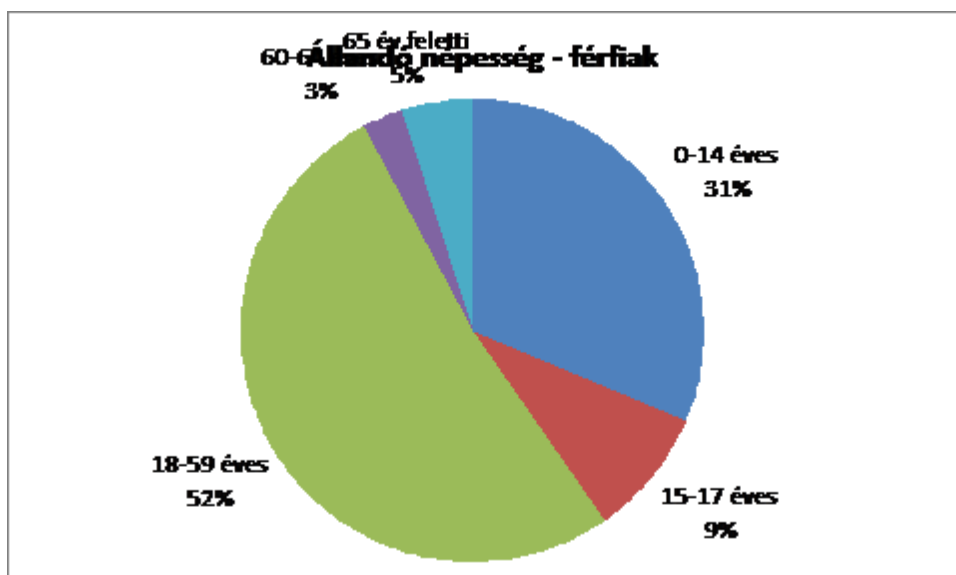
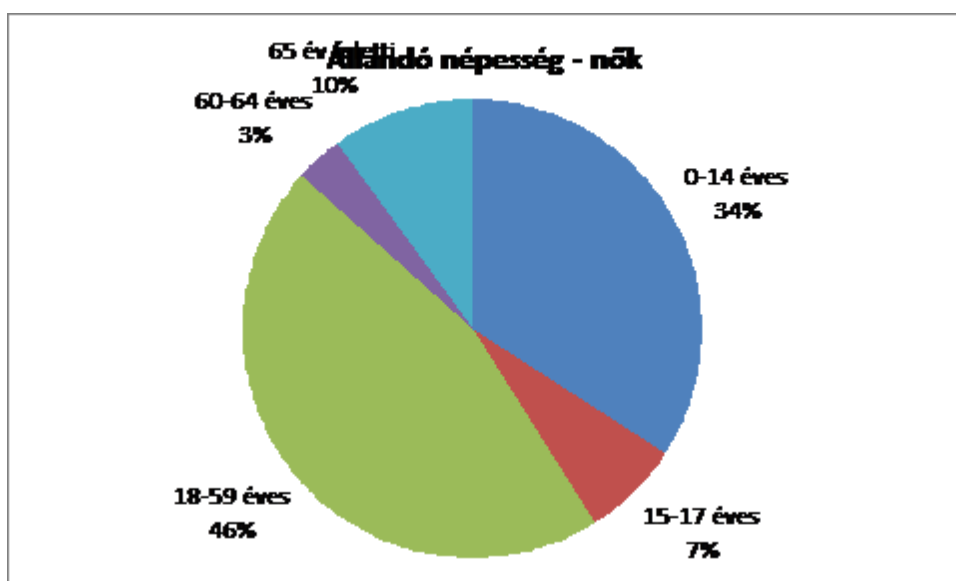

A község lakónépessége folyamatos emelkedést mutat. Az idős, előregedő emberek vagy elköltöznek a gyermekeikhez, vagy haláluk után a lakásaik eladásra kerülnek, így a családok jobban letelepedhetnek a községben, s lehetőség nyílik a rokonok stb. a faluba költözésére. Az utóbbi időben a romák számarányának növekedése felgyorsult, s ezzel párhuzamosan jelentősen csökkent a falu nem roma népessége a természetes fogyás és az elvándorlás következtében.

2. számú táblázat - Állandó népesség

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	975	974	1949	50%	50%
0-2 évesek			130		
0-14 éves	320	306	626	51%	49%
15-17 éves	65	87	152	43%	57%
18-59 éves	424	505	929	46%	54%
60-64 éves	31	27	58	53%	47%
65 év feletti	94	49	143	66%	34%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

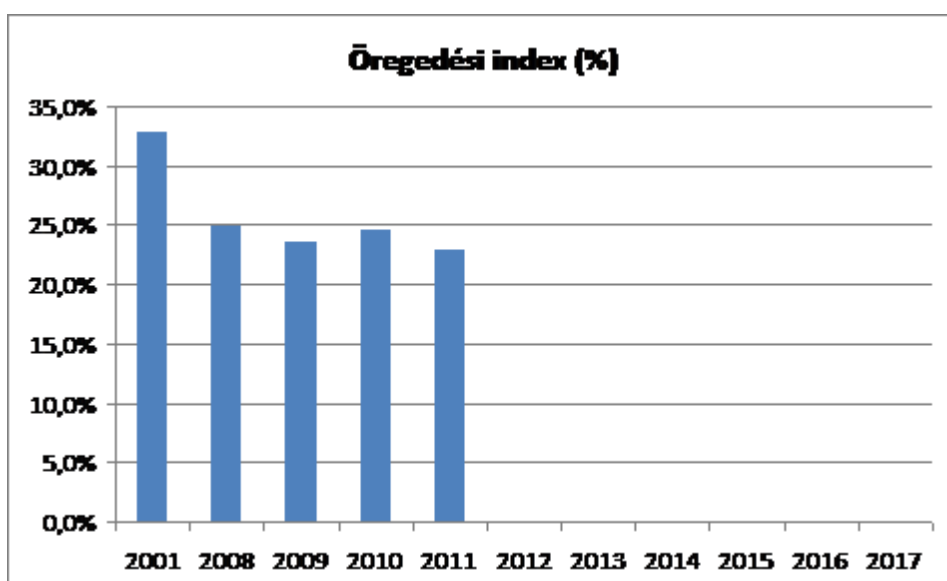

Az állandó népesség körében a férfiak és nők közel egyenlő számban élnek a településen. Jelentős réteget képvisel a 0-14 éves korosztály, a népesség 32 %-a, mely arra utal, hogy fontos feladatot jelent e korosztály számára biztosított esélyegyenlőség. Ugyan ilyen nagy arányban van jelen a 18-59 éves korosztály, ez 52 % a község népességének több mint fele. E korcsoport is mutatja az esélyegyenlőség területén jelentkező célcsoporttal való foglalkozás is kiemelt feladat.

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	201	614	32,7%
2008	163	656	24,8%
2009	151	643	23,5%
2010	155	632	24,5%
2011	143	626	22,8%
2012			
2013			
2014			
2015			
2016			
2017			

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

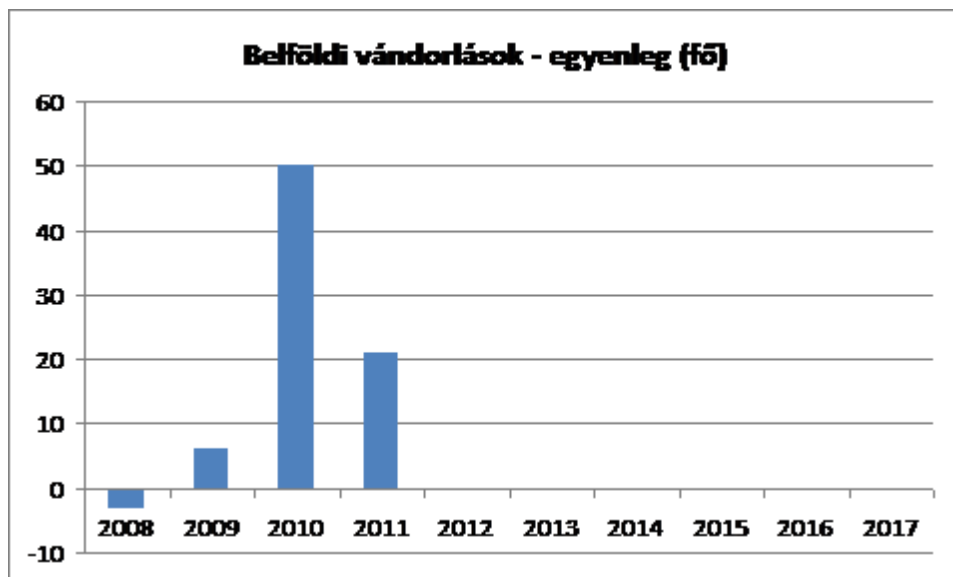

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 év feletti fő jut. Ez mutatja meg, hogy a település népességére mi a jellemző. A település indexe jóval 100 alatt marad, s ez azt jelzi, hogy fiatalos a népességszerkezet. Ez arra utal, hogy a gyermekek fokozottabb ellátására van szükség, és az esélyegyenlőség szempontjából kiemelt feladatként jelentkezik a gyerekekkel való foglalkozás.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	71	74	-3
2009	97	91	6
2010	125	75	50
2011	106	85	21
2012			
2013			
2014			
2015			
2016			
2017			

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A községre a statisztikai adatokat figyelembe véve az ideköltözés jellemző. Ez mutatja az adott település vonzerejét, mely arra utal, hogy szívesen telepednek le a fiatal családok a szülők közelében, és költöznek ide a családok rokonai is. A családi kötelék a családoknál nagyon fontos.

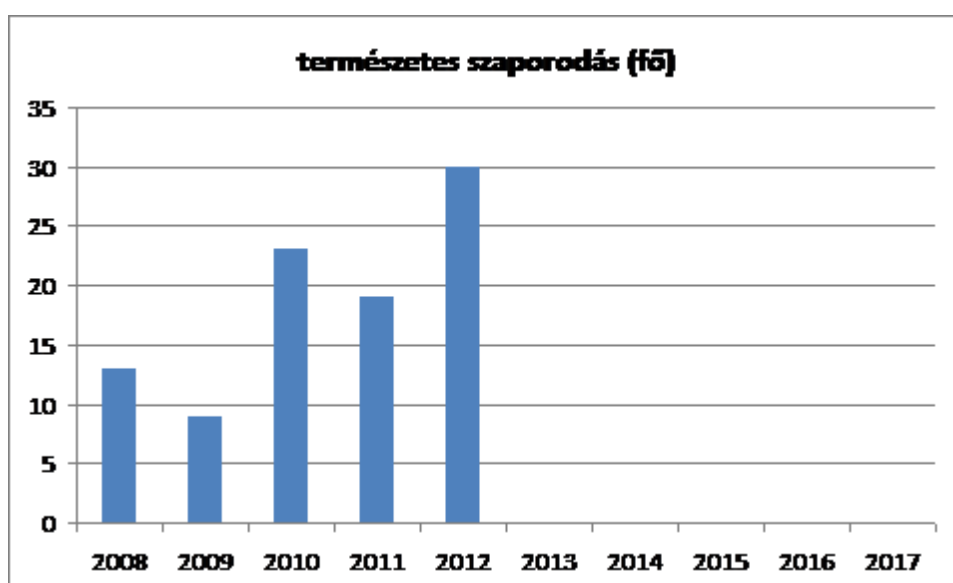
Az 5.számú táblázat a természetes szaporodásról mutat képet. Ez országos szinten negatív tartományban van. A községünkben régió átlagos adataihoz képest jóval több a természetes szaporulat, tekintve, hogy 2011-ben észak-magyarországon a természetes szaporulat -10,2 volt, ez az adat nálunk 2012-ben 30.

A természetes szaporodás adatai, azt mutatják, hogy többen születnek, mint haláloznak el a faluban. Ez jele lehet annak, hogy az itt élő családok szívesebben vállalnak gyermeket, akár több 5-7 gyermeket is, de előfordul magasabb gyermek szám is egy-egy családban.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	36	23	13
2009	40	31	9
2010	49	26	23
2011	42	23	19
2012	51	21	30
2013			
2014			
2015			
2016			
2017			

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

Szendrőlád Község Önkormányzatának célja, hogy minden lakója számára biztosítsa a közszolgáltatásokat, illetve biztosítsa a mélyszegénységben élők és romák, a fogyatékkal élők, az idősek, a nők és a gyermekek esélyegyenlőségét az élet minden területén.

Az esélyegyenlőségi program a településen élő hátrányos helyzetű társadalmi csoportjaira irányul, akik számára a sikeres élet, és a társadalmi integráció, a községet célzó fejlesztések és beruházások ellenére is korlátozottak vagy nem elérhetők.

Az esélyegyenlőség mindannyiunk számára fontos érték. A helyi önkormányzatnak rövid és hosszútávon is érdeke, hogy mindenkinek esélye legyen a foglalkoztatásra, az egészségügyi és szociális ellátásokra attól függetlenül, hogy nő vagy férfi, fogyatékkal élő, vagy származása szerint hova tartozik. Ennek érdekében az önkormányzat megalkotja az esélyegyenlőségi programját, mely tartalmazza a helyzetelemzéshez szükséges adatokat illetve a feladatok meghatározását és ütemezését.

A helyi önkormányzat jelenleg igen nagy figyelmet fordít a mélyszegénységben élők, a kisgyermeket nevelő családokra, a romákra és az idősekre egyaránt. Az elmúlt években számos helyi rendelet is született ezen csoportok támogatására.

Az esélyegyenlőségi programmal szélesíteni kívánja a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok felzárkózását.

Ez nem csak azért fontos, mert ma már követelménnyé vált, hanem azért is, mert a helyi közélet szereplői és döntéshozói felismerték, hogy szükség van hátrányokat kompenzáló intézkedésekre.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Szendrőlád település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregáció mentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt. Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az Ebktv. 2010. május 1-én hatályba lépett 63/A §-a rendelkezett a helyi esélyegyenlőségi programról. Ennek értelmében a helyi önkormányzat valamint a többcélú kistérségi társulás öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot dolgozott ki, melyet Szendrőlád Község Önkormányzatának képviselő-testülete 2007-ben fogadott el és 2009.12.31-én volt a felülvizsgálat időpontja.

Az esélyegyenlőségi program foglalkozik a mélyszegénységben élők és romák, a gyermekek, a nők az idősek és a fogyatékkal élők esélyegyenlőségével. Megfogalmazza az azonnali intézkedést igénylő feladatokat, a közép-és hosszú távú feladatokat

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Szendrőlád Község Önkormányzata 2012. évben támogatást nyert az „ÉMOP-3.2.1/D-11-2011-0024 – Helyi és térségi jelentőségű vízvédelmi rendszerek fejlesztése” kiírásán a Bódva-folyó szendrőládi szakaszának rendezésére, így a településen megvalósulhat az érvényben lévő előírásnak megfelelő biztonságú árvízvédelmi rendszer kiépítése, a lakosság élet- és vagyónbiztonságának megteremtése, az ipari és mezőgazdasági termelés feltételeinek az infrastrukturális létesítmények működésének biztosítása. Az Európai Unió és a Magyar Állam által nyújtott támogatás összege 154 997 104 Ft. A védmű várhatóan 2013 szeptemberében elkészül.

Az eredményes közbeszerzési eljárás lefolytatása után nyílt lehetősége Szendrőlád településnek arra, hogy megbízást adjon Ornament 2000 Építőipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.-nek az összesen 163,1 millió Ft elszámolható összköltséggel megvalósuló települési árvízvédelmi mű megépítésére.

A megvalósításhoz szükséges előkészítő munkálatok (jogerős vízjogi létesítési engedély megszerzése, a szükséges területvásárlások) megtörténtek, így az építkezés a munkaterület átadásával megkezdődhet.

A projekt az Észak-Magyarországi Operatív Program keretében és a NORDA Észak-magyarországi Regionális Fejlesztési Ügynökség Közhasznú Nonprofit Kft., mint Közreműködő Szervezet segítségével valósulhatott meg.

Szendrőlád Község Önkormányzata 2010. évben támogatást nyert az „ÉMOP-3.2.1/A-09-2010-0008 – 2000 LE alatti települések szennyvízkezelése (LHH)” kiíráson a szennyvízcsatorna-hálózat és tisztítómű kiépítésére, így megvalósulhat a kommunális folyékony hulladék korszerű gyűjtése és tisztítása. Az Európai Unió és a Magyar Állam által nyújtott támogatás összege 371 191 952 Ft. A csatorna-hálózat várhatóan 2013. májusában készül, majd a sikeres próbaüzem után az év végén átadásra kerül.

Szendrőlád Község Önkormányzata, "Orvosi rendelő épületének korszerűsítése és akadálymentesítése" címmel, sikeres pályázatot nyújtott be, az ÉMOP-4.1.1/C számú - "Egészségügyi szolgáltatások fejlesztése / Kistérségi járó beteg szakellátó központok fejlesztése, alap-, járó beteg szakellátás korszerűsítése a komplex programmal kezelendő LHH kistérségekben" címmel kiírt programra. A beruházás, a Magyar Állam és az Európai Unió által nyújtott 19.999.409,- Ft támogatásnak és az önkormányzat által biztosított 1.052.601,- Ft saját forrásnak köszönhetően, 21.052.010,- Ft értékben valósul meg.

A Szendrőládi Általános Iskola felújítása és bővítése

A Szendrőládi Általános Iskola felújítása és bővítése a modern, méltányos oktatási környezet és az esélyegyenlőség biztosítása érdekében. **Az „Intelligens Iskola” létrehozása Szendrőládon az oktatási informatikai infrastruktúra fejlesztésével tárgyú program szakmai előrehaladásáról.**

A TIOP-1.1.1-07/1-2008-0216.számú pályázat kedvezményezettje Községi Önkormányzat Szendrőlád. A projekt megvalósítási időszaka 2011.január 13. - 2011. november 30.

Polgármesteri Hivatal felújítása és akadálymentesítése Szendrőládon

Szendrőlád Község Önkormányzata, „**Polgármesteri Hivatal felújítása és akadálymentesítése Szendrőládon**” címmel, sikeres pályázatot nyújtott be, az ÉMOP-2007-3.1.3. számú - „Vidékfejlesztési programot kiegészítő településfejlesztés” címmel kiírt programra. A beruházás, a Magyar Állam és az Európai Unió által nyújtott 15.913.614,- Ft támogatásnak és az Önkormányzat által biztosított 1.768.179,- Ft forrásnak köszönhetően, 17.681.793,- Ft értékben valósul meg.

Az Európai Unió és a Magyar Állam által nyújtott támogatás összege: **15.913.614,- Ft.**

Ezek a nyertes és megvalósított pályázatok is jól mutatják, hogy Szendrőlád mennyire törekszik minél inkább vonzó, a mai követelményeknek megfelelő településsé válni mind az oktatás, mind az közintézmények felújítása, modernizálása területén.

A hazai és uniós pályázatokon való indulás egyik feltétele lesz az esélyegyenlőségi program megléte. Szendrőlád Község Önkormányzata továbbra is szeretné a külső forrásokat megteremteni a község fejlesztésére, ezért elhatározta, hogy az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőségről szóló törvény alapján esélyegyenlőségi programot fogad el.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Szendrőlád Község Önkormányzata Mötv. 93 § szerinti társulásokban lát el kötelező feladatokat. Így az Edelény Többcélú Kistérségi Társulás keretein belül biztosított a családsegítő szolgálat és a gyermekjóléti szolgálat feladatainak ellátása.

Szendrőlád, Balajt és Ládbesenyő Önkormányzatának Képviselő-testületei Szendrőládi Közös Önkormányzati Hivatal hoztak létre 2013. március 1. napjától a 2011. évi CLXXXIX. törvény 85 § (10) bekezdésében foglalt lehetőséggel élve kezdeményezte a közös önkormányzati hivatal létrehozását.

A fentebb ismertetett törvény lehetőséget biztosított a helyi önkormányzatokért felelős miniszternek, hogy –megfelelő kezdeményezés esetén- engedélyezze közös önkormányzati hivatal létrehozását ott is, ahol a hivatal létrehozni kívánó településeken élő nemzetiségeknek a népszámlálás során regisztrált aránya településenként eléri a húsz százalékot, valamint a települések lakosság száma meghaladja az 1 500 főt.

A közszolgáltatások a településen nagyrészt elérhetőek. A településen működik óvoda, iskola, házi orvos, védőnő, idősek otthona, de gyermekorvos sincsen.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Mivel a községben minden utca szegregált területnek számít, mert alacsony az itt élők iskolázottsága, nagy számban élnek kb. a lakosság 87%-a roma a települési önkormányzatnak nincs az esélyegyenlőségi programon kívül olyan koncepciója, amely ezzel a témával foglalkozna.

Nincsen nemekre érzékeny adatgyűjtés, amely befolyásolhatja a nők esélyegyenlőségét. Helyi szinten nincs adatgyűjtés az idősek esélyegyenlőségére vonatkozóan sem, mint ahogyan a fogyatékkal élőkre vonatkozó adatgyűjtés sincsen. A településen sokan élnek romák, így a mélyszegénység is fokozottan jelenik meg a község életében. Lakhatási szempontokat figyelembe véve nem beszélhetünk mélyszegénységről, azonban jelentős azoknak a családoknak a száma, akik a nyugdíjminimum alatti jövedelemből élnek. A jövedelmi viszonyok alapján azonban nem lehet reális képet adni, mivel nincsen arra vonatkozóan adat, hogy a szociális ellátásban részesülők közül mennyi a száma azoknak, akik valóban csak a szociális ellátásból élnek, és nincsen mellette más jövedelmük. A mélyszegénységről tehát nem rendelkezik az önkormányzat releváns adatokkal. A munkahellyel rendelkezők is nagyrészt minimál bérből és kapcsolódó főleg gyermekekre járó szociális juttatásokból élnek.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Szendrőládon nagyon sok roma él, mint már említettem a lakosság 87%-a, s az a szám folyamatos emelkedést mutat, bár nem rendelkezik erről a település releváns adatokkal. Sajnos napjainkban a mélyszegénység nem csak a roma lakosságra jellemző. A munkalehetőségek hiánya, valamint az alacsony jövedelmek minden családnál életszínvonal csökkenést mutatnak.

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira -, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira

vezethetők vissza (Ld. pl. A tartós szegénység csökkentésének lehetőségei Magyarországon, Budapest Intézet, 2012., www.budapestinstitute.eu/uploads/BI_tartos_szegenyseg_okok_1.1.pdf).

A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti-Csapó-Orsós 2012)

1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (továbbiakban: Szt.) A törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat. a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.) A törvény meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat. ☐ a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ft.) A törvény célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskereső támogatásának biztosítása a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv. A törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A településen élők jövedelmi helyzetéről nincs releváns adat. Megállapítható, hogy a községben jellemző a minimálbéren foglalkoztatás, és jelentős azoknak a családoknak a száma, akik az öregségi nyugdíjminimum alatt élnek. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban és ápolási díjban részesülők száma igen magas. Az ellátásokban részesülők jövedelme biztosan alacsonyabb a nyugdíjminimumnál is. Nincs azonban arra vonatkozóan adat, hogy ezeket az ellátásokat egyszerűsített foglalkoztatásból vagy alkalmi munkából származó bérrel milyen szinten egészítik ki a településen élők.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A település foglalkoztatását nagyban befolyásolta, hogy az 1990-es évekig az Edelény és környékbeli bányák, a ruhagyár a termelőszövetkezetek, jelentős számban foglalkoztattak szendrőládiakat is. Miután a bányák

termelése megszűnt, jelentős számban lettek munkanélküliek az itt foglalkoztattak. A helyi lakosok közül az aluliskolázottak, akik korábban itt voltak foglalkoztatva, évtizedekig kizárólag szociális ellátásban részesültek a bányá bezárása után.

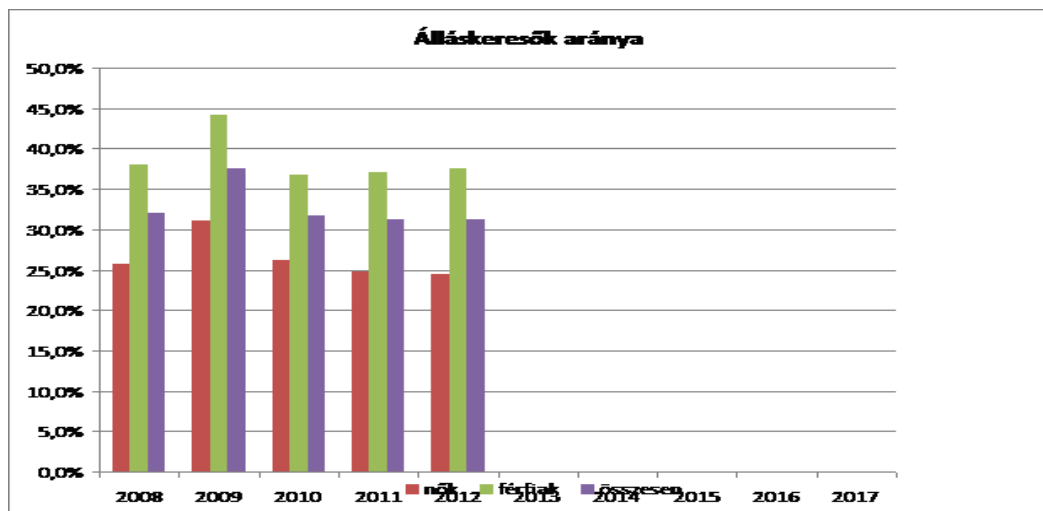
A szakképzettség hiánya, valamint az aluliskolázottság az oka annak, hogy a településen nagyon magas a munkanélküliség aránya, bár az önkormányzat igyekszik minden lehetőséget kihasználni arra, hogy a helybélieknek munkalehetőséget biztosítson. A már megvalósult, vagy jelenleg futó pályázatok keretében is igyekeztek helyi embereket alkalmazni, pl. iskolabővítés, szennyvízberuházás.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	501	535	1036	129	25,7%	203	37,9%	332	32,0%
2009	502	483	985	156	31,1%	213	44,1%	369	37,5%
2010	532	585	1117	139	26,1%	215	36,8%	354	31,7%
2011	561	619	1180	139	24,8%	229	37,0%	368	31,2%
2012	557	605	1162	136	24,4%	227	37,5%	363	31,2%
2013									
2014									
2015									
2016									
2017									

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

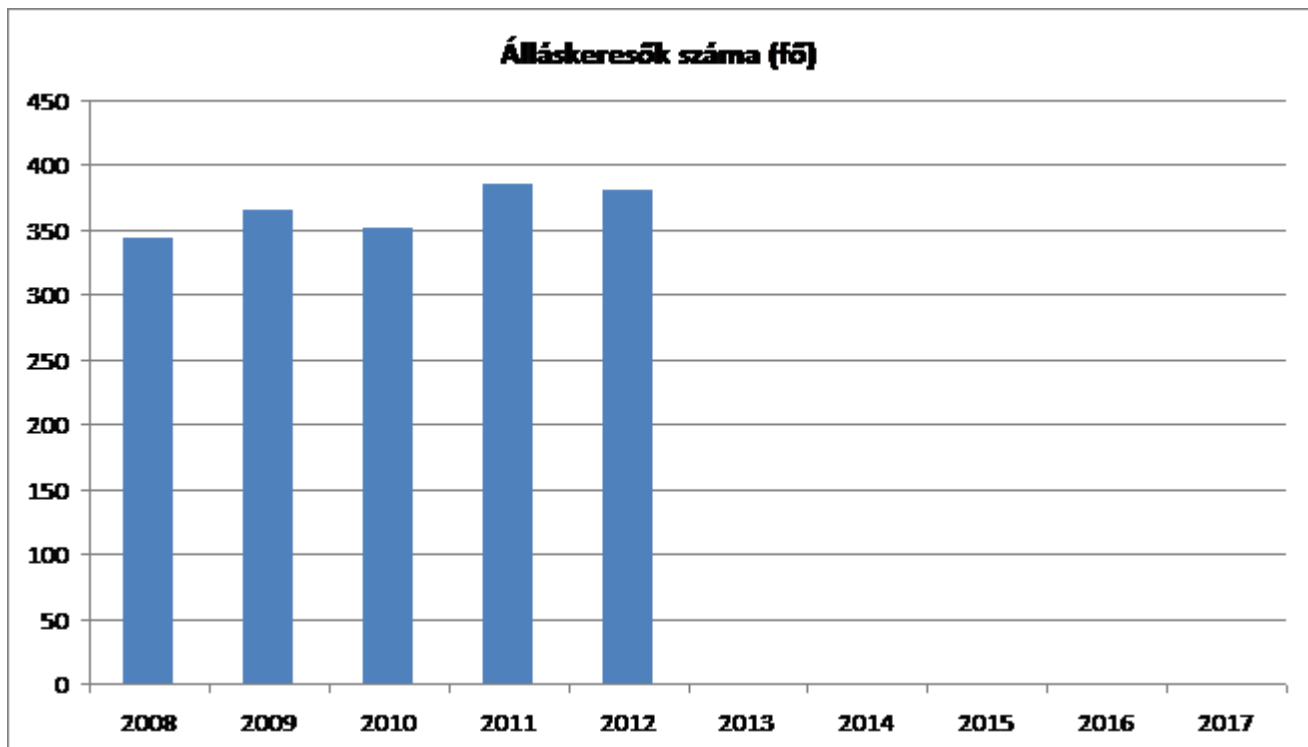

A teljes lakónépességhez viszonyítva sajnos nagyon magas a nyilvántartott álláskeresők száma, főleg az aktív korú népesség körében. Ez a magas szám sajnos évek óta nem változik. Kevés a munkahelyek száma. Az álláskeresők körében magasabb a férfiak száma.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	344	366	351	385	380	0	0	0	0	0
20 éves és fiatalabb	fő	18	15	15	20	17					
	%	5,2%	4,1%	4,3%	5,2%	4,5%					
21-25 év	fő	60	60	65	57	63					
	%	17,4%	16,4%	18,5%	14,8%	16,6%					
26-30 év	fő	51	54	45	52	41					
	%	14,8%	14,8%	12,8%	13,5%	10,8%					
31-35 év	fő	58	60	65	56	49					
	%	16,9%	16,4%	18,5%	14,5%	12,9%					
36-40 év	fő	57	67	50	57	64					
	%	16,6%	18,3%	14,2%	14,8%	16,8%					
41-45 év	fő	49	42	36	39	47					
	%	14,2%	11,5%	10,3%	10,1%	12,4%					
46-50 év	fő	22	31	33	42	41					
	%	6,4%	8,5%	9,4%	10,9%	10,8%					
51-55 év	fő	19	25	34	37	33					
	%	5,5%	6,8%	9,7%	9,6%	8,7%					
56-60 év	fő	10	12	7	22	23					
	%	2,9%	3,3%	2,0%	5,7%	6,1%					
61 év felett	fő	0	0	1	3	2					
	%	0,0%	0,0%	0,3%	0,8%	0,5%					

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

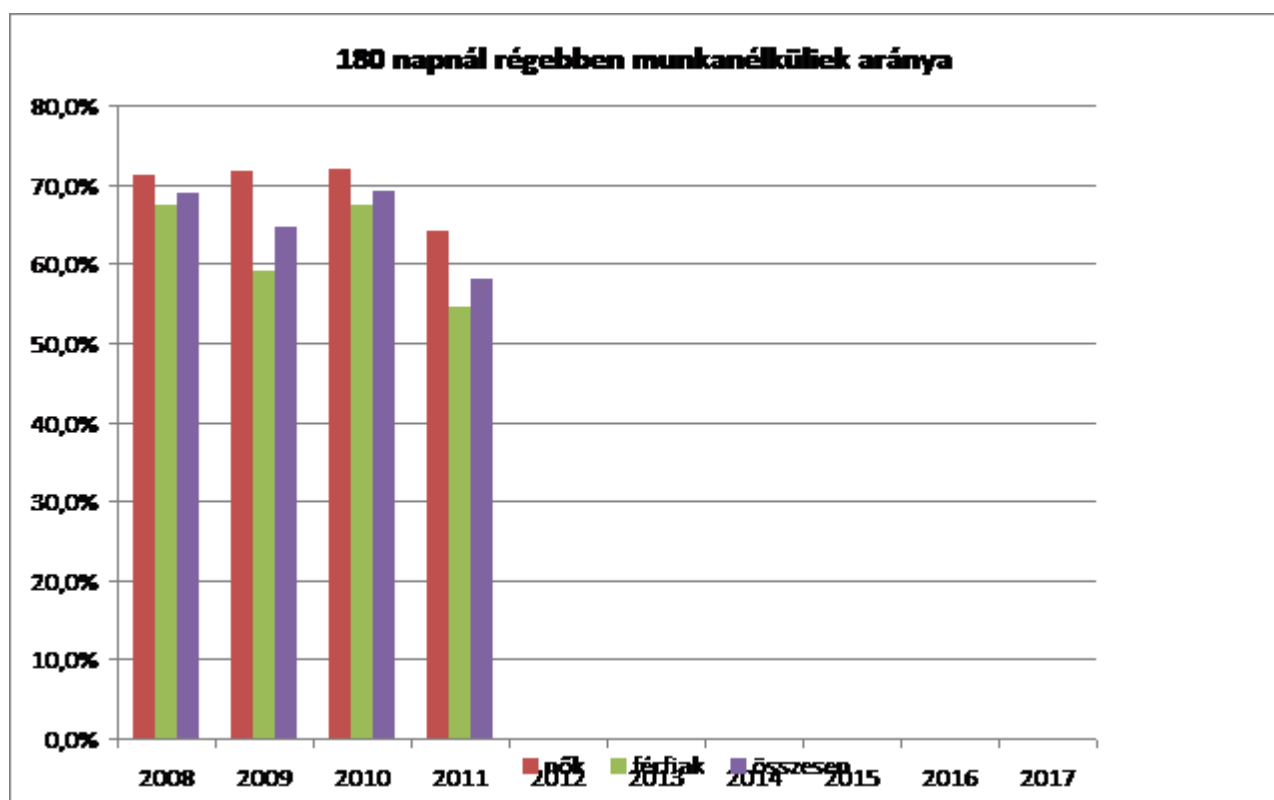

A fenti táblázat a regisztrált munkanélküliek korcsoportonkénti és idősoros változása azt mutatja, hogy a munkanélküliség leginkább egyre inkább növekvő tendenciát mutat, és főleg a 26-30 és 31-35 valamint a 36-40 éveseket sújtja. Ezek az adatok arra mutatnak, hogy szükséges a meglévő problémakezelés, de szükséges lesz további beavatkozás tervezésére is, főleg az előbb említett korcsoportokra vonatkozóan.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

év	nyilvántartott/registrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	139	206	345	99	139	238	71,2%	67,5%	69,0%
2009	156	213	369	112	126	238	71,8%	59,2%	64,5%
2010	139	215	354	100	145	245	71,9%	67,4%	69,2%
2011	139	229	368	89	125	214	64,0%	54,6%	58,2%
2012	160	220	380			0	0,0%	0,0%	0,0%
2013									
2014									
2015									
2016									
2017									

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

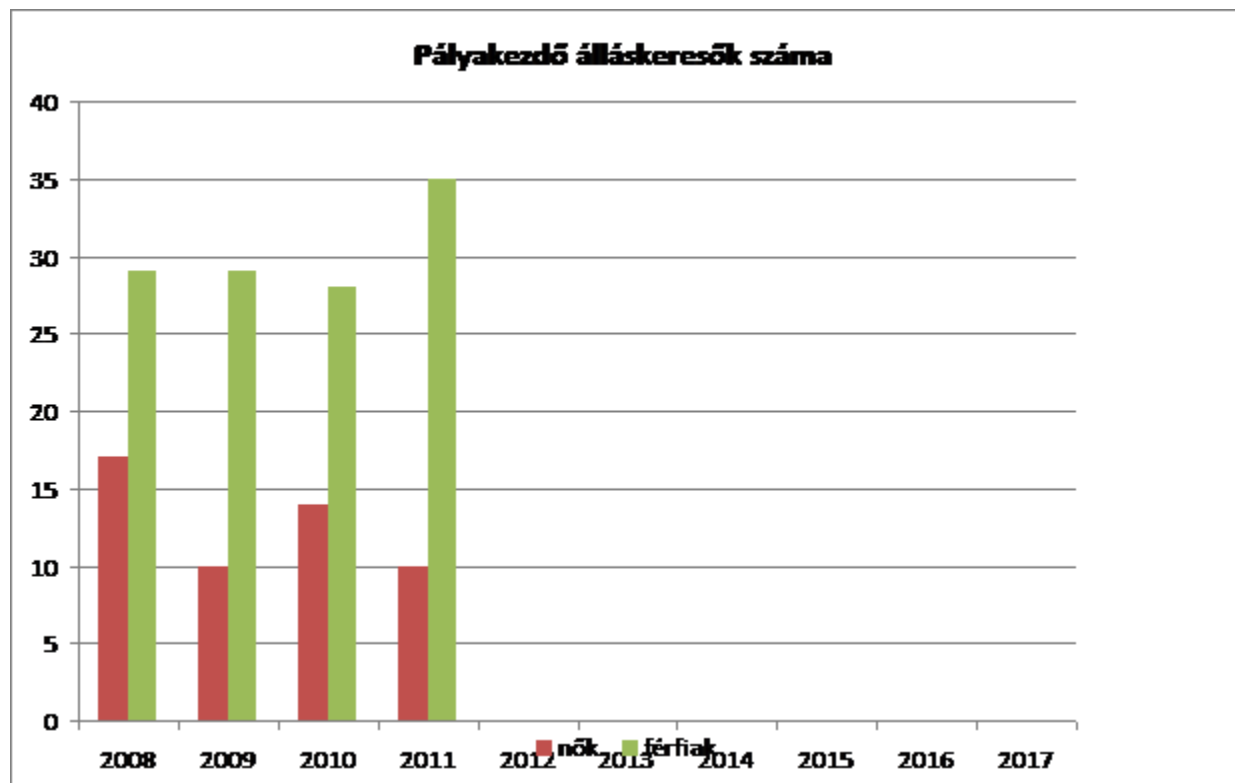

A fenti adatokat összevetve észak-magyarországi régiós adatokkal elmondható, hogy a községben a régióhoz viszonyítva magasabb számban vannak 180 napnál hosszabb ideig munka nélkül. A régiós adatokat tekintve ez 2011-ben 22,3%, míg 2010-ben 22,5% volt. Szendrőládón ennek jóval magasabb az aránya, 2010-ben 69%, 2011-ben 58%.

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	143	178	321	17	11,9%	29	16,3%	46	14,3%
2009	138	177	315	10	7,2%	29	16,4%	39	12,4%
2010	152	187	339	14	9,2%	28	15,0%	42	12,4%
2011	159	196	355	10	6,3%	35	17,9%	45	12,7%
2012									
2013									
2014									
2015									
2016									
2017									

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A pályakezdők foglalkoztatása az önkormányzat számára nagy probléma. A fiatal generációról elmondható, hogy magasabb iskolai végzettséggel rendelkeznek, mint az idősebb korosztály. A jelenleg 18-29 éves korcsoportban egyre többen rendelkeznek valamilyen végzettséggel vagy szakképzettséggel. A településen a munkalehetőségek száma korlátozott, a jelenlegi fiatal generáció pedig túlképzett a helyben fellelhető munkalehetőségekhez.

Az elmúlt években tapasztalható volt az a tendencia, hogy diplomát szerzett fiatalok is csak a közfoglalkoztatás keretében tudtak munkaviszonyra szert tenni, vagy környékbeli városokban / Miskolc, Kazincbarcika/ találtak munkát.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	1079	573	506	1066	564	502	13	1,2%	9	1,6%	4	0,8%
2011	1293	639	654		N.A.	N.A.						

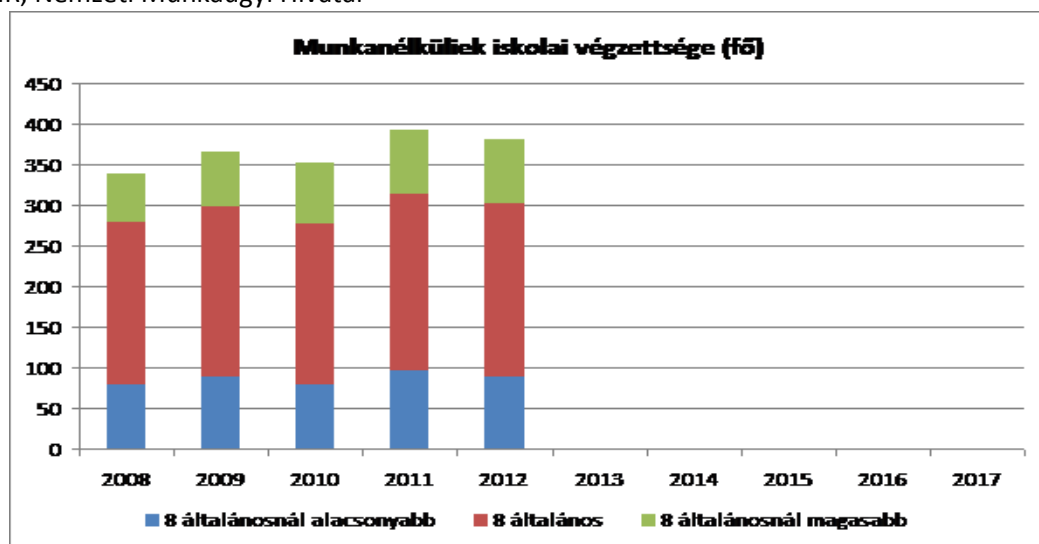
Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

Településünkön az alacsony iskolázottság jellemző. Általánosságban elmondható, hogy az aktív korúak legnagyobb része rendelkezik legalább 8 osztályos végzettséggel. Kivétel ez alól kizárólag az idős korosztály, akik 6 osztállyal rendelkeznek. Továbbá a kivételhez tartoznak az értelmi fogyatékos emberek. A népesség egy része rendelkezik valamilyen szakképzettséggel is. Országos tendencia látható, mivel a népesség korösszetétele nagyban befolyásolja az iskolai végzettséget, hiszen az iskolai végzettség a fiatalabb korosztály körében magasabb.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	fő	%	fő	%	fő
2008	339	79	23,3%	200	59,0%	60	17,7%
2009	366	88	24,0%	211	57,7%	67	18,3%
2010	351	78	22,2%	199	56,7%	74	21,1%
2011	393	97	24,7%	217	55,2%	79	20,1%
2012	380	88	23,2%	214	56,3%	78	20,5%
2013							
2014							
2015							
2016							
2017							

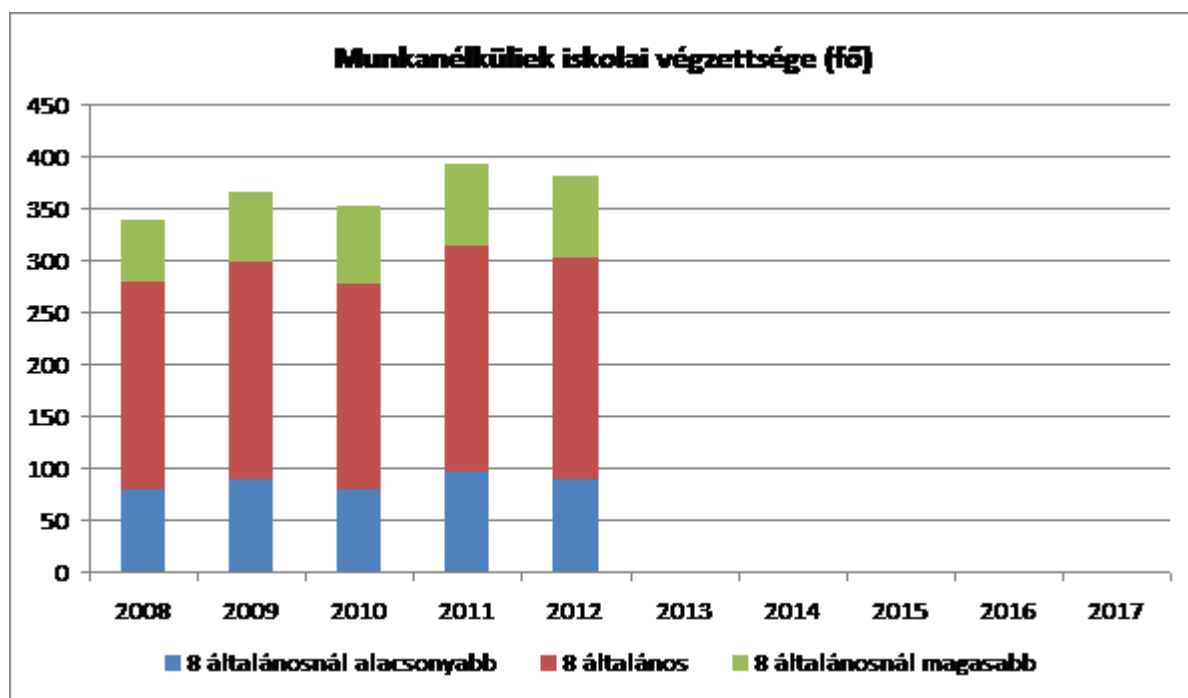
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	fő	%	fő	%	fő
2008	339	79	23,3%	200	59,0%	60	17,7%
2009	366	88	24,0%	211	57,7%	67	18,3%
2010	351	78	22,2%	199	56,7%	74	21,1%
2011	393	97	24,7%	217	55,2%	79	20,1%
2012	380	88	23,2%	214	56,3%	78	20,5%
2013							
2014							
2015							
2016							
2017							

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Ebből az adatsorból is látható, hogy az aktív korúak között kevés számban jellemző a 8 osztálynál alacsonyabb iskolai végzettség. A 8 osztályt végzettek száma minden évben arányaiban jóval több, mint a magasabb iskolai végzettségűeké. 2012-ben elég magas 59 % volt a csak 8 osztályt végzettek száma. Az esélyegyenlőségi tervet ez annyiban érinti, hogy a településen szükséges lenne olyan felnőttoktatás, mely a 8 osztály befejezésére irányul, de nagyon fontosak azok az átképzések, melyek a szakképzettséggel nem rendelkező felnőttek átképzésével foglalkoznak, hiszen az álláskeresők 18,3 %-ban rendelkeznek 8 általánosnál magasabb végzettséggel.

A csak 8 osztállyal rendelkezők szinte az 55 év feletti korosztályból tevődnek össze, vagy olyan nőkből, akik az általános iskola elvégzése előtt vállaltak gyermeket.

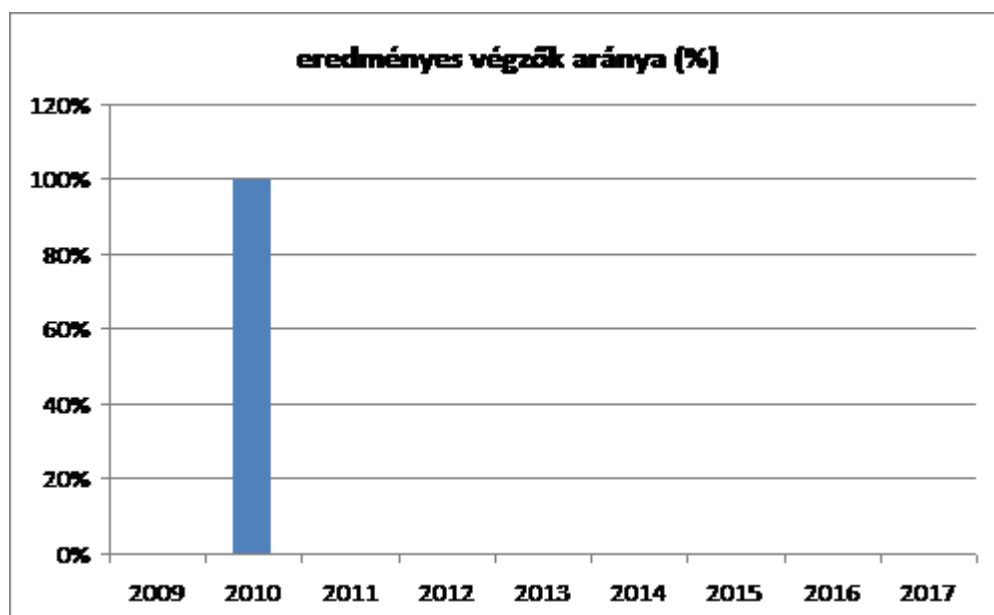
Lehetőség szerint szükség lenne olyan felnőttoktatás esetleges megszervezésére, mely az általános iskola 8 osztályának elvégzésére irányulna, amennyiben az érintettek igényelnék.

A településen jelenleg nincs felnőtt oktatás, de célszerű lenne felmérni az érintettek erre vonatkozó igényét és partnerek bevonásával, esetleges pályázati lehetőségek felhasználásával megszervezni.

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

év	általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma	8. évfolyamot felnőttoktatásban eredményesen elvégzők száma	
	fő	Fő	%
2009	0	0	0
2010	12	12	100%
2011	0	0	0
2012	0	0	0
2013	0		
2014			
2015			
2016			
2017			

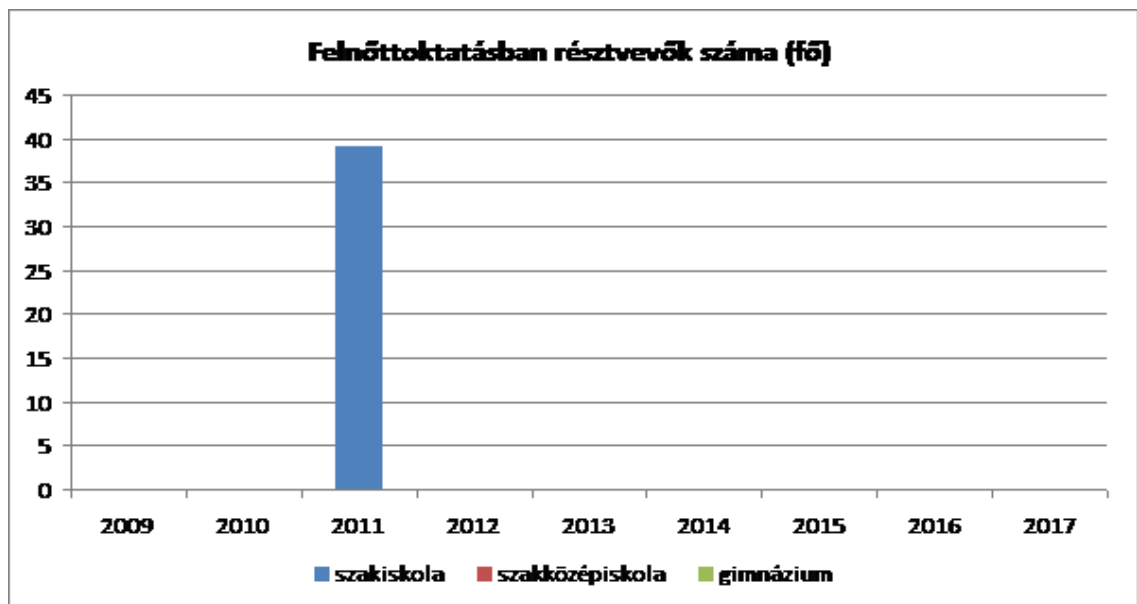
Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

év	középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők		szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők		gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők	
	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2009	0						
2010	0						
2011	39	39	100,0%		0,0%		0,0%
2012	0						
2013	0						
2014	0						
2015	0						
2016	0						
2017	0						

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

A településen a fenti táblázatokban megjelölt felnőttoktatásban való részvétel 2010-ben az általános iskola szervezésében volt jellemző, 2011-ben pedig szakiskolai felnőttoktatás keretében szereztek meg a 8 osztályos végzettséget.

C) közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatásnak egyre nagyobb szerepe van a helyi munkaerő foglalkoztatásában. A közfoglalkoztatásban való részvétel a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők körében az önkormányzat adatai szerint 2013-ban már 100%-os.

Az állástalanok számával összevetve elmondható, hogy részben pótolni tudja a hiányzó munkalehetőségeket. Az önkormányzat tapasztalatai szerint azonban a közfoglalkoztatás nem jelent perspektívát hosszú távon, mert a magasabb iskolai végzettségűek számára nem tud megfelelő

munkalehetőséget biztosítani. A munkatevékenység jellegét tekintve illetve a munkavégzés körülményeit tekintve a szerződéseknek megfelelő.

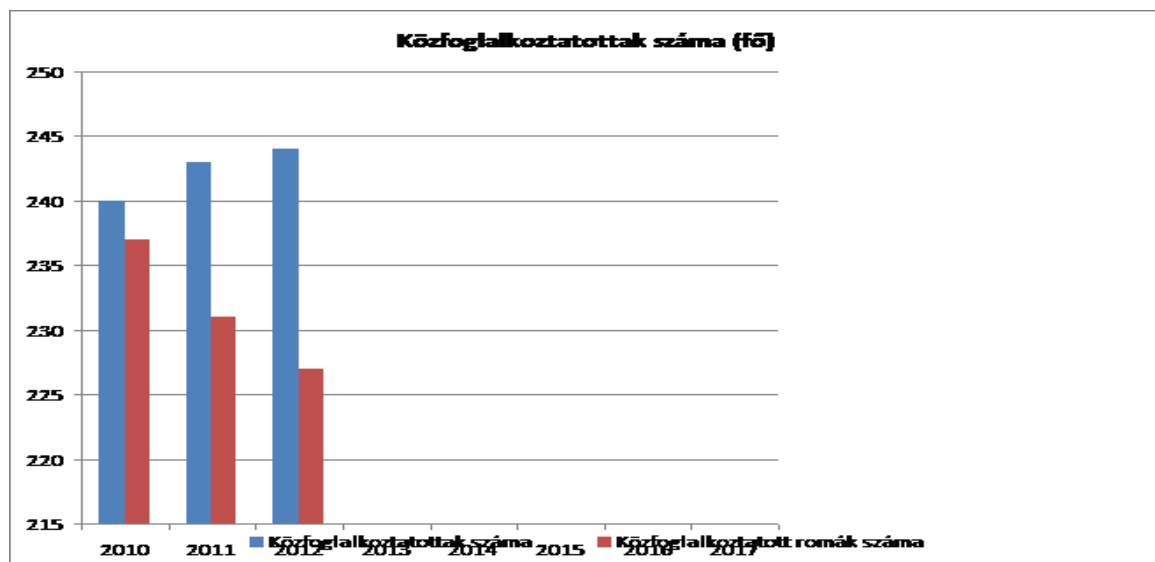
A közfoglalkoztatás módját tekintve részben valós segítséget jelent a helyi lakosok számára, hiszen 2012-ban 244 ember részt tudott venni közfoglalkoztatásban, s ezzel biztos jövedelemre tud szert tenni. Jelenleg 2013-ban már 110 fő közfoglalkoztatottnál tart az önkormányzat. Az önkormányzat figyelmet fordít a biztonságos munkakörülményekre is.

A közfoglalkoztatás eredeti célja azonban, mely szerint ezzel segítenénk a munka világába történő visszavezetést, nem feltétlenül teljesül. Ez a megállapítás arra alapozható, hogy a közfoglalkoztatásban részt vevők között mintegy 21 %-ra tehető azoknak a száma, akik évek óta csak ebben a formában dolgoznak, állást már nem is keresnek. Ennek okaira vonatkozó vizsgálat nem volt a településen. Továbbá jelentős az az országosnak is mondható probléma, hogy az év első hónapjaiban, januárban és februárban még nem indulnak el a közfoglalkoztatási programok. Az évnek ebben a részében alkalmi munka sincs a településen, ezért jelentős azoknak a száma, akik ebben az időszakban kizárólag a 22 800,- Ft-os ellátásból élnek.

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakossághoz képest
2010	240	22%	237	
2011	243	21%	231	
2012	244	21%	227	
2013				
2014				
2015				
2016				
2017				

Forrás: Önkormányzat adatai

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Az észak-magyarországi régió és az edelényi kistérség Magyarország gazdaságilag jelenleg fejletlenebb részéhez tartozik. A régió gazdasági élete korábban a bányászatra, a környékbeli városok az ipari tevékenységére épült, mely a rendszerváltást követően szinte teljesen megszűnt. Szendrőládon mezőgazdasági termelésre alkalmas a klíma, ezért a lakosság a földművelés és háztáji gazdálkodás felé orientálódott.

Az önkormányzat által tervezett beruházások sajnos csak részben teszik lehetővé a helybeliek foglalkoztatását, hiszen a beruházások egy részénél nincs a községben megfelelő szakképzettséggel és referenciával rendelkező vállalkozó.

A foglalkoztatási programok közül a közfoglalkoztatás nem került felvezetésre a fenti táblázatban, hiszen arról már korábban is volt szó. Jelenleg a községben közfoglalkoztatás, és start munkaprogram zajlik foglalkoztatási programként. A közfoglalkoztatásban részt vevők száma az elmúlt évekhez viszonyítva nagyon magas.

Az adatokat vizsgálva kitűnik, hogy leginkább a fiatalokat sújtja a munkanélküliség. Az önkormányzat nem rendelkezik pontos kimutatással arról, hogy a helyi fiatalok milyen arányban vállalnak a település vonzáskörzetétől távolabb, vagy esetleg külföldön munkát.

Helyben nagyon kevés az álláslehetőség, a legnagyobb foglalkoztató az önkormányzat, ahol a közös önkormányzati hivatalnál köztisztviselői, illetve az oktatási intézményekben közalkalmazotti álláshelyek vannak.

A község Edelényhez és Szendrőhöz fekszik a legközelebb, mely autóval nyári időszakban viszonylag rövid idő alatt (kb. 10 perc) közelíthető meg. A téli időszakban illetve tömegközlekedési eszközzel a városok 20 perc alatt közelíthetőek meg. A buszjáratok menetrendje nem minden esetben biztosítja, hogy a munkavállalók a közeli városokban, esetleg Miskolcon munkát tudjanak vállalni, hiszen ha helyközi közlekedést is igénybe kell venni, műszakkezdésre nem lehet tömegközlekedési eszközzel beérni. Továbbá bizonyos időszakokban nagyon ritka az autóbuszjárat, előfordulhat több órás várakozás is. A főváros Szendrőládról napi ingázással nem érhető el.

A fenti körülmények miatt a lakosság 55 év feletti része igyekszik helyben vagy esetleg Edelényben, Kazincbarcikán, Miskolcon munkát vállalni. A becsült adatok szerint a kereső lakosság nagy része minimálbérért dolgozik. A nem bizonyítható fekete foglalkoztatás problémája is jelen van a településen.

A munkaügyi központ számos eszközzel, átképzések, bértámogatás, vállalkozóvá válás támogatással igyekszik az álláskeresőket visszavezetni a munka világába.

A foglalkoztatáspolitikai szempontból leghátrányosabb helyzetű rétegek sem kerülnek ki jelentős számban községünkben a munkaügyi központ regisztrációjából, de elmondható, hogy egy részük a közfoglalkoztatáson kívül már nem keres állást.

3.2.10. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - vállalkozások

év	regisztrált vállalkozások száma a településen	Kiskereskedelmi üzletek száma	vendéglátóhelyek száma	állami szektorban foglalkoztatottak száma	kivetett iparűzési adó	befizetett iparűzési adó	működő foglalkoztatási programok száma helyben	foglalkoztatási programokban részt vevők száma
2008	57	7	4	65	1045E	1300E	0	0
2009	65	7	3	65	1225E	1418E	0	0
2010	63	6	3	64	1522E	1769E	0	0
2011	71	7	3	63	2130E	1832E	0	0
2012	69	7	3	64	2382E		0	0
2013				65				
2014								
2015								
2016								
2017								

Forrás: TEIR, T-Star, önkormányzat adatai

A vállalkozások száma az elmúlt években nőtt. A vállalkozások számának növekedése kedvezőbben befolyásolta az önkormányzat által kivetett és befizetett iparűzési adó összegét. Ebből feltételezhető, hogy a gazdasági válság hatására ugyan csak kissé nőtt a vállalkozások száma, de a meglévő vállalkozások bevétele valamelyest növekedett.

A meglévő vállalkozások jellemzője, hogy általában egyszemélyes vállalkozások. A kereskedelmi és vendéglátó egységekben csak a családtagok dolgoznak. Helyben a legnagyobb foglalkoztató az önkormányzat, az általános iskola, az óvoda és az idősek otthona, ahol a felsőfokú végzettségűek is foglalkoztatva vannak, de a diplomával rendelkező munkavállalók a környékbeli településekről, főleg Edelényből járnak a községbe dolgozni.

3.2.11. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés

	elérhetőség átlagos ideje autóval	autóbusz járatpárok száma munka-napokon	átlagos utazási idő autóbuszsal	vonat járatok átlagos száma munkanapokon	átlagos utazási idő vonattal	Kerékpár úton való megközelíthetőség	átlagos utazási idő kerékpáron
Legközelebbi centrum	15perc	20 pár	20pár	9 pár	15 perc	0	0
Megye-székhely	50 perc	10 pár	1 óra	9 pár	1 óra	0	0
Főváros	3,5óra	0	4 óra	0	3ór	0	0

Forrás: helyi autóbusz társaság, MÁV, önkormányzat adatai

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

3.2.12. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – fiatalok

	van/nincs	Felsorolás
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen	Nincs	
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzasközpontban	Van	Első munkahely garancia - bértámogatás
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen	Nincs	
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzasközpontban	Van	Első munkahely garancia - bértámogatás

Forrás: helyi adatgyűjtés

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés a fiatalok, a 18-29 éves korosztály számára a legkevésbé hozzáférhető. Ennek egyik oka, hogy a településen sem a fiatalok foglalkoztatását, sem pedig a fiatalok munkaerőpiacra való átmenetét megkönnyítő program nincsen.

A vonzaskörzetben a munkaügyi központ tájékoztatása szerint igénybe vehető a pályakezdőket foglalkoztató számára a bértámogatás, és az 1. munkahely garancia program.

Mivel azonban a vonzaskörzetben is alacsony a betöltetlen álláshelyek száma, a fenti támogatásokat a helyi fiatalok nem vették igénybe.

Helyi adatgyűjtés azt támasztja alá, hogy a képzettségi szint nem felel meg a munkaerő-kínálatnak. Az egyik legnagyobb lehetőség itt az átképzésekben lenne. Az érintettek köre szívesen venne részt nagyobb számban a munkaügyi központ által szervezett képzéseken, az itt résztvevők száma azonban korlátozott.

A szervezett képzések száma is korlátozott, továbbá az önkormányzat nem rendelkezik arra vonatkozóan adatokkal, hogy egy adott képzés elvégzése után milyen számban tesznek szert álláshelyre az álláskereső.

3.2.13. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – programokon résztvevő fiatalok száma

év	fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen		fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzaskörzetben		az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen		az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzaskörzetben	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
2008	0	0	0	0	0	0	0	0
2009	0	0	0	0	0	0	0	0
2010	0	0	0	0	0	0	0	0
2011	0	0	2	0	0	0	0	0
2012	0	0	2	0	0	0	0	0
2013								
2014								
2015								
2016								
2017								

Forrás: helyi adatgyűjtés

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

3.2.14. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - felnőttek

	van/nincs	Felsorolás
<i>felnőttképző programok a településen</i>	<i>van</i>	<i>Digitális írástanítás a munkaerő-piaci aktivitás elősegítésére</i>
<i>felnőttképző programok a vonzásközpontban</i>	<i>van</i>	<i>Digitális írástanítás a munkaerő-piaci aktivitás elősegítésére</i>
<i>egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen</i>	<i>nincs</i>	
<i>egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzásközpontban</i>	<i>van</i>	<i>Re integráló tréning Álláskeresői technikák Pályaorientációs tréning Önismereti és kommunikációs tréning</i>
<i>Helyi foglalkoztatási programok a településen</i>	<i>van</i>	<i>Start munka Mezőgazdasági belvívelvezetés Közfoglalkoztatás TÁMOP</i>
<i>Helyi foglalkoztatási programok a vonzásközpontban</i>		

Forrás: helyi adatgyűjtés

3.2.15. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – programokon résztvevő felnőttek száma

év	felnőttképző programok a településen		felnőttképző programok a vonzasközpontban		egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen		egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzaskörzetben		helyi foglalkoztatási programok a településen		helyi foglalkoztatási programok a vonzaskörzetben	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
2008	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2009	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2010	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2011	6	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2012	12	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2013												
2014												
2015												
2016												
2017												

Forrás: helyi adatgyűjtés

A településen felnőttképzési program 2011-ben 1 volt Bhim-brao egyesület szervezésében, s jelenleg a start programhoz kapcsolódóan folyik 1 éves képzés, „növénytermesztő és savanyító” címmel, ahol egy nap elméleti, két napig pedig gyakorlati képzés folyik. A megszerzett tudás a startprogramban és az otthoni gazdálkodásnál is használható. A vonzaskörzetben is csak a munkaügyi központ foglalkozik munkaerő-piaci szolgáltatásokkal, illetve felnőttképzésekkel, amely a munkaügyi központnak alaptevékenysége. A munkaerő-piaci szolgáltatásokat az álláskereső ellátásban részesülők igénybe veszik, ők azok, akik a településen a közfoglalkoztatási programok részesei is. Jelenleg 69 fő dolgozik a start programban, ők a kertészetben, a fóliasátorban, valamint a bozótirtásban és kertépítésben dolgoznak, valamint a tézstaüzemben.

Helyben a foglalkoztatási programok és munkaerő-piaci szolgáltatások hiánya jellemző, ezért a településen élő munkanélküliek számára nehezített a helyzetükből való kitörés.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A szegénység és mélyszegénység fogalmát az alábbiak szerint határozzák meg: A szegénységgel és társadalmi kirekesztődéssel kapcsolatos mutatószámok listáját 2001-ben határozta meg az Európai Unió, e szerint Európában szegénynek számítanak a medián jövedelmek 60%-ánál kevesebből élők.

Ennek megfelelően a szegénységben élő, meghatározásánál a háztartások összes nettó jövedelmét kell figyelembe venni úgy, hogy minden egyes háztartástag munkából, társadalmi juttatásból, illetve vagyonból származó jövedelmét összegezni kell, majd csökkenteni szükséges a fizetendő adókkal és járulékokkal.

A KSH legfrissebb, 2011. évi felvételéből származó kimutatása szerint a szegénységi küszöb forintban kifejezve alig haladta meg a nettó 62.000 Ft-ot.15 A mélyszegénységgel sújtottak közé azokat sorolják, akiknek különösen alacsony, a medián jövedelmek 40%-a alatti a jövedelme.

Ezek az adatok irreális képet mutatnak, mert a településen élőknek átlagosan kb.13000 ft az egy főre jutó jövedelme, főleg azokban a családokban, ahol mindkét szülő valamilyen szociális ellátást kap. Ennek alapján a helyi lakosság igen nagy részét érinti a szegénység. Ez támasztják alá azok a tények, hogy jelenleg 2013-ban 752 gyermek részesül gyermekvédelmi kedvezményben, ahol az egy főre jutó jövedelemhatár a nyugdíjminimum 130 illetve 140%-a.

Aktív korúak ellátásában is magas létszámban részesül a lakosság, ahol szintén jóval alacsonyabb a jövedelemhatár.

Az önkormányzat nem rendelkezik adattal arra vonatkozóan, hogy a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság által megállapított rehabilitációs ellátások milyen összegben kerülnek folyósításra.

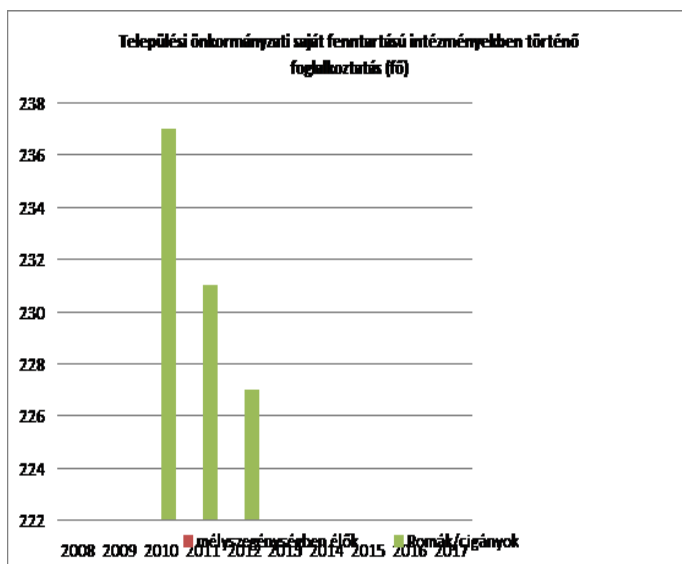
A szegénységgel kapcsolatosan tehát nem rendelkezik helyi szinten adatokkal az önkormányzat. Mint már fentebb említettem, arról sincsen pontos adat, hogy a szociális ellátásban részesülők alkalmi munkából vagy egyéb forrásból is rendelkeznek-e jövedelemmel, és ha igen, milyen mértékben.

Mivel az önkormányzatnál széles körű a közfoglalkoztatás, nem lehet arról beszélni, hogy a mélyszegénységben vagy a szegénységben élők és romák hátrányos megkülönböztetésben részesülnének, hiszen a közfoglalkoztatottak közül nagyon magas a romák foglalkoztatása pl.244 főből 227 fő roma származású a 2012-es évben.

3.2.16. számú táblázat – Mélyszegénységben élők és romák foglalkoztatása

év	mélyszegénységben élők	Romák/cigányok
2008	n.a	n.a
2009	n.a	n.a
2010	n.a	237
2011	n.a	231
2012	n.a	227
2013		
2014		
2015		
2016		
2017		

Forrás: helyi adatgyűjtés

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

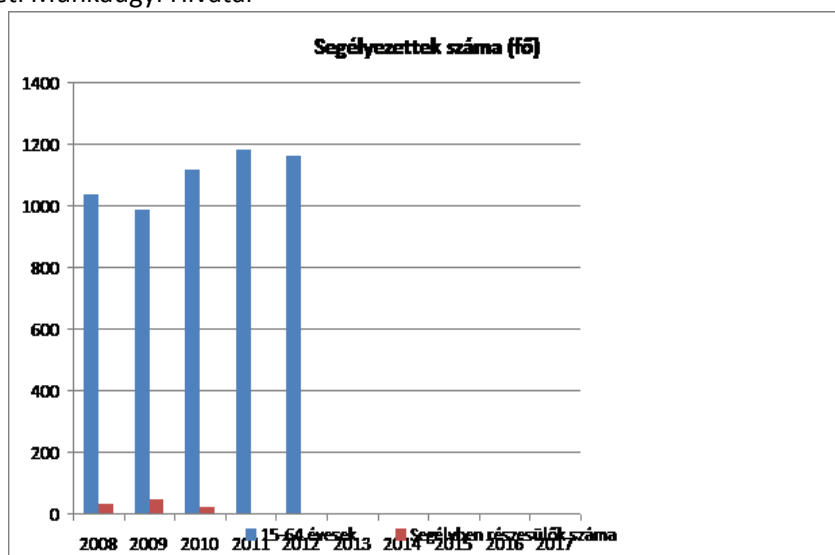
A településen nincsen hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	1036	29	2,8%
2009	985	43	4,4%
2010	1117	21	1,9%
2011	1180	0	0,0%
2012	1162	0	0,0%
2013			
2014			
2015			
2016			
2017			

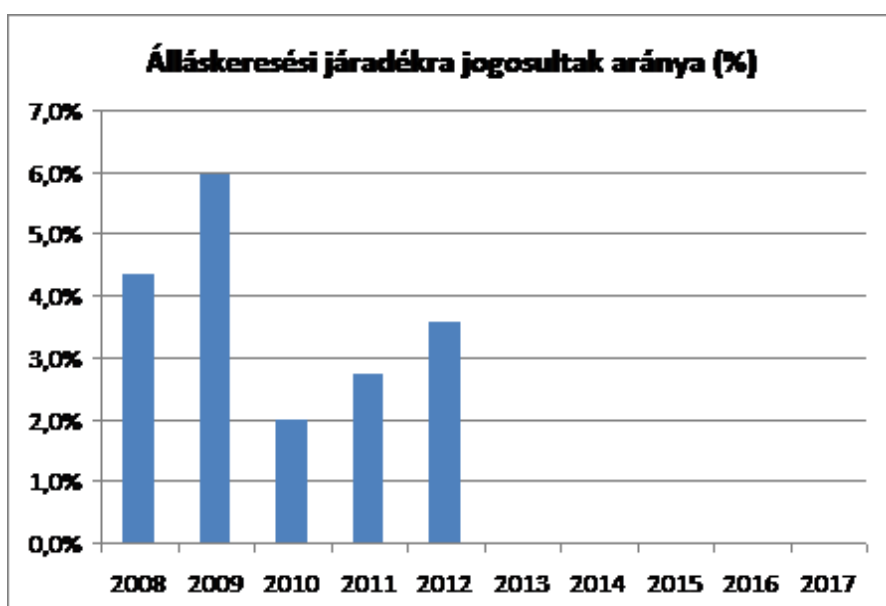
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma

év	nyilvántartott álláskeresők száma	álláskeresési járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	345	15	4,3%
2009	369	22	6,0%
2010	354	7	2,0%
2011	368	10	2,7%
2012	422	15	3,6%
2013			
2014			
2015			
2016			
2017			

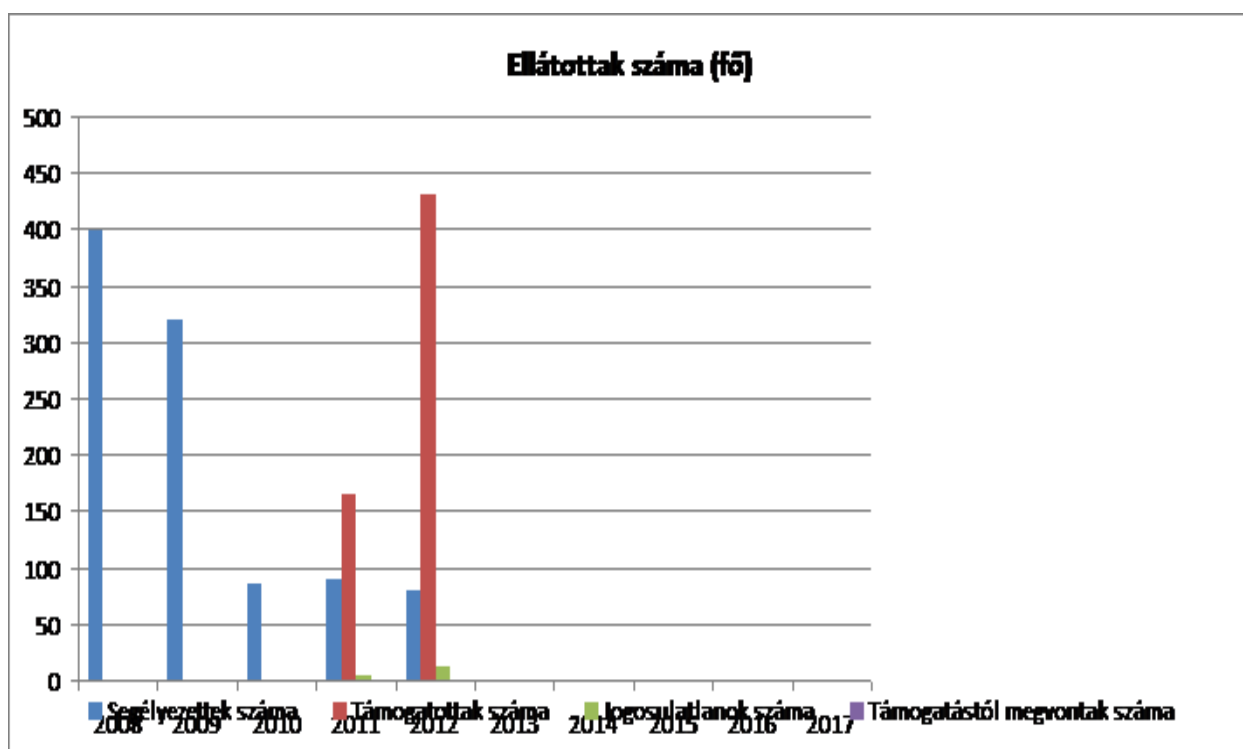
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresői támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akiktől helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	398	33	0	0	0	0
2009	320	28	0	0	0	0
2010	85	7	0	0	0	0
2011	90	7	165	45	0	0
2012	79	n.a	431	100	0	0
2013						
2014						
2015						
2016						
2017						

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Mint azt a táblázatok adatai is mutatják, az aktív korúak ellátása illetve a rendszeres szociális segély nagymértékben jelen van a településen élő alacsonyabb jövedelmű lakosság körében. Rendszeres szociális segélyezettek száma alacsonyabb, hiszen 2012-ben jogszabályváltozás következtében rendszeres szociális segélyt annak folyósítanak, aki a nyugdíjkorhatárt öt éven belül eléri. Korábban a rendszeres szociális segélyt az 55 év felettek kapták, így 2012-ben jelentősen átalakult a településen a rendszeres szociális segélyezettek köre. A korábban rendszeres szociális segélyben részesülők mintegy fele életkora alapján aktív korúak ellátására lett jogosult. Ennek a következménye, hogy 2012-ben jelentősen csökkent a szociális segélyben részesülők, és nőtt a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők száma.

2012-től az aktív korúak ellátását évente felül kell vizsgálni, és csak annak folyósítható az ellátás, aki 30 nap munkaviszonyt tud igazolni a közfoglalkoztatásban. Az elmúlt évben nem volt olyan eset, hogy a 30 nap munkaviszony miatt került volna megszüntetésre az aktív korúak ellátása.

A közfoglalkoztatott köteles a számára felajánlott munkalehetőséget iskolai végzettségtől függetlenül is elvállalni. A táblázatok adatsoraiból kiderül, ha összevetjük a különböző ellátásokban részesülők és a regisztrált munkanélküliek számát, hogy az alacsonyabb jövedelműek körében meghatározóak a szociális segélyek illetve a foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

Jelentős megemlíteni, hogy 2012-ben mintegy 16 fő részesült ápolási díjban a településen. Az ápolási díjban részesülők jelentős számban regisztráltatták magukat a munkaügyi központban álláskeresőként is, hiszen az ellátás folyósítása mellett napi 4 órát meg nem haladó munkaviszony létesíthető. Ha összevetjük a különböző álláskeresői ellátásban részesülők és az ápolási díjban részesülő álláskeresők számát, levonható az a következtetés, hogy a településen az álláskeresők jelentős számban részesülnek az álláskeresők számára nyújtható ellátásokban.

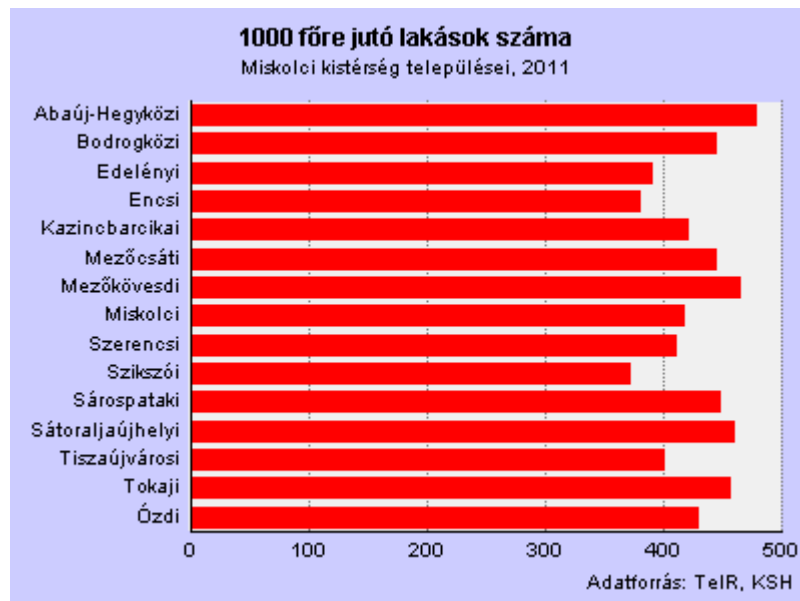
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

A településen szinte a teljes lakosság saját tulajdonú lakásában él, a komfortfokozat a vezetékes ivóvíz 81%-os, csatornahálózat és villanyárammal való ellátottságra nézve 99%-os. A vezetékes gázzal ellátott lakások száma 40 %-os. A fenti diagram összeveti a település közművesítettségét kistérségi, megyei országos és régiós adatokkal. Egyértelműen kiderül, hogy a közművesítettség állapota meghaladja az országos a régiós és a megyei, 2008-tól pedig a kistérségi szintet is.

Mivel a településen élők saját tulajdonú lakásokkal rendelkeznek, az önkormányzat szociális bérlakás állománnyal nem rendelkezik. Mindösszesen egy lakást tart fenn az önkormányzat szolgálati lakásként.

A fenti diagram adataival összevetve, mely a miskolci kistérség településeinek 1000 főre jutó lakások számának állományát mutatja be. Összevetve az adatokat elmondhatjuk, hogy a település a 440 lakásszámával nem marad el a kistérségtől.

A községben az úthálózat 85 %-ban szilárd burkolattal rendelkezik, szegregált lakókörnyezet az egész falu, mert a szegregátum kritériumai mindenhol jellemzőek /az aktív korúak 8 általánossal rendelkeznek és a rendszeres jövedelemmel nem rendelkezők száma meghaladja az 50 %-ot/.

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-től. A községben hajléktalanok nem élnek.

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a szemétszállítás díjához, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt.

A lakásfenntartási támogatás alanyi jogon, normatív alapon állapítható meg

Normatív alapon, Szendrőládon 2013 áprilisában mintegy fő részesült lakásfenntartási támogatásban személyenként 2 500-7000,- Ft közötti összegekben. Jellemzően a lakásfenntartási támogatás pénzügyi juttatásként van megállapítva. Ezen felül 2013-ban minden család részesült szociális tűzifában természetbeni juttatásként.

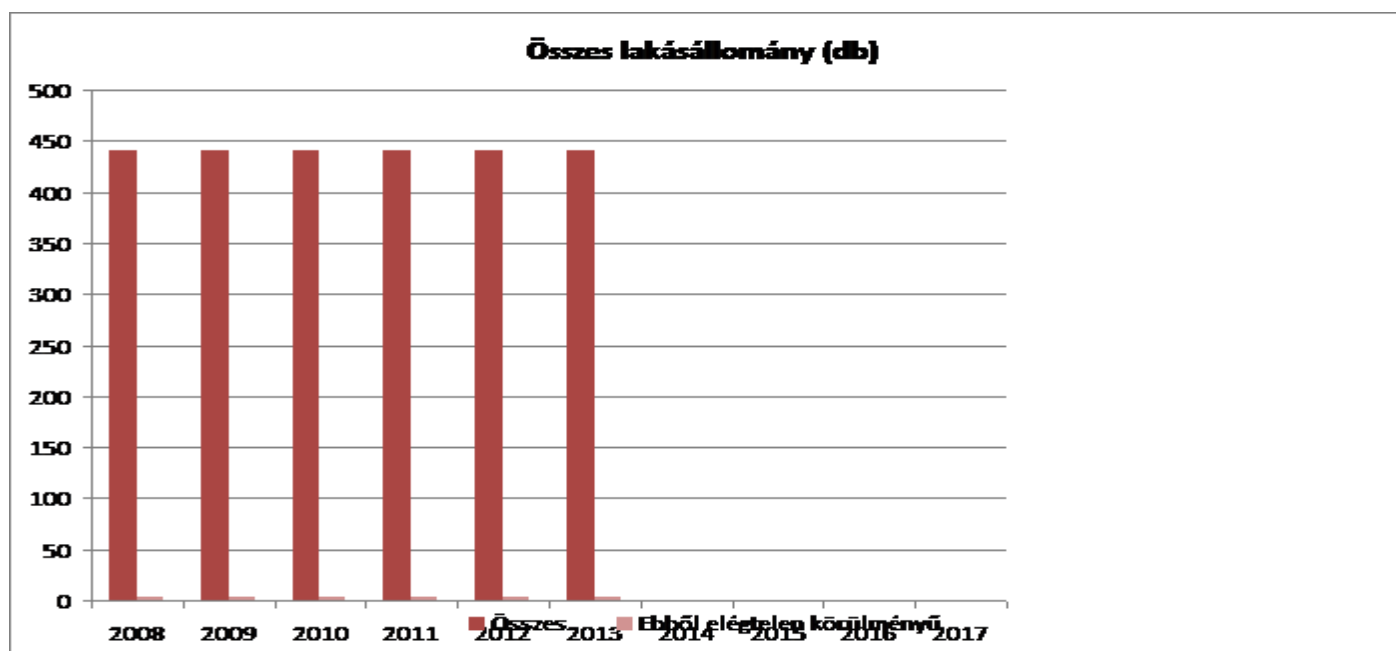
a) bérlakás-állomány

Szendrőládon nincs bérlakás.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

év	összes lakásállomány (db)		bérlakás állomány (db)		szociális lakásállomány (db)		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	440	2	0	0	0	0	0	0
2009	440	2	0	0	0	0	0	0
2010	440	2	0	0	0	0	0	0
2011	440	1	0	0	0	0	0	0
2012	440	1	0	0	0	0	0	0
2013	440	1	0	0	0	0	0	0
2014								
2015								
2016								
2017								

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

A községben magán tulajdonban vannak az ingatlanok.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nincsenek ilyen ingatlanok a településen.

3.4.2. számú táblázat - Veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

év	Feltárt veszélyeztetett lakhatási helyzetek száma	Hajléktalanok száma
2008	2	0
2009	2	0
2010	2	0
2011	1	0
2012	1	0
2013	1	0
2014		
2015		
2016		
2017		

Forrás: önkormányzati adatok

A fenti táblázat adataiból is látszik, hogy veszélyes lakhatási körülményekről egy esetben lehet beszámolni, akkor is magántulajdonban lévő családi ház vált veszélyeztetetté.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Támogatásban részesülők

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	276	0
2009	272	0
2010	265	0
2011	278	0
2012	295	0
2013		
2014		
2015		
2016		
2017		

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fenti táblázat számadatait figyelembe véve a községben a lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma a lakások számához viszonyítva közel 70 %-os. Az önkormányzat igyekszik minden olyan támogatást biztosítani a családoknak, mely segíti a lakásuk fenntartását, hogy a szükséges szolgáltatások díjait fedezni tudják.

f) eladósodottság

Komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elveszítő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak, az ilyen helyzetbe jutók számának megállapításához nyúlt segítséget ez a táblázat. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat.

A 2008-ban jelentkező devizahitelesek is érintő válságról az önkormányzat nem rendelkezik adatokkal. Az elmúlt évek folyamán több esetben is érkezett megkeresés végrehajtóktól adósságrendezéssel kapcsolatban, az önkormányzatnak azonban nincs tudomása olyan helybeli családról, aki eladósodást követő árverezés miatt vált volna hajléktalanná.

Arról azonban nem rendelkezik az önkormányzat adatokkal, hogy a lakosság tulajdonában lévő ingatlanok milyen összegű banki hitelekkel terheltek, illetve a lakosság körében milyen mértékű a közüzemi díja fizetésével kapcsolatos eladósodás.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Szendrőládon érdekesen alakul a szegregátum fogalma, mert a településtől nem különül el az a terület, melyen csak roma családok élnek. Kapcsolódik a telep a községhez aszfaltozott úttal, az intézmények könnyen megközelíthetőek és közművesítettek ezek az utcák. Itt kb. 170 „cs” lakás van, melyek viszonylag jó állapotban vannak, és most épül ezen a területen is a szennyvízhálózat, melyre a vezetékes vízzel rendelkező családok számára a csatlakozás díjtalan lesz.

3.5.1. számú táblázat - Telepek, szegregátumok helyzete

Telepek, szegregátumok száma a településen:	1 telep	
	Telepi lakások száma a településen:	2008
	2009	170
	2010	170
	2011	170
	2012	170
	2013	170
	2014	
	2015	
	2016	
	2017	
A telep/ek, szegregátum/ok elhelyezkedése a település területéhez viszonyítva:	A település szélén.	
A telep/ek megközelíthetősége:	Aszfaltos út, járda nincs.	
A telepek közelében lévő egészségtelen üzemek, létesítmények (kérjük, sorolja fel, van-e a közelben - és ha igen milyen távolságra - szemételep, feldolgozó üzem stb.):	Nincs	

Forrás: helyi adatgyűjtés

3.5.2. számú táblázat - Telepek, szegregátumok helyzete - lakásállomány

	komfort nélküli lakások a belterületen	komfort nélküli lakások a külterületen	komfort nélküli lakások a nem szegregált lakóterületeken	komfort nélküli lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	75	0	75	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	17			
	alapozással nem rendelkező lakások a belterületen	alapozással nem rendelkező lakások a külterületen	alapozással nem rendelkező lakások a nem szegregált lakóterületeken	alapozással nem rendelkező lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	0	0	0	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	0			
	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a belterületen	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a külterületen	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a nem szegregált lakóterületeken	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	0	0	0	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	0			
	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a belterületen	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a külterületen	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	357	0	357	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	81,1			
	árammal ellátott lakások a belterületen	árammal ellátott lakások a külterületen	árammal ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	árammal ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	438	0	438	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	99,5			
	vezetékes gázzal ellátott lakások a belterületen	vezetékes gázzal ellátott lakások a külterületen	vezetékes gázzal ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	vezetékes gázzal ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	175	0	175	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	39,8			
	csatornával ellátott lakások a belterületen	csatornával ellátott lakások a külterületen	csatornával ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	csatornával ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	357		357	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	81			

Forrás: Önkormányzati adatok, TeIR, KSH adatbázis

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Releváns adatokkal az önkormányzat nem rendelkezik.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Figyelembe kell venni az alábbi szabályozókat és fogalmi lehatárolásokat:

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a településrendezés során figyelemmel kell lenni arra, hogy a rendezés az érintett lakosság életkörülményeiben, értékrendjében és szociális helyzetében hátrányos következményekkel ne járjon.

Ennek érdekében biztosítani kell az emberhez méltó környezet folyamatos alakítását, értékeinek védelmét.

3.5.3. számú táblázat - A telepeken, szegregátumokban élők

		összes fő	férfi	nő
a telepen/szegregátumokban élők száma és változása	2008	0		
	2009	0		
	2010	0		
	2011	0		
	2012	0		
0-6-éves		0		
7-14 éves		0		
15-30 éves		0		
31-45 éves		0		
46-64 éves		0		
65< éves		0		
az aktív korúak (15-64 év) közül foglalkoztatott		0		
munkanélküli		0		
Inaktív		0		
eltartott		0		
segélyezettek száma		0		
hátrányos helyzetű gyermekek száma		0		
halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma		0		

Forrás: Önkormányzati adatok

A telepen élőkről hivatalos statisztikai adataink nincsenek, sem a lakosság összetételéről és más jellemzőiről nem tudunk pontos adatokat. A költözés, a személyiségjogok védelme miatt nem is kérhet az önkormányzat ilyen adatokat

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A települési önkormányzat az egészségvédelemmel kapcsolatos ismeretek terjesztésében, a helyi társadalom egészségtudományos beállítódásának formálásában nem vállal közvetlenül szerepet, de működteti az összes kötelező feladatként megjelölt egészségvédelemmel kapcsolatos szervezetet.

2012-be a településen 1 vegyes praxis működik a körzeti orvosi ellátásban, emellett két védőnő és egy ápolónő tevékenykedik a településen.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

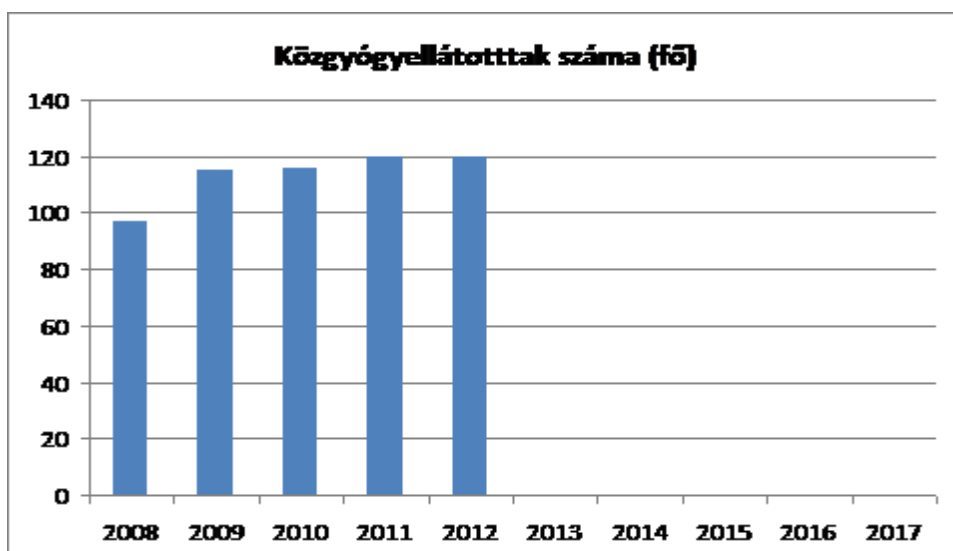
év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	1	0	0
2009	1	0	0
2010	1	0	0
2011	1	0	0
2012	1	0	0
2013	1	0	
2014			
2015			
2016			
2017			

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	97
2009	115
2010	116
2011	120
2012	120
2013	
2014	
2015	
2016	
2017	

Forrás: TeIR, KSH Tstar

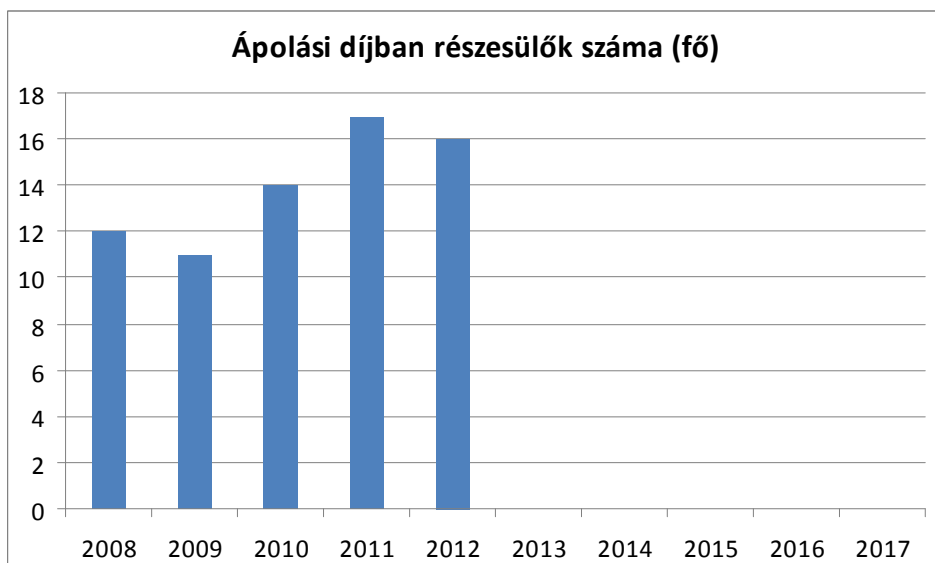
Közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére, egészségi állapota megőrzéséhez, helyreállításához, az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás.

Közgyógyellátást az önkormányzat 2012-ben alanyi, normatív illetve méltányossági alapon biztosított 120 fő számára. 2013. január 1. napjától a járások kialakításával egy időben a méltányossági közgyógyellátás kivételével a hatáskörök változása miatt már az Edelényi Járási Hivatal jár el.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

év	ápolási díjban részesítettek száma
2008	12
2009	11
2010	14
2011	17
2012	16
2013	
2014	
2015	
2016	
2017	

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fenti táblázat adatai mutatják, hogy az önkormányzat biztosítja a szociálisan rászorult személyek részére az egészségi állapotának megőrzéséhez és helyreállításához szükséges feltételeket. Az ápolási díjban részesülők száma átlagosnak mondható, amely azt mutatja, hogy az önkormányzat preferálja az idős illetve a beteg emberek személyes gondoskodását.

Az ápolási díj folyósításáról megállapítható, hogy döntő többségben az idős szülők után folyósított ápolási díjat az önkormányzat. 2012-ben a 16 főnek folyósított ápolási díj esetében az ápolts személyre vonatkozóan elmondható, hogy mindösszesen 2 fő esetében fordult elő, hogy a hozzátartozó beteg 18 év alatti gyermek ápolásáért kapott ellátást.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az alapszolgáltatások közül a házi orvos és a védőnő naponta elérhető, a fogorvos a közeli Edelényben szintén naponta elérhető.

Biztosítottak az életminőség javítását és az egészségfejlesztést szolgáló intézkedések, a család és nővédelmi gondozás (családtervezés, fogamzás előtti gondozás, genetikai tanácsadás, várandós szoptató anyá gondozása), és az ifjúság egészségügyi gondozás speciális feladatainak ellátása.

Szakrendelés legközelebb Edelényben érhető el, helyben kórház, sürgősségi ellátás, emlő-szűrő állomás nem biztosított.

Egészségügyi szakellátásra vonatkozó adatok	Összesen	Ellátás helye (i)	A legközelebbi ellátás távolsága (amennyiben más településen történik)
Kórházak száma 50 km-en belül	6	Miskolc, Edelény, Kazincbarcika	10
Sürgősségi ellátást nyújtó intézmények száma	1	Miskolc	35
Emlőszűrő-állomás 100 km belül	1	Miskolc	35
Méhnyak szűrő szakrendelők száma 30 km-en belül	2	Edelény, Miskolc	10
Fogyatékos személyek rehabilitációja, habilitációját biztosító intézmények száma	2	Miskolc	35

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A prevenció jellegű szűrések már nem kötelezőek, de ezeket Edelényben minden évben megszervezik a szakrendelők. A koragyermekkor kötelező szűrésekhez minden gyermek hozzájut részben helyben, részben a miskolci gyermek egészségügyi központban.

A kötelező védőoltást minden gyermek időben megkapta, az elmúlt évtizedben ezzel nem volt probléma.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Fejlesztő és rehabilitációs ellátásokhoz szintén a miskolci szakrendelőkben lehet hozzáférni.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkeztetést Szendrőládon a Szent Kamill Idősek Otthona konyháján biztosítja az önkormányzat, mely 2013-ban lett teljesen modernizálva és teljes egészében megfelel az elvárásoknak.

A közétkeztetésben egyre inkább teret hódít az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése, s már ezt alkalmazzák az ételek elkészítésénél és az étlap összeállításánál, valamint mód van a diabétesz, valamint gluténmentes étkezésre is.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen sport programok nincsenek, kivételt képez az iskolás gyermekek lehetősége, melyet tanóra és sportkör keretében biztosítanak.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatások közül a fentebb említett étkeztetést, a házi segítségnyújtást, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást és a családsegítés feladatait biztosítja az önkormányzat.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

A szolgáltatások nyújtásakor sem hátrányos megkülönböztetés, sem az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértésére nem volt példa.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

Szendrőládon roma kisebbségi önkormányzat, és román nemzetiségi önkormányzat van, melyek évek óta biztosítják annak lehetőségét, hogy a településen élő román és roma nemzetiségiek ápolhassák és megőrizhessék identitásukat, hagyományukat.

A nemzetiségi önkormányzat támogatja a helyi általános iskolát illetve óvodát. Az önkormányzat tisztviselői jártasak a nemzetiségi esélyegyenlőségének biztosításában. Az elmúlt években nem fordult elő a településen nemzetiségieket ért feltételezhetően rasszista támadás.

A helyi politika képviselői megnyilvánulásaikkal és döntéseikkel elősegítik a kisebbségeket védő alkotmányos jogok érvényesülését, ösztönzik a roma és román nemzetiségi önkormányzattal való hatékony együttműködést.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A helyi nemzetiségi önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatait a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 115-116. §-ai rögzítik.

A helyi nemzetiségi önkormányzat kötelező közfeladata többek közt a képviselt közösség érdekképviselével, esélyegyenlőségének megteremtésével kapcsolatos feladatok ellátása, különösen tekintettel a helyi önkormányzatnak a nemzetiségek jogainak érvényesítésével kapcsolatos feladataira,

A helyi nemzetiségi önkormányzat önként vállalt feladatot láthat el különösen a nemzetiségi oktatási és kulturális öngazgatással összefüggő ügyekben, a társadalmi felzárkózás, a szociális, ifjúsági, kulturális igazgatás és a közfoglalkoztatás területén, valamint településüzemeltetési és településrendezési feladatok körében.

A nemzetiségi önkormányzat együttműködését az állami és a helyi önkormányzati szervekkel a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 79-86. §-ai rögzítik.

A helyi önkormányzat a helyi nemzetiségi önkormányzat részére - annak székhelyén - biztosítja az önkormányzati működés személyi és tárgyi feltételeit, továbbá gondoskodik a működéssel kapcsolatos végrehajtási feladatok ellátásáról.

A roma kisebbségi önkormányzat érvényes együttműködési megállapodással rendelkezik az általános iskolával és óvodával. Minden alkalmat kihasznál arra, hogy a község és az intézmények életében aktívan részt vegyen. A roma nemzetiségi önkormányzat tagjai tevékenyen részt vesznek a HEP elkészítésében és a Romák/ mélyszegénységben élők esélyegyenlőségével foglalkozó munkacsoport munkájában is.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Munkahelyek hiánya	Munkahelyteremtés, vállalkozások számára vonzóvá tenni a települést
Munkaerő-piaci esélyek hiánya	Képzés-oktatás
A nem megfelelő lakhatási körülmények	Lakhatási körülmények javítása, korszerűsítése
Alacsony iskolai végzettség	Képzések, tanfolyamok
Motiváltság hiánya	Rendszeres mentorálás, példaállítás
Nincs adat az eladósodásról a banki szektor felé	Önkormányzati adatgyűjtés helyzetelemzés céljából
Nincs adat az eladósodásról a közművek felé	Önkormányzati adatgyűjtés helyzetelemzés céljából
Nincs helyben elérhető felnőttképzés, amely a munkaerő kínálatához igazodik	Helyben elérhető felnőttképzés megszervezése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A településen a 18 év alattiak száma 786 fő, amely az összlakosságnak csak mintegy 40 %-át teszik ki. Ebből a 0-3 évesek száma 140 fő, mely alakosság 7 %-a. a 14 év alatti lakosok száma 634 fő, mely az összlakossághoz mérten 33 %. A 15-18 éves gyermekek száma 181 fő, mely a lakosság 9,2 %-át teszi ki.

Jelentős az a tény, hogy míg országosan csökken a 14 éven aluliak száma, addig Szendrőládon ez a helyzet kedvezően alakult. Míg 2010-ben 256 fő volt a 0-6 éves korúak száma, addig 2012-ben már 281, amely jelentős emelkedést mutat.

Ez függ a születések számának emelkedésével, és azzal a ténnyel, hogy a település vonzó lakhelyül szolgál a kisgyermeket is nevelő idetelepülő családok számára.

Az országosan kimutatható demográfiai trend, mely szerint a kis települések lassan előregednek, addig a településünkön fiatalos a népesség szerkezet, mert az öregedési index 22,8 %.

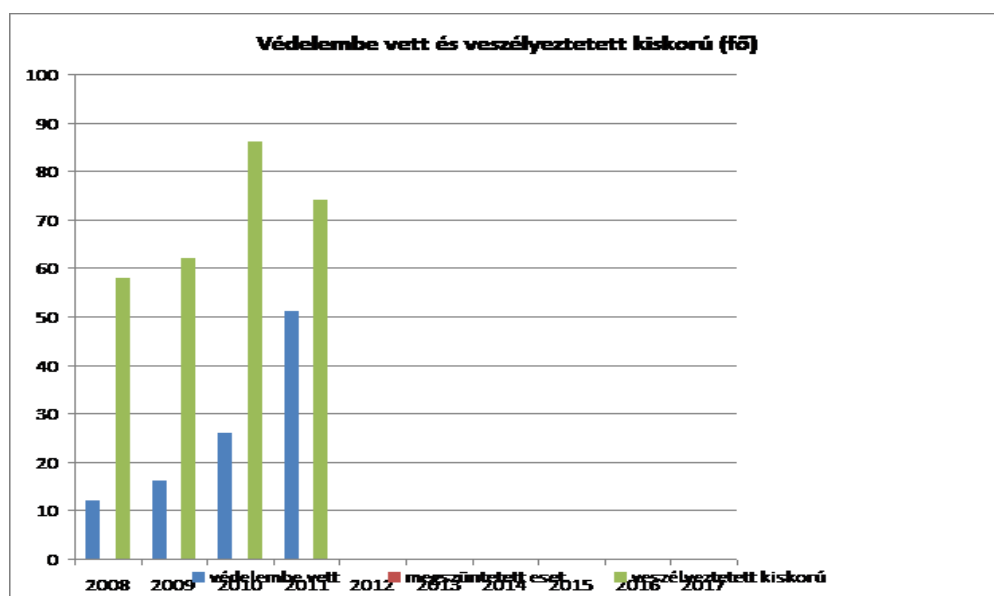
A településen jellemző a gyermekvállalásra, hogy a családok általában öt-hat gyermek nevelését vállalják, de néhány családban ennél több 8-10 gyermek is él.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	12		58
2009	16		62
2010	26		86
2011	51		74
2012			
2013			
2014			
2015			
2016			
2017			

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az alábbi táblázat adatai is mutatják, hogy a településen elég magas a veszélyeztetett kiskorúak száma. Ez azonban nem ad teljes képet, hiszen a veszélyeztetettség olykor a jelzőrendszer jelzési kötelezettség teljesítésének hiánya miatt nem derül ki. Ez egyrészt abból adódik, hogy a település nagyon zárt, mindenki ismer mindenkit, ezért a problémák, amíg csak kendőzhetők a családon belül maradnak. Másrészt pontosan a fenti zártság miatt a jelzőrendszer tagjai is nagyon nehezen adnak jelzéseket, mivel nem minden esetben maradhat anonim egy jelzés. A jegyző által védelembe vett gyermekek száma is jelentős 51 fő, főként ha azt a tényt tekintjük, hogy a védelembe vett gyermekek kb.13 családból származik. Családi pótlék felfüggesztésére iskolai hiányzás miatt 17 esetben került sor.

A községben élő gyermekek körében sajnos jellemző az iskolai hiányzás, igazolatlan hiányzásról 2012. év folyamán sok esetben érkezett értesítés a jegyző részére az óvodai hiányzás miatt 1 esetben az iskolai hiányzás miatt 36 esetben. Ezek a számok sajnos nagyon magasak, s a hiányzások okait sokszor anyagi természetű dolgokkal indokolják a szülők, vagy a szükséges ruházat hiányával, reggel elalszanak, vagy a gyermekek a boltban sorakoznak, hogy reggelit vásároljanak maguknak, elkésnek.

Előfordul, hogy kiskorúak követnek el szabálysértéseket, előfordul fiatalkori bűnözés, és tulajdon ellen elkövetett bűncselekmény is. Sajnos fiatalok börtönbüntetésüket is töltik bűncselekmények elkövetése miatt. Hivatalos statisztikai adataink nincsenek, de a napi gyakorlat azt mutatja, hogy több fiatal is a rendőrség látókörébe kerül, különböző problémák miatt.

A településen nincs adat arra vonatkozóan, hogy kiskorúak terhére elkövetett bűncselekmény történt-e az elmúlt években.

Halmazottan hátrányos helyzetről 127 család nyilatkozott, amely három, vagy több kiskorú gyermeket nevel. Az iskolában így 296 fő az óvodában pedig 111 fő gyermek minősül halmazottan hátrányos helyzetűnek.

A gyermekek lakhatási körülményei a községben néhány kivételtől eltekintve kielégítőek. Minden gyermek olyan ingatlanban él, amely a családja tulajdonában van, nem jellemző az albérlet. A lakhatási körülményeket tekintve a gyermek nagy része kb.80 %-a komfortos vagy összkomfortos lakásban él. A gyermekek saját szobával kevés esetben rendelkeznek, de saját ágya és szekrénye szinte minden gyermeknek van.

A településen 75 olyan család él, akik komfort nélküli szoba-konyhás házban nevelnek jelenleg kiskorú gyermeket.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a család egy főre eső jövedelme arányában állapítják meg.

Ezen, a Nkntv. 2013. szeptember 1-éig hatályos rendelkezése szerint ,hátrányos helyzetűnek minősülő gyermekekre vonatkozó adatszolgáltatást viszonylag megbízhatónak - míg ugyanezen körbe tartozó, de legfeljebb nyolc általános iskolai végzettségű szülővel rendelkező gyermekek számát (halmazottan hátrányos helyzetűek) pontatlannak - találták az erre irányuló felmérések. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak egy része ugyanakkor nem jelenik meg az októberi statisztikához kötődő adatszolgáltatásban, abban az esetben, ha erre az időre esik a jogosultságuk megállapítása.

Gyermekvédelmi kedvezményben 2012. évben 752 gyermek részesült. A gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek magas száma jelzi, hogy a településen gyermeket nevelő családok nagy többsége jövedelem alapján bőven alulmarad a KSH által meghatározott nettó 62 000,- Ft-os szegénységi küszöbnek. A gyermekeket nevelő családok időszakosan létfenntartási gondokkal küzdenek, vagy olyan élethelyzetbe kerültek valamilyen oknál fogva, amely a gyermeke létfenntartását veszélyezteti.

A hátrányos helyzet azonban jövedelmi szempontból nem jelenthető ki minden gyermekvédelmi kedvezményezettre, mert nem minden esetben bizonyítható a család életszínvonala a benyújtott jövedelemigazolásokkal.

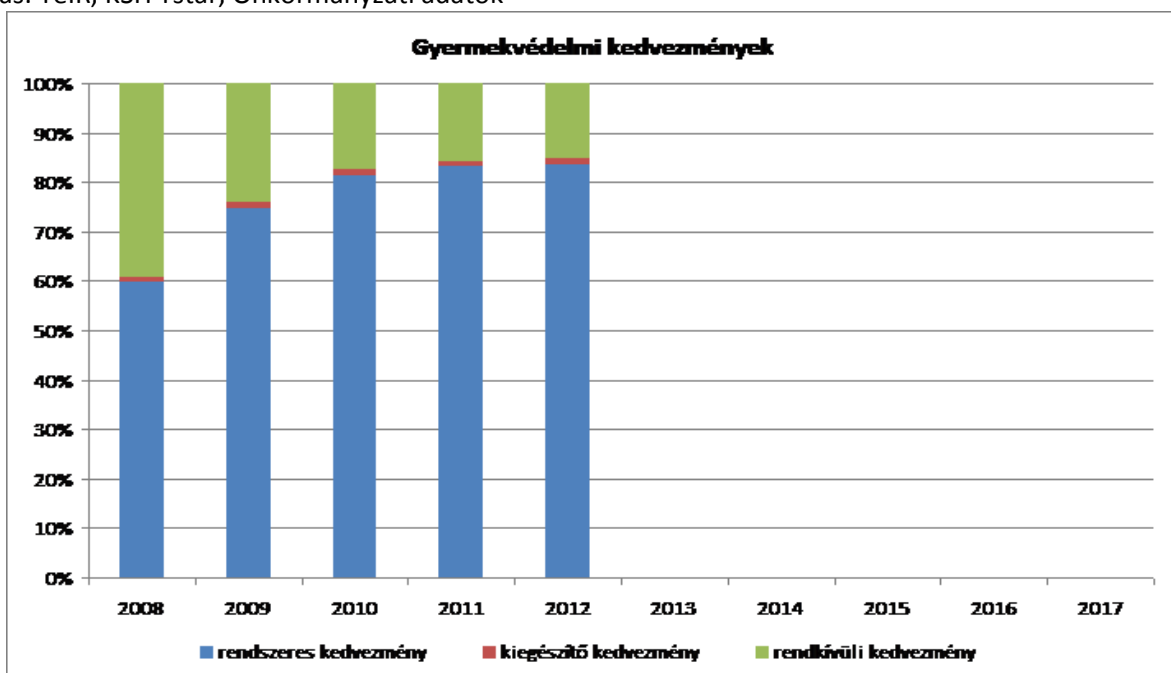
A tartósan betegek gyermekek száma is alacsony, a tartósan beteg gyermekek nagy része asztmában vagy ételallergiában szenved. Egy gyermek szenved látásfogyatékoságban, három gyermek halláskárosodott, ők speciális iskolába járnak Egerbe.

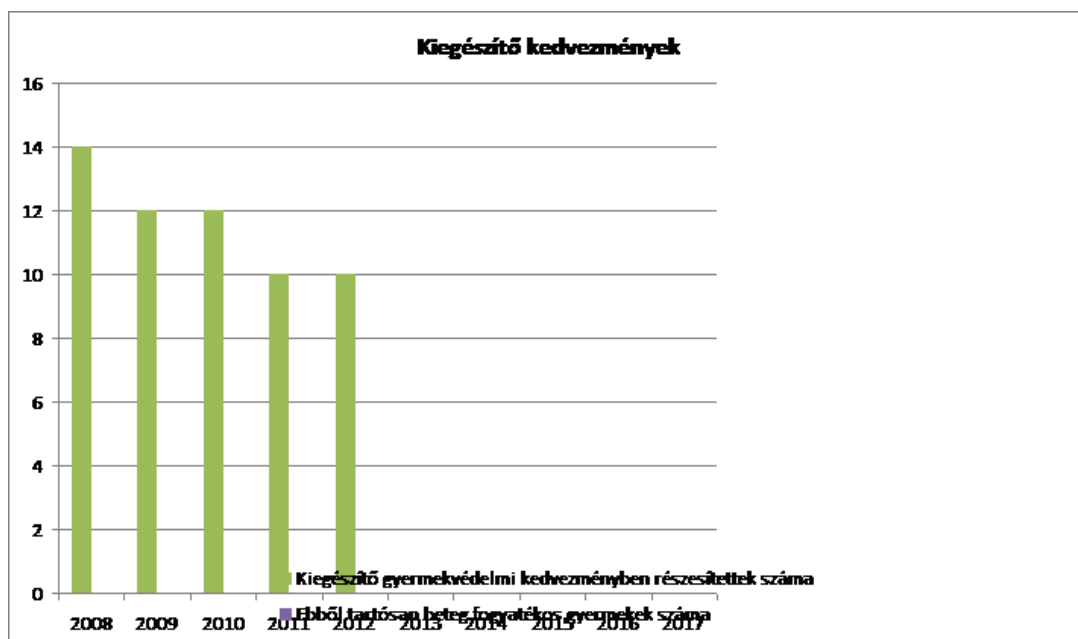
Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezmény 2012-ben 138 esetben lett megállapítva.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	756	17	14	7	496
2009	784	16	12	6	253
2010	767	17	12	7	163
2011	749	17	10	7	141
2012	752	16	10	6	138
2013					
2014					
2015					
2016					
2017					

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Az ingyenes étkeztetés köre az utóbbi években kiszélesedett, s a kedvezmények zöme a rendszeres gyermekvédelmi támogatások jogosultságához kötődik.

Az önkormányzat által biztosítva van minden rászoruló kérelmező részére az ingyenes étkeztetés mind az óvodában, mind az iskolában.

Az alábbi táblázat adatai is azt mutatják, hogy szélesedett azoknak a köre, akik kedvezményben részesültek. A kedvezményt minden rászoruló gyermek megkapja, nem fordult elő a településen évek óta olyan eset, hogy rászoruló gyermek azért maradt ki az ellátásból, mert nem voltak a családnak hivatalos iratai, vagy jövedelemigazolása stb. Szendrőládon minden gyermek ingyen kapja meg a szükséges tankönyveket, s magas létszámban vesznek részt a gyermekek a nyári étkeztetésben, 2010 előtt hideg, azóta pedig meleg étkezést biztosít az önkormányzat a rászoruló gyermekek részére.

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	117	165	296	296	22	130
2009	11	150	308	308	20	135
2010	85	194	319	319	19	173
2011	94	167	326	326	15	130
2012	96	160	310	310	17	110
2013						
2014						
2015						
2016						
2017						

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Szendrőládon nincsen magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek.

4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Szendrőládon a már előzőekben említettek szerint nincs a klasszikus értelemben vett szegregátum és szegregált telep sem. A faluhoz aszfaltozott úttal kapcsolva könnyen elérhető helyen van háromutcás, nálunk „cs”-nek nevezett falurész, ahol csak roma családok laknak, kb. 170. A községbeli általános iskolába és óvodába csak roma gyerekek járnak, ezért a szegregált oktatási forma nem jellemző. A sajátos nevelési igényű gyermekek is integrált oktatásban részesülnek a többi gyermekekkel együtt, biztosítva számukra az egyéni speciális fejlesztés lehetőségét.

Az intézmények minden gyermek számára biztosítják a különböző programokban, szakkörök, művészeti oktatásban való részvétel lehetőségét, így biztosítva a gyermekek számára az esélyegyenlőség lehetőségét.

4.2.1. számú táblázat – A településen szegregált lakókörnyezetben élő gyermekek száma

A településen élő 0-6 éves gyermekek száma	A településen óvodai ellátásban részesülő gyermekek száma		A településen bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek száma		A településen Biztos Kezdet Gyerekház szolgáltatásaiban részesülő gyermekek száma	
	Összesen	Ebből szegregátumban él	Összesen	Ebből szegregátumban él	Összesen	Ebből szegregátumban él
281	111	0	0	0	0	0
Adott településen található utazási idő (perc)		0				

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatok

4.2.2. számú táblázat – Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete

A településen élő általános iskolás tanulók száma	A településen élő, fogyatékosnak minősített (SNI) általános iskolás tanulók száma		SNI tanulók ellátásának települése (helyben vagy más település ahol tanulnak)
	összesen	ebből szegregátumban él	
318	30	0	helyben és Eger

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatok

4.2.3. számú táblázat – Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Intézmény OM azonosítója	Iskola / Feladat-ellátási hely neve:	Feladat-ellátási helyen tanulók száma (összes tanuló)	A feladat-ellátási helyen tanulók közül az 1. szegregátum(ok)ban lakó tanulók száma	A feladat-ellátási helyen tanulók közül a 2. szegregátum(ok)ban lakó tanulók száma	A feladat-ellátási helyen tanulók közül a 3. szegregátum(ok)ban lakó tanulók száma
029242	Szendrőládi Általános Iskola	300	0	0	0

Forrás: Járási tankerületi, intézményfenntartói, Önkormányzati adatok

A település iskolája ellátja a községbeli gyermekek nevelését, oktatását. A 318 általános iskolás korú gyermekből 18 fő jár el Edelénybe, mert a szülei ott dolgoznak és a gyermekeket viszik magukkal, vagy egyházi iskolába járnak.

4.2.4. számú táblázat – Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

4.2.4. számú táblázat – Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Otthont nyújtó ellátásba került gyermekek száma a szegregátumban					
		település egésze	szegregátum 1.	szegregátum 2.	Szegregátum 3.
Átmeneti nevelésbe vétel	2010	12	0	0	0
	2011	15	0	0	0
	2012	1	0	0	0
	2013				
	2014				
	2015				
	2016				
	2017				
Tartós nevelésbe vétel	2010	0			
	2011	0			
	2012	0			
	2013	0			
	2014				
	2015				
	2016				
	2017				
Ideiglenes hatályú elhelyezés	2010	10			
	2011	2			
	2012	2			
	2013				
	2014				
	2015				
	2016				
	2017				
Családi pótlék/iskoláztatási támogatás felfüggesztése iskolai hiányzás miatt	2010	8			
	2011	19			
	2012	37			
	2013				
	2014				
	2015				
	2016				
	2017				

Forrás: Önkormányzati adatok

Általánosságban elmondható, hogy a családok egyre nagyobb része él alacsony jövedelemből, ezért a gyermekek veszélyeztetettsége anyagi okok miatt jelentős.

Az elmúlt években a községből egyetlen gyermeket sem kellett a családjából tartósan kiemelni. Két esetben került sor ideiglenes hatályú elhelyezésre. A gyermekeket a vérszerinti szülei nevelik, csupán egy csecsemő van, aki nevelő szülőnél él, de a család szeretné örökbe fogadni.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

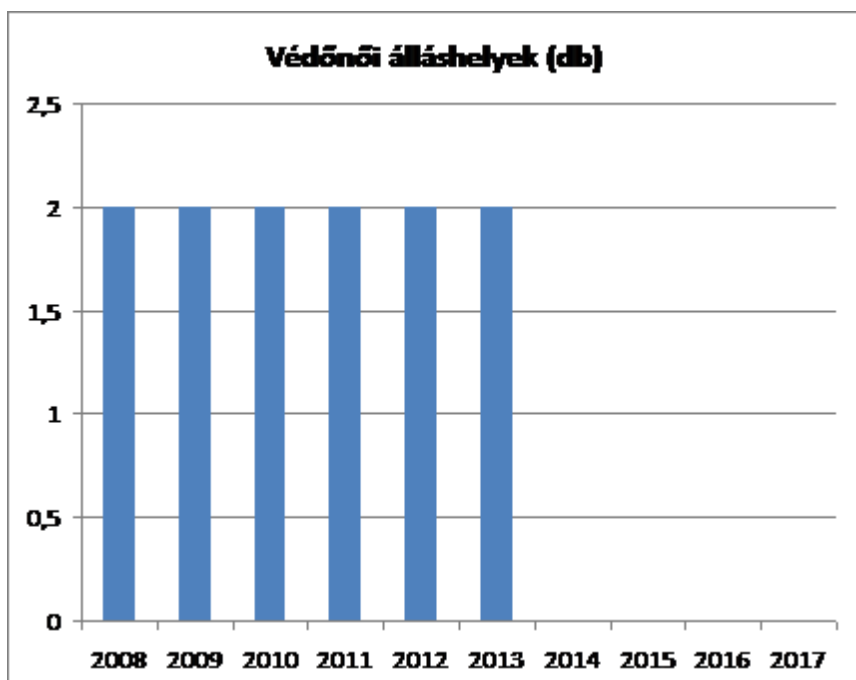
a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

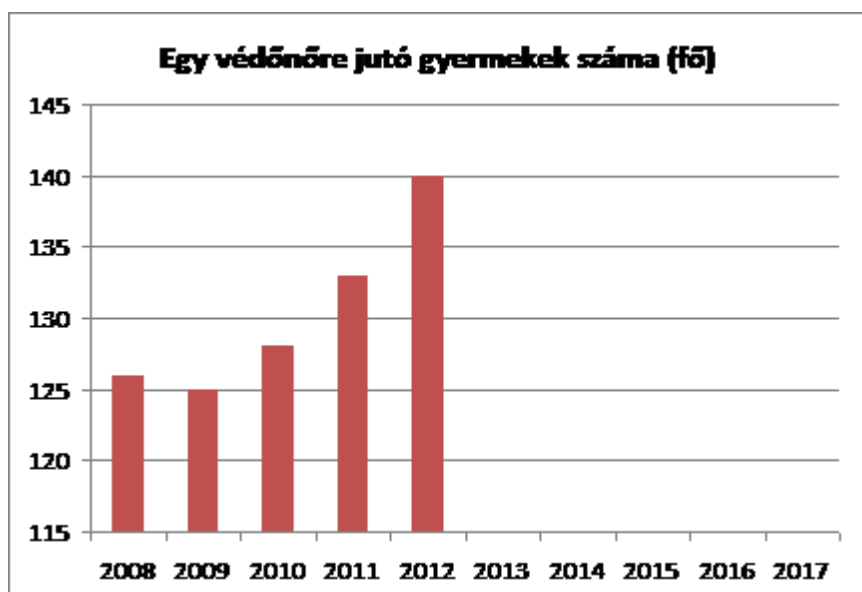
A településen védőnői státusz 2, az egy védőnőre jutó gyermekek száma 2012-ben mintegy 10%-kal nőtt a 2008-as adatokhoz képest. A védőnői szolgáltatást két védőnő végzi. A védőnő minden nap elérhető a helyi lakosság számára.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	2	126
2009	2	125
2010	2	128
2011	2	133
2012	2	140
2013	2	
2014		
2015		
2016		
2017		

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Házi orvosi praxis sincs betöltetlen, a házi orvos felnőtteket és gyermekeket egyaránt ellát. Az alábbi táblázatban a házi orvos azokat az adatokat adta meg, hogy az egyes években milyen gyakorisággal keresték fel a rendelőt a helyiek. Míg 2008-ban összesen 13 980-szor keresték fel a rendelőt a betegek, addig 2012-ben 20 185 -en, amely 67 %-os emelkedést mutat.

Településünkön gyermekorvos nem működik, a gyermekorvosi rendelő Edelényben vehető igénybe. Az önkormányzat nem rendelkezik arra vonatkozóan adatokkal, hogy hány esetben vették igénybe Szendrőládi gyermekek a gyermekorvosi rendelőt Edelényben.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

év	Betöltetlen felnőtt házi orvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
2008	0	13980	0	770
2009	0	19658	0	742
2010	0	21271	0	734
2011	0	20998	0	743
2012	0	20185	0	744
2013	0			
2014				
2015				
2016				
2017				

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Jelenleg a településen azonban a 7 éven aluli korosztályban fogyatékos vagy súlyosan beteg önkiszolgálásra képtelen gyermek 2 fő van. A 18 éven aluli korosztályban 1 látásfogyatékos van, aki a helyi általános iskolában integráltan tanul, a halláskárosodott gyermekek Egerbe járnak speciális iskolába. Az

önkormányzat igyekszik a családok számára megfelelő tájékoztatást biztosítani, valamint segítik őket a gyermekeikkel kapcsolatos ügyintézés során.

2013 január 01-től az óvoda önkormányzati fenntartásban maradt.

A községben nagyon szép három csoportos óvoda működik, mely 2007-ben lett bővítve, főleg kiszolgáló helyiségekkel / orvosi szoba, elkülönítő, irodák/ korszerűsítették a fűtést és szigetelték a falakat és hőszigetelt ablakokat is beépítettek. 125 gyermek befogadására képes, s jelenleg 111 fő van beírva, melyből 85-95 gyermek jár rendszeresen óvodába.

A gyermekek nevelését-oktatását 6 fő óvodapedagógus végzi 3 vegyes életkorú csoportban, munkájukat 3 dajka és konyhai kisegítő segíti. Mivel statisztikai adatok támasztják alá a 3-6 éves gyermekek száma növekedését, 141 fő, szükséges lesz az óvodai csoportok számának bővítése, hogy teljes legyen az óvodáztatás a községben, így eleget téve majd a Kt. Által előírt kötelezettségnek, hogy 2014-től kötelező lesz a három éves korú gyermekek óvodáztatása. Szerencsére a szülők látják, hogy fontos a kicsik számára az óvodai nevelés, és ezért már 2013 május hónapban 29 fő 3 évest írtak be szüleik az óvodába. A tanköteles korú és e korba lépő gyermekek körében teljes körű az óvodáztatás. Az óvoda megfelelő bútorzattal és eszközzel van ellátva, mely biztosítja a gyermekek harmonikus fejlődését. Az óvoda ellátja a SNI-s gyermekek integrált ellátását is ez két fő, gyógypedagógiai ellátásukat a kistérségi hivatal fejlesztő pedagógusa, logopédusa és az iskolából 1 fő gyógypedagógus segíti.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTSÁG		db
Az óvoda telephelyeinek száma		1
Hány településről járnak be a gyermekek		0
Óvodai férőhelyek száma		125
Óvodai csoportok száma		3
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):		7:00-17:00
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()		4 hét
Személyi feltételek		Fő
Óvodapedagógusok száma		6
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma		6
Gyógypedagógusok létszáma		0
Dajka/gondozónő		3
Kisegítő személyzet		1
		Hiányzó létszám

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A Gyermejjóléti alapellátás

Az 1997. évi XXI. Törvény értelmében Szendrőlád Község Önkormányzata gyermejjóléti szolgálat működését biztosítja. A gyermejjóléti alapellátás a településen élők számára napi szinten elérhető. Az Edelényi Kistérség által ellátott települések adataihoz viszonyítva a községben alacsony a gyermejjóléti szolgálatnál alapesetben ellátott gyermekek száma.

Adósságkezelési szolgáltatással a település nem rendelkezik.

Krízishelyzetben a családsegítő illetve a gyermejjóléti szolgálat vehető igénybe helyben, családok átmeneti otthona és egyéb krízisszálló legközelebb Rakacán vagy Miskolcon.

Egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés, illetve a gyermekekétképzéshez illetve az ingyenes tankönyvhöz való hozzájutás eseteiben semmiféle diszkriminációra nem került sor. A 2012/ 13-as tanévben minden szendrőládi általános iskolában tanuló gyermek ingyen jutott a tankönyvhöz, azok is, akik gyermekekvédelmi kedvezmény vagy egyéb kedvezmény útján erre nem voltak jogosultak.

Hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképvisezők észrevételei alapján nem történtek.

A pozitív diszkrimináció az ellátórendszerek keretein belül nem jelennek meg.

4.4 kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

4.4.3. számú táblázat – Óvodai nevelés adatai 3.						
év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladat-ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	150	4	100	1	117	0
2009	133	4	100	1	111	0
2010	128	3	100	1	90	0
2011	130	3	100	1	87	0
2012	141	3	125	1	111	0
2013						
2014						
2015						
2016						
2017						

Forrás:TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A településen az elmúlt években helyhiány miatt nem utasítottak el gyermeket az óvodai beíratáskor. A községben 3 csoportos óvoda működik, az óvodai nevelés integráltan folyik. Az óvodában halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma 111 fő, minden óvodás. A településen élő gyermekek közül elenyésző számban, összesen 3 esetben vesznek igénybe óvodai ellátást a településen kívül. Sajátos nevelési igényű gyermek 2 található az óvodai nevelésben részesülők közül.

4.4.4. számú táblázat - Az óvodai ellátás igénybevétele

2012-2013. év	3 éves	4 éves	5 éves	6 éves	7 éves	Összesen
székhely						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma	12	27	20	38	14	111
Más településről bejáró gyermekek létszáma	0	0	0	0	0	0
az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	11	24	14	37	14	100
a beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	12	27	20	38	14	111
a beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	12	27	20	38	14	111
tagóvoda						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma						0
Más településről bejáró gyermekek létszáma						0
az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)						0
a beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma						0
a beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma						0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.5. számú táblázat - A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ellátása

	beíratott hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő hátrányos helyzetű gyermekek száma	beíratott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma
Székhely						
Csoport 1	38	37	9	38	37	9
Csoport 2	35	29	5	35	29	5
Csoport 3	38	34	11	38	34	11
Csoport 4						
Csoport 5						
Csoport 6						
Összesen	111	100	25	111	100	25
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek	41	41	25	41	41	41
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleményével)	1	1	1	1	1	1
Tagóvoda						
Csoport 1						
Csoport 2						
Csoport 3						
Csoport 4						
Csoport 5						
Csoport 6						
Összesen	0	0	0	0	0	0
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek						
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleményével)						

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.6. számú táblázat - Óvodai létszám-megoszlás

Székhely:	Létszám	hh fő	hh arány %	hhh fő	hhh arány %	hh arány a gyermekek összlétszámához viszonyítva	hhh arány a gyermekek összlétszámához viszonyítva	sajátos nevelési igényű gyermekek létszáma	sajátos nevelési igényű gyermekek aránya a csoport összlétszámához viszonyítva
Csoport1	38	38	100	38	100	100	100	1	2,6
Csoport 2	35	35	100	35	100	100	100	0	0
Csoport 3	38	38	100	38	100	100	100	0	0
Csoport 4									
Csoport 5									
Csoport 6									
Összesen	111	111	100	111	100	100	100	1	2,6
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek	41	41	100	41	100	100	100	1	2,6
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleményel)	1	1	100	1	100	100	100	1	2,6
tagóvoda vagy telephely									
Csoport1									
Csoport 2									
Csoport 3									
Csoport 4									
Csoport 5									
Csoport 6									
Összesen									
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek									
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleményel)									!

Az óvodában minden hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket sikerült felvenni. A korábbi évektől eltérően a 2014-es évtől kötelező minden 3 éves gyermek óvodába járása, ezért szükséges lesz a csoportok létszámát 4-re növelni, és szeretnénk minden lehetőséget kihasználni arra, hogy az óvodás korú gyermekek teljes létszámában igénybe tudják venni. Az óvoda a szociális hátrányok enyhítésére a HHH-s gyermekek számára fejlesztő programot szervez, melynek keretében a gyermek fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatokat old meg. E program megvalósítása az oktatásért felelős miniszter által kiadott felzárkóztató program alapján zajlik. Az óvoda személyi feltételei megfelelnek az előírásoknak.

A Szendrőládi Általános Iskola bemutatása

A Szendrőládi Általános Iskola közvetlen társadalmi környezete az adott település, ahol megtalálható. Az iskola szorosan illeszkedik és kapcsolódik a településhez. A település önkormányzata biztosította a költségvetésében az intézmény működéséhez szükséges anyagi eszközöket. 2013.01.1-től állami fenntartásba került, fenntartója a KLIK.

Az iskola minden tanulója részesül nemzeti etnikai kisebbségi oktatásban.

Az intézményben a tanítás nyelve a magyar nyelv. Kisebbségi nyelvtanítás az intézményben nincs.

A választott idegen nyelv az angol.

A mozgást és a sportot kedvelő gyermekeknek lehetőségük van, tanórán kívüli sportolásra, s nagyon sokszor eredményesen szerepelnek a körzeti sportversenyeken, futball, atlétika kategóriákban. A pedagógiai programban környezetvédelmet előtérbe helyező, általánosan képző, személyiség, készség és képességfejlesztő pedagógiát megvalósító iskolaként definiálják az intézményt. Újításként a következő tanévtől bevezetik első évfolyamon az ének-zene emelt óraszámú oktatását, valamint ötödik évfolyamon a technika emelt óraszámú oktatását.

Fontos, hogy tanulók részt vegyenek aktív felnőttként a civil társadalom, lakóhelyi, szakmai, kulturális közösség életében. .

Az iskola alapvető feladatának tekinti a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Felkészülés a felnőtt élet szerepeire: pályaaorientáció eleme nevelésnek.

2008-ban bővítették az iskolát új szárnyat építettek hozzá, mely nagy segítség volt a váltó tanítás megszüntetésére és lehetővé tette az iskolaotthonos oktatás bevezetését az alsó tagozatban. Ez az oktatási forma lehetővé teszi a gyermekek egész napos nevelését és oktatását.

2013. január 1. napjától az intézmény állami fenntartású intézménnyé vált. A KLIK fenntartásába kerülő általános iskola tanulóit az intézmény fenntartójában történő változásból nem észleltek semmit, az oktatás azóta is zökkenőmentesen folyik.

Az intézmény felvállalta a sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelését is, az SNI-s tanulók létszáma 30 fő, az összes tanulói létszám 9 %-a. Az intézmény nevelőinek száma 28 fő főállású pedagógus, ebből 4 fő gyógypedagógusi végzettséggel is rendelkezik, valamint többek rendelkeznek két diplomával.

Tárgyi feltételek

Jelenleg az iskola 18 tanteremmel rendelkezik, ebből 14 osztályterem, 1 számítástechnika terem, 1 iskolai könyvtár, 1 fejlesztő szoba, ezen kívül 2 szertár, tanári szoba, irodák, kiszolgáló helyiségek (vizesblokk) alkotják az épületet. Az iskola udvarán külön épületben található újonnan bővített ebédlő és a tornaterem is.

A tornaterem kihasználtsága maximális a mindennapos testnevelés bevezetése után és mivel ez a község legnagyobb helyisége, ezért ez szolgál a közösségi rendezvények lebonyolítására. Ezért szükséges lenne bővíteni, vagy a községben olyan közösségi házat építeni ahol lehetőség nyílna megtartani a község rendezvényeit.

Eszközrendszer

A tanítást szolgáló eszközrendszer jónak mondható.

TIOP pályázaton több millió forintértékben fejlesztésre került az iskola informatikai eszközei. Az alsó tagozat három osztálya rendelkezik interaktív táblával, a felső tagozaton kettő, mely nagy segítség az órai munkában szemléltetéseknel. Számítástechnikai teremben 31 korszerű gép van, minden gyereknek jut az órákon egy munkaállomás, a pedagógusok számára 7 notebook áll rendelkezésére. 1 db SNI-s számítógépünk is van, amit a gyogyepedagógusok használnak fejlesztő órákon.

Az iskolai épületében található a községi könyvtár jól felszerelt, két számítógéppel, internettel ellátott, ahol nemcsak könyvtári kölcsönzésekkel, hanem tanórán kívüli foglalkozás szervezésével is foglalkoznak, szakképzett könyvtáros segítségével.

Segíti az oktató- nevelő munkát az önálló telefonvonal és a fénymásolók, nyomtatók, faxok. Iskolánkban a hitoktatást képzett hitoktatók végzik, református és katolikus vallásúak a gyermekek felekezeti hovatartozásának megfelelően. Személyiségük és munkájuk újdonságot hozott és jótékonyan hatott iskolánk életére.

Az iskola közösségi szerepvállalása:

Az iskola közösségi és művelődési szerepet is betölt a falu életében, mert minden rendezvény szervezésében szerepel, és aktívan részt vesz a műsorok készítésében és előadásában. Évente számos nagy rendezvény sokat jelent a falu életében. Az iskola rendezvényei is szorosan illeszkednek a programokhoz, amelyek lebonyolításában a tanulók és nevelőtestület minden tagja aktív részt vesz.

Az iskola kapcsolata a civil szervezetekkel:

- Szendrőládi Népfőiskola Egyesület
Segítséget nyújt, versenyek táborok, kirándulások szervezésében.
- Roma Nemzetiségi Önkormányzat
Anyagilag és erkölcsileg is támogatja tanulóinkat .
- Román Nemzetiségi Önkormányzat
Közös programok szervezése, hagyományőrzés
- „Nem adom fel” alapítvány

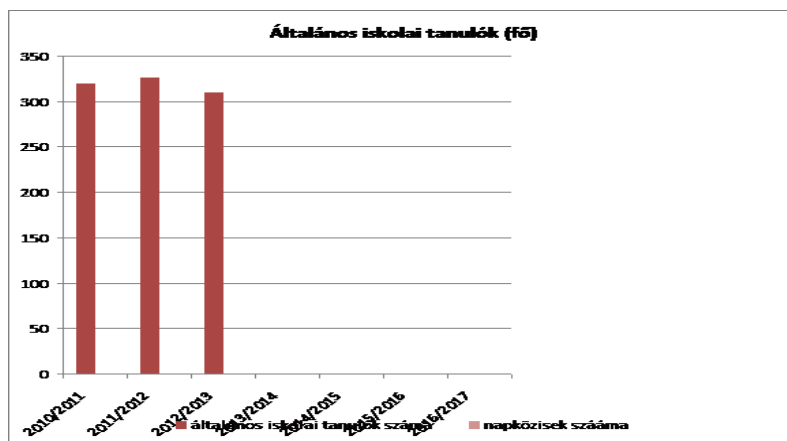
Az általános iskolában jelenleg 310 gyermek tanul, 1-4 osztályban 151 fő és 5-8 osztályban 159 fő. Edényben eljár 8 fő és Szendrőből jár ide 2 fő. Az általános iskola tanulói közül HH-s gyermekek létszáma 286 fő, a HHH-s gyermekeké 269 fő. A tanulóknak lehetőségük van alapfokú művészeti oktatásban részt venni, hangszeres oktatás, furulya és színjátszás valamint rajz oktatás folyik.

Az általános iskolát eredményesen befejezők száma nő, a tanulólétszám 10,6 %-a.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon		Általános iskola 5-8 évfolyamon	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	tanulók száma	tanulók száma	tanulók száma		fő	%
2010/2011	158	161		319	0	0,0%
2011/2012	161	165		326	0	0,0%
2012/2013	151	159		310	0	0,0%
2013/2014						
2014/2015						
2015/2016						
2016/2017						

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai

tanév	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat-ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2010/2011	8	8	16	0	1	1	1
2011/2012	8	7	15	0	1	1	1
2012/2013	6	8	14	0	1	1	1
2013/2014			0			0	
2014/2015			0			0	
2015/2016			0			0	
2016/2017			0			0	

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.9. számú táblázat - Általános iskolások adatai – el- és bejárás

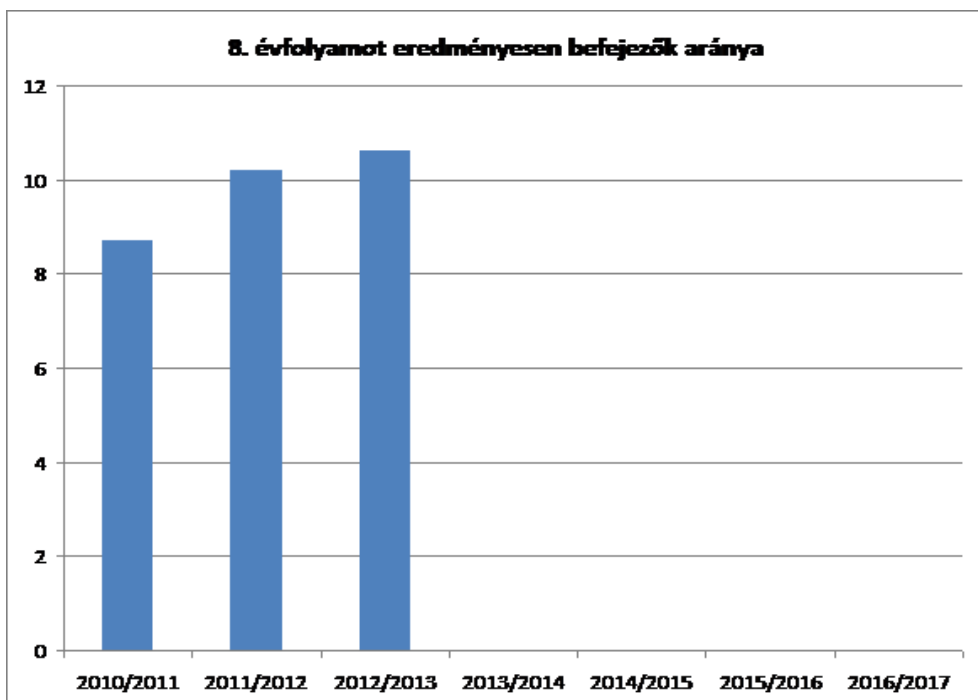
A településen élő általános iskolás korú gyermekek összlétszáma	318
Más településről bejáró általános iskolások létszáma	2
Más településre eljáró általános iskolások létszáma	8
Általános iskolás korúak közül a hh gyerekek létszáma	286
Általános iskolás korúak közül a hhh gyerekek létszáma	269

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

tanév	8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma / aránya a nappali rendszerű oktatásban	
	fő	%
2010/2011	28	8,7
2011/2012	33	10,2
2012/2013	33	10,6
2013/2014		
2014/2015		
2015/2016		
2016/2017		

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.4.13. számú táblázat - Iskolai ellátás igénybevétele - telephelyi bontásban

2012-2013. tanév														
Telephely1 (szükség szerint, töröljön vagy szúrjon be plusz sorokat)	Tagozat meg- nevezése	Létszám	Napközis	Bejáró	Hátrányos helyzetűek létszáma	HH tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	Halmazottan hátrányos helyzetűek létszáma	HHH tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	Sajátos nevelési igényű tanulók létszáma	SNI tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	SNI tanulók számából a hhh tanulók száma	Évismétlők száma	Magán- tanulók száma	Létszám, amelynek alapján integrációs normatívát igényelnek
1. évfolyam A osztály		26		0	26	100%	25	96%	0	0%	0	2	0	26
1. évfolyam B osztály		0		0	0		0		0		0	2	0	0
2. évfolyam A osztály		23		1	23	100%	21	91%	2	9%	2	0	0	23
2. évfolyam B osztály		24		0	24	100%	24	100%	1	4%	1	1	0	24
3. évfolyam A osztály		22		0	22	100%	20	91%	2	9%	2	1	1	21
3. évfolyam B osztály		22		0	22	100%	21	95%	1	5%	1	0	0	22
4. évfolyam A osztály		22		0	22	100%	21	95%	3	14%	3	1	0	22
4. évfolyam B osztály		22		0	22	100%	21	95%	2	9%	2	2	0	22
5. évfolyam A osztály		33		0	33	100%	32	97%	3	9%	3	1	0	33
5. évfolyam B osztály		34		0	34	100%	33	97%	3	9%	3	3	0	34
6. évfolyam A osztály		24		0	24	100%	22	92%	0	0%	0	1	2	20
6. évfolyam B osztály		0		0	0		0		0		0	1	0	0
7. évfolyam A osztály		22		1	22	100%	21	95%	0	0%	0	0	0	22
7. évfolyam B osztály		0		0	0		0		0		0	0	0	0
8. évfolyam A osztály		23		0	23	100%	21	91%	0	0%	0	0	0	23
8. évfolyam B osztály		14		0	14	100%	14	100%	6	43%	6	0	0	14
Összesen:		311	0	2	311	100%	296	95%	23	7%	23	15	3	306

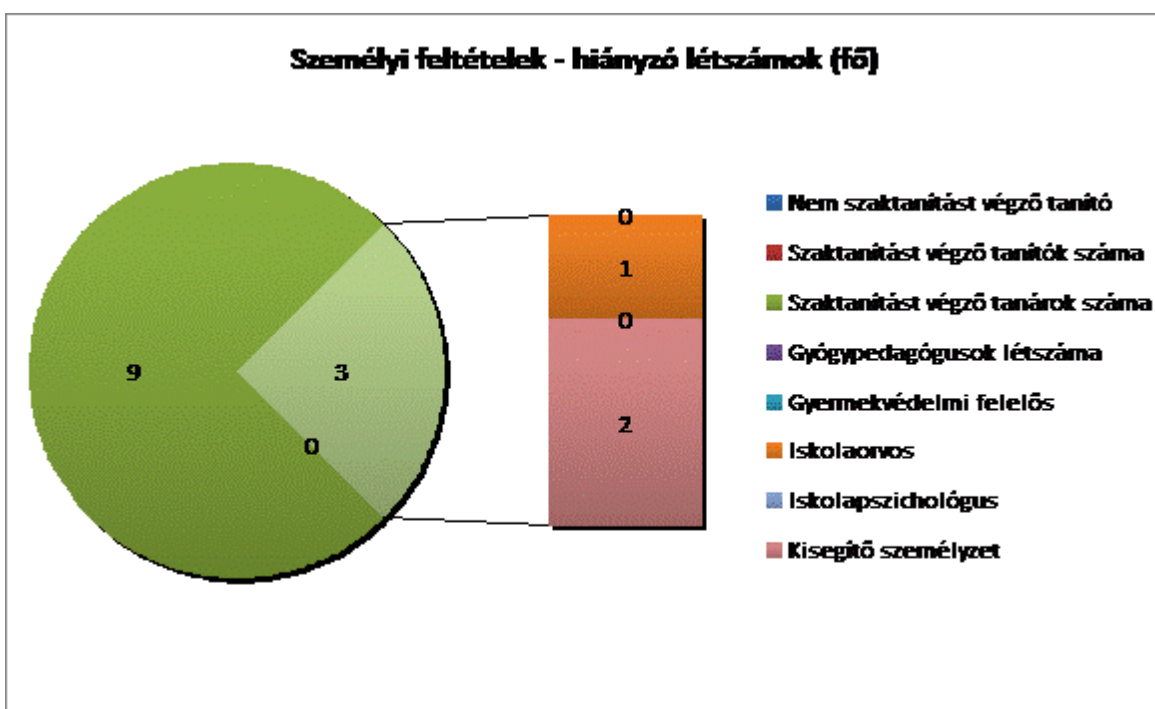
Forrás: Önkormányzati, intézményi adatok, KIR

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.11. számú táblázat - Iskola személyi feltételek

	Fő	Hiányzó létszám
Nem szaktanítást végző tanító	0	0
Szaktanítást végző tanítók száma	15	0
Szaktanítást végző tanárok száma	14	9
Gyógypedagógusok létszáma	4	0
Gyermekvédelmi felelős	2	0
Iskolaorvos	0	1
Iskolapszichológus	0	0.5
Kiegészítő személyzet	2	2

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Az iskola személyi feltételei elfogadhatóak, bár a szaktanítást végző tanárok létszáma fejlesztést igényelne, főleg hiány szakokon, pl.fizika, földrajz. Szükséges lenne iskolapszichológus alkalmazása, a kiegészítő személyzet pótlását közfoglalkoztatottak alkalmazásával oldják meg, de ez nem szerencsés, mert egy tanévre való foglalkoztatás lenne megfelelő a gyermekek számára is.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció nincsen.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

4.4.14. számú táblázat – Kompetenciamérési adatok

ISKOLA NEVE	2010		2011		2012			2013			2014			2015			2016		
	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga	Országos átlag
Szövegértés																			
6. évfolyam			1575	1465	1089	N.A.	1472												
8. évfolyam	–	–	1624	1577	1216	N.A.	1567												
10. évfolyam																			
Matematika																			
6. évfolyam			1702	1486	1092	N.A.	1489												
8. évfolyam	–	–	1775	1601	1250	N.A.	1612												
10. évfolyam																			

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

A kompetencia mérés adatai alapján, megfigyelhető, hogy a szövegértés és matematika tantárgy eredményei az országos átlag közelében vannak, s a tanulók hátrányos helyzetét figyelembe véve jónak mondható.

4.4.15. számú táblázat – Továbbtanulási mutatók középfokra nappali tagozaton

tanév	Gimnázium (%)		Szakközépiskola (érettségít adó képzés) (%)		Szakiskolai képzés (%)		Speciális szakiskola (%)		Nem tanult tovább (%)	
	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében
2008/2009	6,4	0	13	0,25	61	94	19,3	100	0	0
2009/2010	9,6	66,6	9,6	66,6	74,1	100	6,4	100	0	0
2010/2011	3,5	0	17,8	0,8	78,5	95	0	0	0	0
2011/2012	9	66,6	18,1	66,6	66,6	90	6,6	100	0	0
2012/2013										
2013/2014										
2014/2015										
2015/2016										
2016/2017										
országos átlag: 2016/2017	34 %		35 %		29 %		2 %			

Forrás: KIR, Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.4.16. számú táblázat – Lemorzsolódási mutatók az általános iskolában

tanév	Évfolyamismétlők aránya (%)		Magántanulók aránya (%)		Az előző tanévben 250 óránál többet hiányzó tanulók aránya (%)	
	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében
2008/2009	14,4	14,4	0,3	0,3	0,7	0,7
2009/2010	16,1	16,1	0,3	0,3	0,65	0,65
2010/2011	19,2	19,2	0,6	0,6	0,6	0,6
2011/2012	10,3	10,3	0,96	0,96	4,8	4,8
2012/2013						
2013/2014						
2014/2015						
2015/2016						
2016/2017						
országos átlag 2016/2017						

Forrás: KIR, Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

A fenti adatokból is látszik, hogy a Szendrőladon működő oktatási intézmények nem folytatnak szegregáló tevékenységet. Az általános iskola és az óvoda is felkészült az SNI gyermekek fogadásában és integrált oktatásának megszervezésében. A lemorzsolódás jellemző, főleg korai gyermekvállalás miatt és a magántanulói státusz is ezért alacsony számban fordul elő.

A kompetencia mérés eredményei az országos átlag körül és kevéssel fölötté vannak. A HHH gyermekek aránya rendkívül magas, viszont nincsen arra vonatkozóan adat, hogy mennyiben térnek el a kompetenciamérés eredményei az ő eredményeikben. A HH –s gyermekek eredményeiről sincs külön adat, pedig az ő számuk az iskolában mintegy 92 %-ra tehető. A továbbtanulás 100 %-os, a tanulók mintegy 9 %-a gimnáziumban, 18 %-a szakközépiskolában, kb70 %- a szakiskolai képzésben tanul tovább.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

4.4.17. számú táblázat – Hátránykompenzáló programok

tanév	tanodai program létszám	HH/ HHH tanulók létszáma	tehetségdon dozó program	HH/ HHH tanulók létszáma	nyári tábor	HH/ HHH tanulók létszáma	Alapfokú művészetoktatás	HH/ HHH tanulók létszáma
2008/2009	0	0	0	0	0	0	50	3-47
2009/2010	0	0	0	0	0	0-75	75	7-68
2010/2011	60	7-53	0	0	0	0	75	5-70
2011/2012	60	7-53	0	0	0	0	80	2-78
2012/2013	0	0	0	0	0	0	80	2-78
2013/2014								
2014/2015								
2015/2016								
2016/2017								

Forrás: KIR, Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Az intézményben tanuló gyermekek közül 60 fő vehetett részt hátránykompenzáló programként a Bhim Brao egyesület pályázatának eredményeként tanodai programban. Az intézmény tehetséggondozó programokat nem indított. Művészeti oktatásban résztvevő gyermekek száma nő és magas a hátrányos helyzetű tanulók száma.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
3-6 éves gyermekek magas száma	A teljeskörű óvodába járás elérése, óvodai csoportbővítés
HH-HHH gyermekek magas száma	Felzárkóztatás, személyiségközpontú fejlesztés
Magas hiányzási mutatók	Szocializáció, kapcsolattartás a családokkal, gyermekvédelmi felelősök foglalkoztatása, szakkörök szervezése, délutáni foglalkozások
Évfolyamismétlők magas száma	Felzárkóztató-, kiscsoportos és egyéni foglalkozás
SNI-s tanulók magas száma	Fejlesztőpedagógusok, pszichológus alkalmazása, egyéni foglalkozás, fejlesztés
Pozitív diszkrimináció	Tehetséggondozó program szervezése, táborok, művészeti nevelés, tanoda

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nők esélyegyenlőségét számos jogszabály biztosítja, így például az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében, a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv, a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról, a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

A nők elleni hátrányos megkülönböztetést okainak feltárását és felszámolását azonban nem írja elő jogszabály.

Az önkormányzat és annak intézményei semmiféle adattal nem rendelkeznek a gender problémákkal kapcsolatban.

Jelenleg nincs megfelelően felkészült, gender-szakértelemmel is rendelkező kompetencia, kapacitás.

Nők számára a területen elérhető munkalehetőségekről nincs pontos felmérés.

A családi, magánéletbeli feladatok és felelőségek általában egyoldalúan a nőket terhelik, ez össztársadalmi probléma, csakúgy mint a várandós- és kisgyermekes anyák kiszorulása a munkahelyekről – a családdal, gyermekneveléssel kapcsolatos egyoldalú terhelés miatt – munkavállalói karrierjük során hátrányt szenvednek.

A gyermeküket egyedül nevelő nők gazdasági és jogi kiszolgáltatottsága nagy mértékű. Az intézmények nyitva tartása nehezíti a munkavállalást.

Kapcsolati erőszak problémája is jelen van, erre vonatkozóan azonban helyi szinten nincs adat, annál is inkább, mert ritkán jutnak az esetek a hivatalos szervek tudomására.

A településen megfelelő a tájékoztatás és hatékony a segítség a fogamzásszabályozás, anya-és gyermekgondozás területén. Ennek ellenére előfordul sok esetben a 18 éves életkor alatti szülés, ritkán fordul elő koraszülés illetve kis súlyú éretlen újszülöttek előfordulása sem jellemző.

A döntéshozatalban helyi szinten a nők is részt vesznek, a helyi politikai életben azonban jóval kisebb számban, mint a férfiak.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A településen található munkahelyek nagy része a közszférában és a szolgáltatási szektorban van. A helyi önkormányzat állandó létszámállományában a női munkavállalók vannak magasabb számban, míg a közfoglalkoztatásban ez az arány a férfiak felé tolódik el.

A munkanélküliséget tekintve a helyi adatok szerint nem lehet nemek szerinti diszkriminációról beszélni, hiszen a rendelkezésre álló adatok szerint évekre visszamenőleg elmondható, hogy a női

munkanélküliek száma alacsonyabb. Ez azzal függ össze, hogy a településen található munkahelyek jellege inkább a női munkaerőt preferálja. A településen élő nőkre jellemző az alacsony iskolai végzettség.

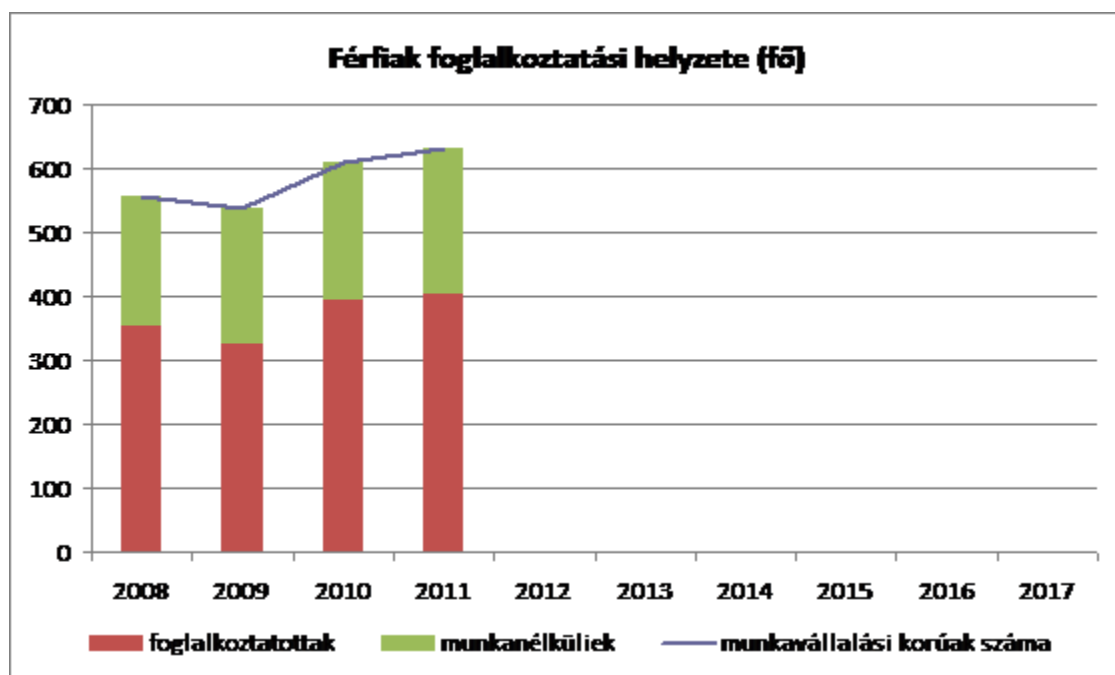
A 20- és 40 év közötti munkanélküli nők kevesen rendelkeznek valamilyen szakképzéssel, legtöbb közöttük csak 8 osztályt végzett, mert a főként roma származású családokban a nők legfontosabb feladata a gyermeknevelés és a család körüli tevékenység.

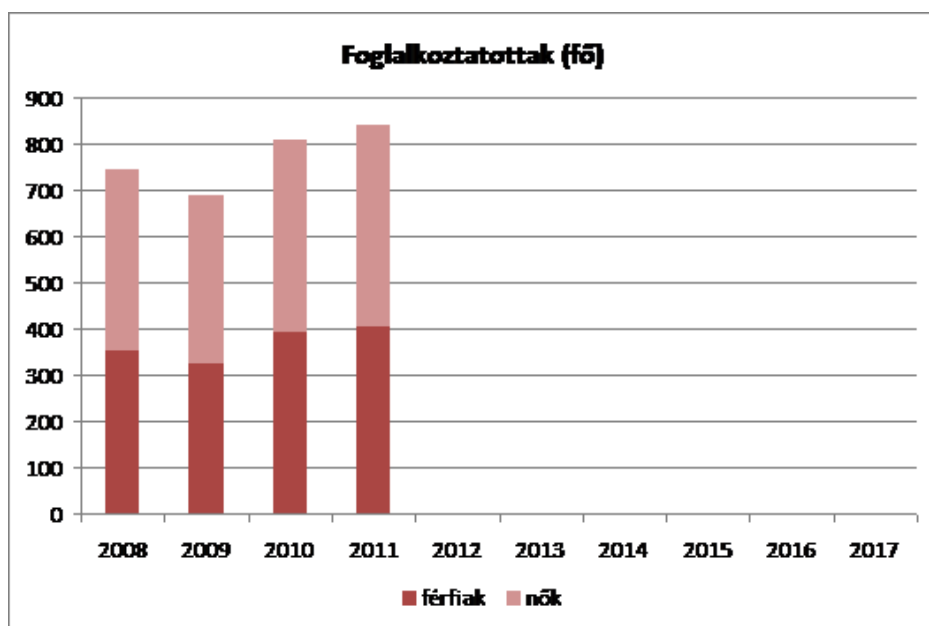
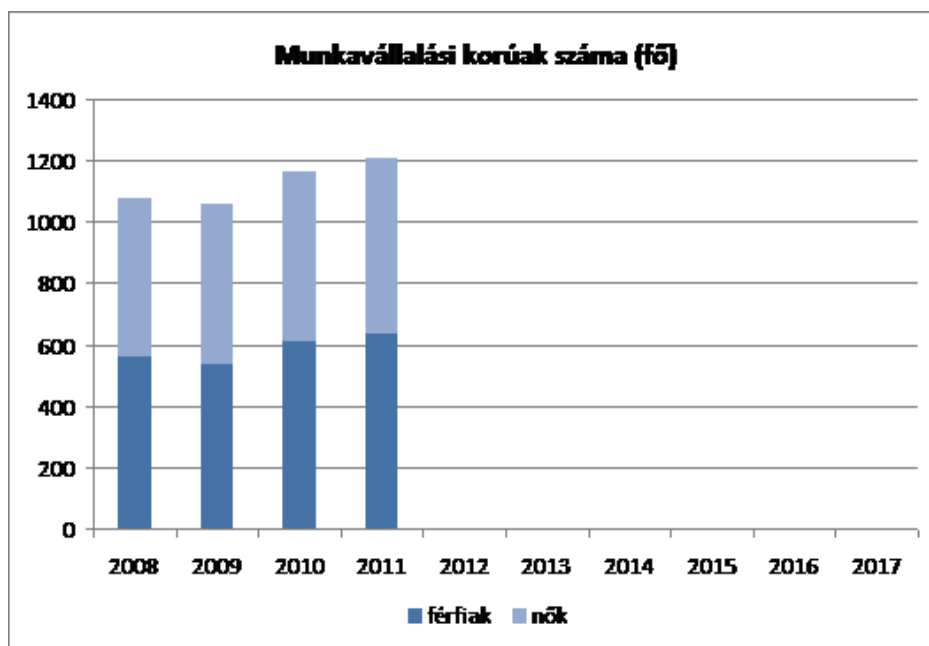
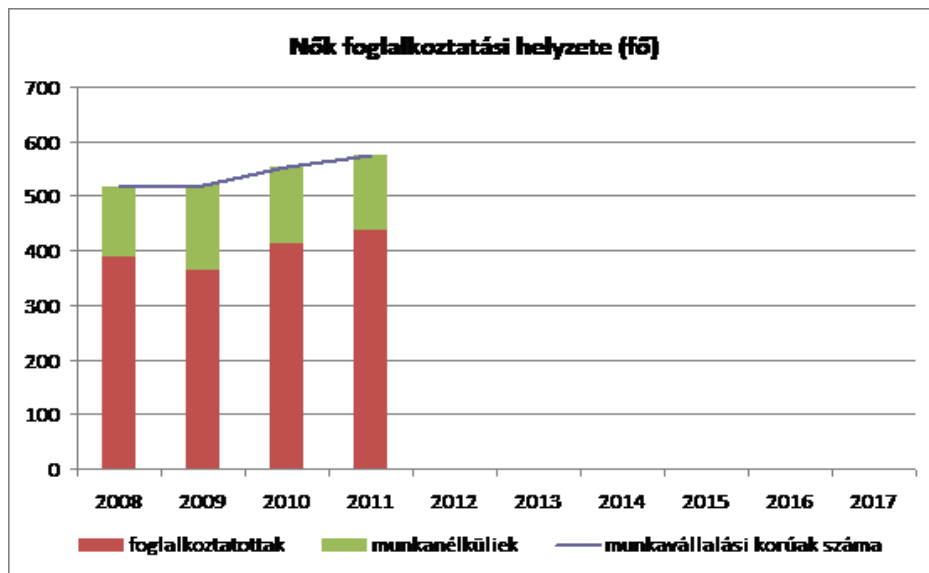
A foglalkoztatott, az inaktív és a munkanélküli női népesség főbb demográfiai adatai a gyerekszámról, a képzettségről, a családi állapotról nem állnak rendelkezésre.

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	557	518	354	389	203	129
2009	537	520	324	364	213	156
2010	608	553	393	414	215	139
2011	632	576	403	437	229	139
2012						
2013						
2014						
2015						
2016						
2017						

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

5.1.2. számú táblázat - Nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

év	Foglalkoztatást segítő programok száma	Képzési programok száma	részvevők száma	részvevő nők száma
2008	0	0	0	0
2009	0	0	0	0
2010	1	1	57	29
2011	1	1	57	29
2012	1	1	57	29
2013	1	1	57	29
2014				
2015				
2016				
2017				

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az indított programok egyenlő mértékben célozták meg a férfiakat és nőket. A programok teljesíthetők voltak a kisgyermekes édesanyák számára is, az intézmények nyitva tartása illeszkedik a program és képzés idejéhez. A programot a Roma Nők indították és 2013 május végén ért véget.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A településen az alacsony iskolai végzettség jellemző, főleg a nők körében. Mint az alábbi adatokból is kitűnik, magas a száma a csak 8 osztályt végzett nőknek. Életkorukat tekintve pedig a 30-50 év közötti korosztályhoz tartoznak.

Ennek megfelelően azt a következtetést lehet levonni, hogy az alacsony iskolai végzettség kedvezőtlenül befolyásolja az elhelyezkedési esélyeket.

5.1.4. számú táblázat - Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

év	munkanélküli nők száma	8 általánosnál alacsonyabb végzettségű	8 általános	szakiskola/ szakmunkás-képző	gimnázium	érettségi	főiskola	egyetem
2008	139	25	109	5	0	0	0	0
2009	156	27	122	7	0	0	0	0
2010	139	25	110	4	0	0	0	0
2011	139	31	103	2	1	2	0	0
2012	137	28	103	2	4	0	0	0
2013								
2014								
2015								
2016								
2017								

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbőség)

A nők munkaerő-piaci hátrányos megkülönböztetése nehezen vizsgálható jelenség. A településen hátrányos megkülönböztetés miatt azonban egyetlen esetben sem tettek panaszt. Ennek következtében erre vonatkozóan semmilyen információval nem rendelkezik az önkormányzat.

Ha ilyen panasz jelentkezne a településen a diszkriminációs gyakorlat visszaszorítása szempontjából fontos lenne a foglalkoztatási viszonyok ellenőrzése, szükség esetén az Egyenlő Bánásmód Hatóság bevonása, a tájékoztató kampányok, vagy a területtel foglalkozó társadalmi szervezetekkel történő együttműködés.

5.1.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés

év	Esetszám
2008	0
2009	0
2010	0
2011	0
2012	0
2013	
2014	
2015	
2016	
2017	

Forrás: Helyi adatgyűjtés

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés, így e ponton belül szükséges a hozzáférés feltételeinek vizsgálata.

A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően – különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában.

Ezek megszervezése a településen részleges. A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. A településen nem működik. A családi napközi gyermekek napközbeni ellátásának minősülő a bölcsődei és óvodai ellátásban nem részesülő, továbbá az iskolai oktatásban részesülő gyermeknek az iskola nyitvatartási idején kívüli, valamint az iskolai napközit vagy tanulószobai ellátást igénybe nem vevő gyermek családi napköziben történő, nem közoktatási célú ellátása. Ez az ellátási forma nincs a településen.

Családi gyermekfelügyelet a gyermekek napközbeni ellátásaként családi gyermekfelügyelet biztosítható az ellátást nyújtó saját otthonában. A település nem működtet ilyen szolgáltatást.

A házi gyermekfelügyelet keretében a gyermekek napközbeni ellátását a szülő vagy más törvényes képviselő otthonában gondozó biztosíthatja, ha a gyermek állandó vagy időszakos ellátása nappali intézményben nem biztosítható (pl. betegség miatt) és a szülő a gyermek napközbeni ellátását nem vagy csak részben tudja megoldani. A településen nincs házi gyermekfelügyelet.

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Szendrőládon jelenleg három csoporttal működik. A nyitva tartása a dolgozó szülők számára elég rugalmas, de helyhiány miatt senki nem lett elutasítva. 2013. őszére az óvodát négy csoportos óvodává tervezi átalakítani az önkormányzat, jelentős pályázati forrásból felújítással.

Az Nkntv. értelmében 2013. szeptember 1-étől az általános iskolában 16 óráig kell megszervezni a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokat. A törvény 4. §-ának 4. pontjában rögzíti továbbá az egész napos iskola fogalmát, mely olyan iskolaszervezési forma, ahol a tanórai és más foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva szervezik meg.

Ebben a tanévben az alsó tagozatos gyermekek iskolaotthonos rendszerben tanulnak, ami biztosítja egész napos ellátásukat és egyenletesen terheli őket és biztosítja a lehetőséget a szülőknek a munkaerőpiacra való visszatérést.

5.2 számú táblázat - A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

év	3 év alatti gyermekek száma a településen	működő bölcsődék száma	bölcsődei férőhelyek száma		működő családi napközik száma	férőhelyek száma családi napközikben	férőhelyek összesen
			önkormányzati	egyéb			
2008	112	0	0	0	0	0	0
2009	116	0	0	0	0	0	0
2010	130	0	0	0	0	0	0
2011	130	0	0	0	0	0	0
2012	128	0	0	0	0	0	0
2013							
2014							
2015							
2016							
2017							

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A fogamzásgátlás és a szexualitás gyakran még a mai családokban is tabu témának számít. Ezért kiemelten fontos szerepet kapnak a közoktatási intézmények a felvilágosításban. A felvilágosítást célzó programok és tanórák már a helyi általános iskolában is megkezdődnek. A védőnők naponta elérhetőek a községbeliek számára, akik tanácsokkal és felvilágosító munkájukkal segítik a családtervezéssel kapcsolatos ismeretek átadását. Ennek ellenére is a lányok nagyon korán szülnék, sokszor túl fiatalon 14-16 évesen vállalnak gyermeket és alapítanak családot.

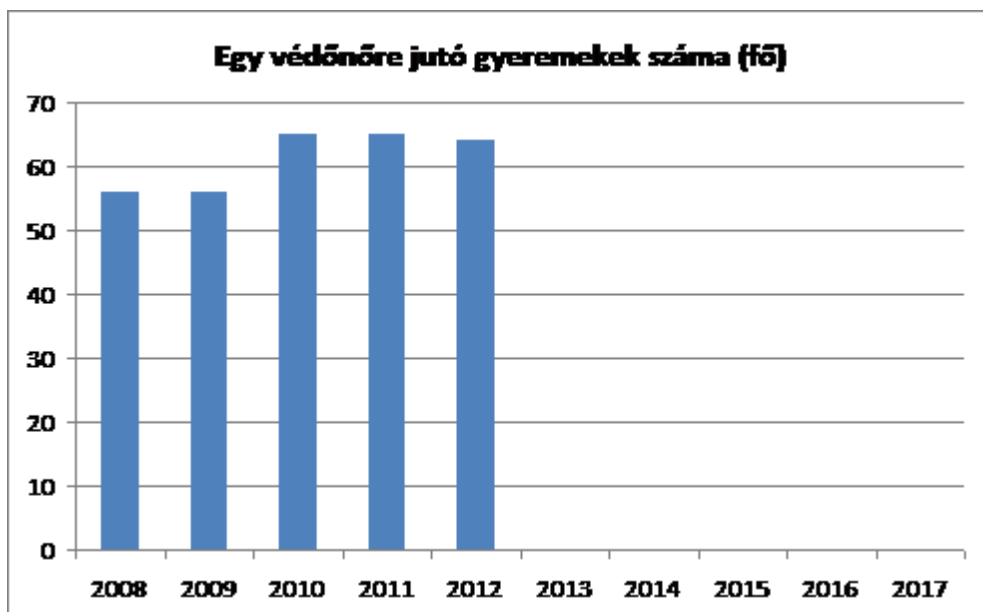
A településen a védőnői szolgálat nemcsak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem feladata a kismama (gyakorlati és lelki) segítése, hogy ezzel támogassa a felügyelete alá tartozó gyermek megfelelő testi- és mentális fejlődésének biztosítását. A védőnő kapcsolatban áll a családdal, a kisgyermekellátó intézményekkel, és a háziorvossal is, így adott településen árnyalt képpel rendelkezik a családok gyermekellátási és nevelési helyzetéről.

Várandós tanácsadást heti rendszerességgel tart a védőnő. Koordinálja a terhesség idejének megfelelő vizsgálatok megtörténtét. Meglátogatja a várandósokat, életvezetési és gyermekgondozási tanácsokat ad.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	2	112	56
2009	2	112	56
2010	2	130	65
2011	2	130	65
2012	2	128	64
2013	2	140	70
2014			
2015			
2016			
2017			

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli erőszakról az önkormányzat nem rendelkezik értékelhető adatokkal. A rendőrségi riasztások száma családon belüli erőszak esetében 1 családra korlátozódott az elmúlt években. Feljelentés nem történt. Szexuális zaklatásról a hivatalos szerveknek nincs tudomása.

Feltételezhetően sokkal nagyobb számban fordul elő családon belüli bántalmazás, mint a rendőri riasztások száma, vagy a tényleges feljelentések száma. Ez azonban az esetek döntő többségében nem jut a hivatalos szervek tudomására. A településen nem működik olyan szervezet, amelyhez a bántalmazott nők fordulhatnak. A családsegítő szolgálat adatai sem támasztanak alá több esetet, annak ellenére, hogy mind a nyugati mind pedig a hazai adatok azt mutatják, hogy minden 5. nő él vagy élt olyan kapcsolatban, ahol a partnere rendszeresen bántalmazta testileg.

Célzottan a nők elleni vagy családon belüli bántalmazottak áldozatival foglalkozó ellátás a településen nem folyik, a település nem is jelezte, hogy erre vonatkozóan igény merülne fel.

5.4. számú táblázat - A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

év	rendőrök riasztása családi viszályhoz	tényleges feljelentések száma	bírósági ítélet
2008	0	0	0
2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	0	0	0
2012	0	0	0
2013			
2014			
2015			
2016			
2017			

Forrás: Helyi adatgyűjtés

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

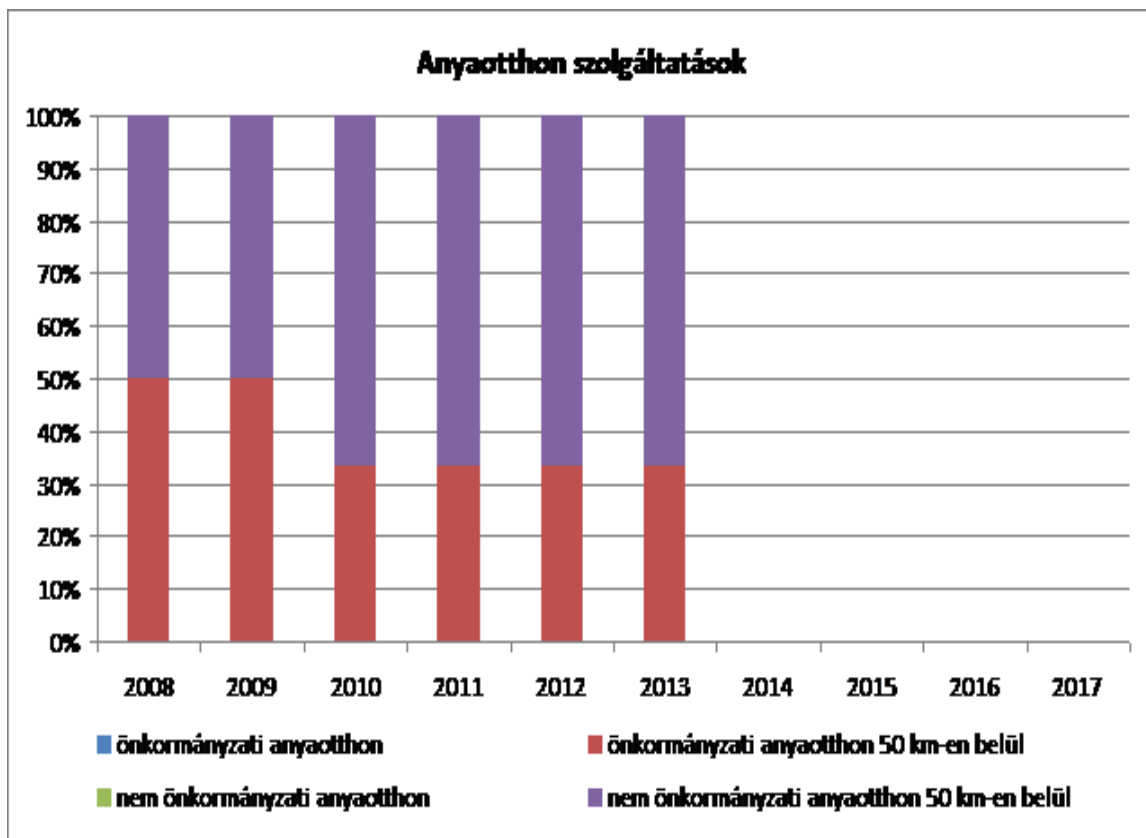
A településen krízishelyzetben a családsegítő szolgálat vehető igénybe elsősorban. A település nem tart fenn anyaothont illetve családok átmeneti otthonát, ez csak a környékbeli településeken érhető el.

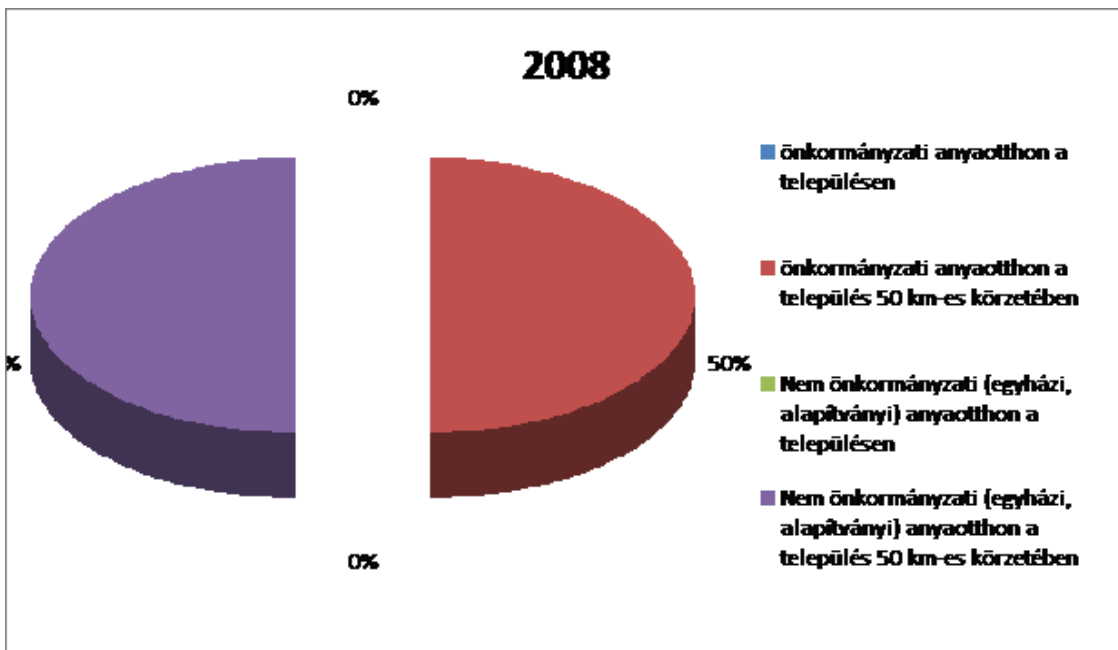
A település 50 km-es körzetén belül 2 anyaothton működik, de leginkább a családok számára a Miskolcon és Rakacán működő szolgáltatások elérhetők. Az elmúlt 5 évben egyetlen esetben volt szükséges anyát és gyermekeit átmeneti otthonba helyezni, azóta az elhelyezett család már visszatért a településre.

5.5. számú táblázat - Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

év	önkormányzati anyaothton a településen	önkormányzati anyaothton a település 50 km-es körzetében	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaothton a településen	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaothton a település 50 km-es körzetében
2008	0	1	0	1
2009	0	1	0	1
2010	0	1	0	2
2011	0	1	0	2
2012	0	1	0	2
2013	0	1	0	2
2014				
2015				
2016				
2017				

Forrás: Helyi adatgyűjtés

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A helyi közéletben a képviselő testület tagjai főleg férfiak, jelenleg egy nő tagja a képviselőtestületnek. Mint azt az alábbi táblázat adatai is mutatják, jóval magasabb a férfiak száma a döntéshozatalnál, ez az arány 2013-ra már teljes mértékben e férfiak felé tolódott. Ez az országos politikában is megfigyelhető tendencia. Továbbá az önkormányzati hivatal illetve a közoktatási intézmények többségében női alkalmazottakat foglalkoztatnak. A község intézményeink vezetői is nők.

5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben

év	Képviselőtestület tagja		Városi bíróság és ítélőtáblák vezetői		Közgyűlések tagjai	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
2008	5	2	0	0	0	0
2009	5	2	0	0	0	0
2010	6	1	0	0	0	0
2011	6	1	0	0	0	0
2012	6	1	0	0	0	0
2013	6	1	0	0	0	0
2014						
2015						
2016						
2017						

Forrás: Helyi adatgyűjtés

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket helyi szinten leginkább érintő társadalmi probléma, hogy a kisgyermeket nevelő nők visszatérésének a munka világába számtalan akadálya van. Egyrészt helyben nagyon kevés a munkalehetőség. Amennyiben egy nő felvállalja, hogy a közeli városokban keres munkát, a helyi óvoda nyitva tartása nem teszi lehetővé, hogy a helyi óvodát vegyék igénybe. Továbbá a településen nem működik bölcsőde, ezért a 3 éven aluli gyermeket nevelő nők munkába állása szinte lehetetlen.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Alacsony képzettség	Képzési programok, tanfolyamok szervezése
Korai gyermekvállalások	Életvezetési, családtervezési tanácsadás
Munkalehetőségek hiánya	Munkahelyteremtés
Pályaválasztásra felkészülés hiánya	Ismerkedés a térségben működő iskolákkal, személyiség és kulcskompetenciák fejlesztése
Jogok és lehetőségek hiánya	Ingyenes jogsegélyszolgálat igénybevétele
Nincs a nőket érintő kérdésekre vonatkozó adatgyűjtés	Nemre érzékeny adatgyűjtés Adatbázis létrehozása

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A településen 58 fő a 60-64 év közöttiek száma, ami a lakosság 3 %-át teszi ki. Ettől jóval magasabb számban, 143-an vannak a 65 év felettek Szendrőládán. A 65 év felettek teszik ki alakosság 7,3 %-át. Országos tendencia a falvak elöregedése, de településünkre az öregedési index jóval 100 alatt marad, /22,8/ ez azt mutatja, hogy a falu fiatalos népesség szerkezetű, de szükséges az idősek megfelelő ellátása is.

Az időseket számos területen éri hátrányos megkülönböztetés Magyarországon. Legjelentősebb az idősek foglalkoztatásbeli diszkriminációja. 2011-es adatok szerint a dolgozni akaró inaktívok száma az 55-64 éves korosztály körében Dél-Dunántúl után Észak-Magyarországon volt a legmagasabb. Észak-Magyarországon az 55-64 évesek körében mindösszesen 30,1% volt a foglalkoztatási ráta, amely az ország többi régiójához viszonyítva a legalacsonyabb. Az életkor alapú megkülönböztetés jelentkezik az új állások betöltésénél illetve a létszámleépítéseknél is.

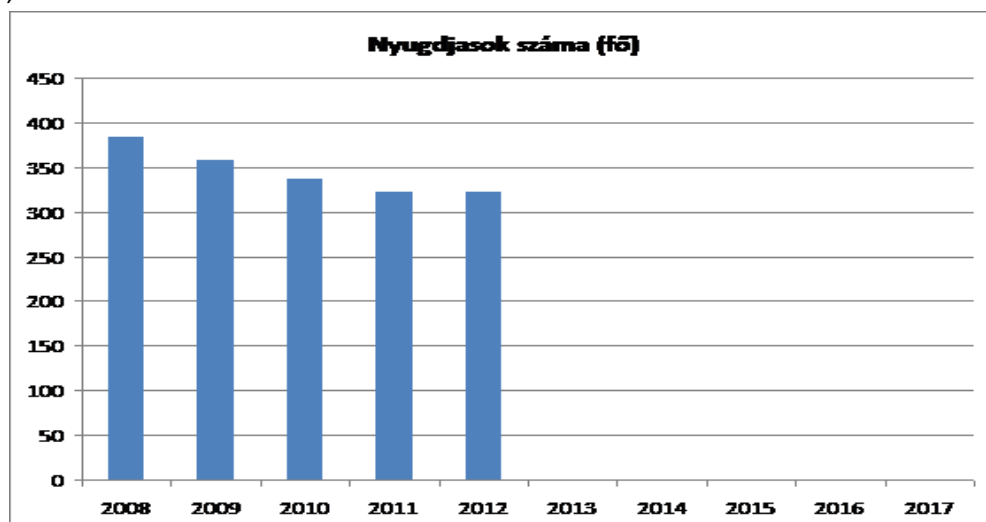
Annál is nagyobb jelentősége van az esélyegyenlőség vizsgálatában az időskorúaknak, mert az összlakosságnak mintegy 16 %-a részesül valamilyen nyugdíjban, vagy nyugdíjszerű ellátásban. Annál is érdekesebb ezt elemezni, mert a 60 év felettek száma mintegy 201 fő jelenleg, ettől azonban jóval többen 317 -an részesülnek nyugdíjban vagy nyugdíjszerű ellátásban.

A nyugdíjban részesülő nők száma minden évben magasabb a férfiak számától, hiszen a nők magasabb kort élnek meg.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	174	209	383
2009	161	197	358
2010	155	182	337
2011	154	168	322
2012	154	168	322
2013			0
2014			0
2015			0
2016			0
2017			0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

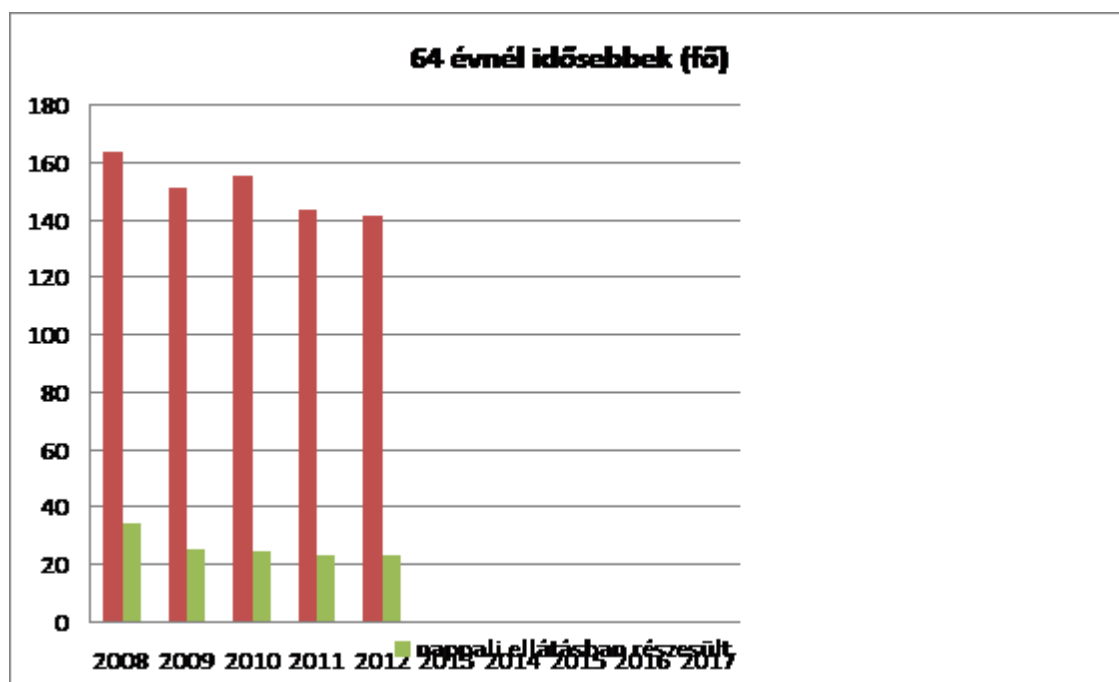

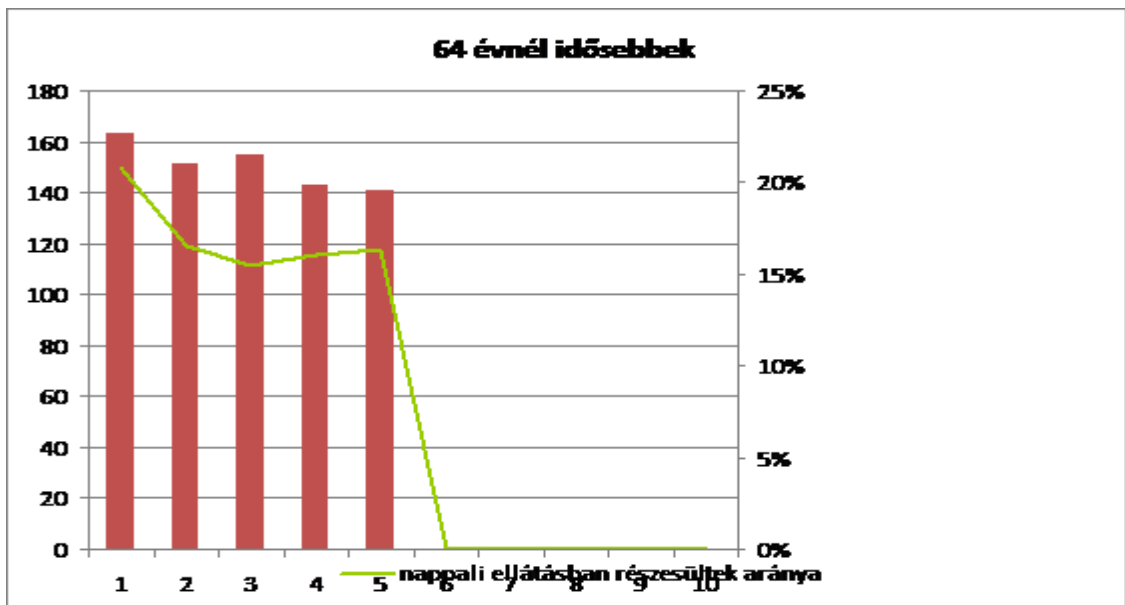
A nappali ellátás szociális alapszolgáltatás, amely lehetőséget biztosít az alapvető szükségletek kielégítésére. Ezeket a feladatokat társulásban a szendrői családsegítő szolgálat látja el. Lehetőséget biztosít az önkormányzat a szociális étkeztetésre, a falusi időseknek a lakhelyére szállítják az elkészített ételt.

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

év	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2008	163	34	21%
2009	151	25	17%
2010	155	24	15%
2011	143	23	16%
2012	141	23	16%
2013			
2014			
2015			
2016			
2017			

Forrás: TeIR, KSH Tstar

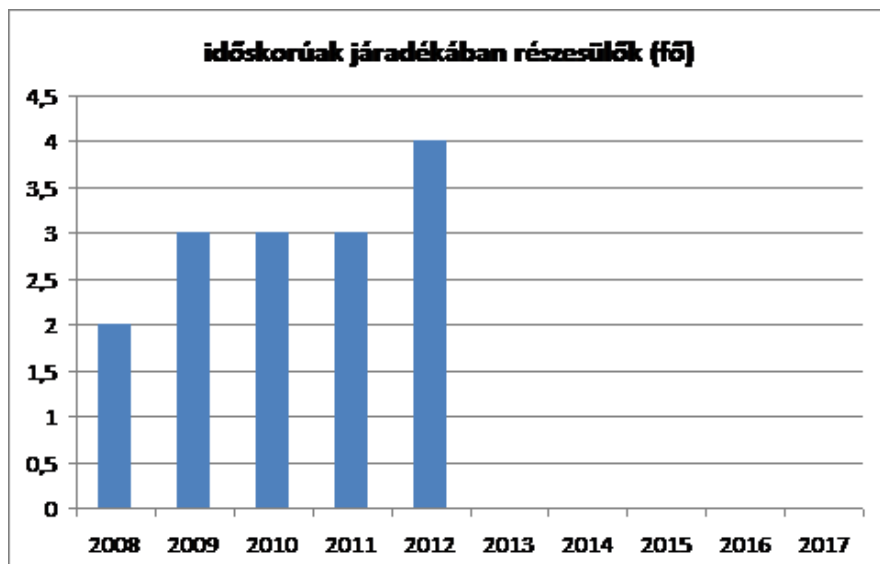
Az időskorúak járadéka a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú, 62 életévét betöltött személyek részére nyújtott támogatás. A településen ez az ellátási forma kevésbé jellemző, mivel az időskorúak rendelkeznek legalább annyi munkaviszonnyal, hogy jogosultak legyenek nyugdíjra, vagy nyugdíjszerű ellátásra.

2013.01.01-től az Időskorúak járadékának megítélése a Járási Hivatal feladatkörébe került át.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

év	időskorúak járadékában részesülők száma
2008	2
2009	3
2010	3
2011	3
2012	4
2013	
2014	
2015	
2016	
2017	

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A KSH adatai alapján a 15-64 éves egy évvel korábban nem foglalkoztatottak közül a foglalkoztatottakká válók aránya 2011-ben 10 % volt. Az Észak-Magyarországi régióban ez az arány 9,4 %. Ha mindezt korcsoportonkénti bontásban nézzük, az idősebb korosztályra nézve az eredmények ettől jóval elmaradnak. Az 55-59 éveseknek a 4,6 %- a, a 60-64 éveseknek mindössze 0,4 %- a vált foglalkoztatottá. Az 55-64 év közöttiek munkanélküli rátája Észak-Magyarországon a legmagasabb, 2011-ben 15,3 %.

A dolgozni akaró inaktívok aránya is Észak-Magyarországon a legmagasabb, 10,1 %, ezt csak a Nyugat-Dunántúli régió előzi meg.

Az 55-64 évesek foglalkoztatási rátája 2011-ben országosan 35,8%. Régiók szerint Észak-magyarországon a legalacsonyabb a foglalkoztatási ráta, 30,1%. A határozott időben foglalkoztatott 55-64 év közöttiek aránya országosan 5% volt 2011-ben, Észak-Magyarországon ez 6,2%. Részmunkaidőben 10,4%-os az országos foglalkoztatási ráta ebben a korosztályban, Észak-magyarországon ez 10,3%.

Községünkben az 55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma az utóbbi két évben jelentősen megnövekedett. Ha az adatokat összevetjük, a tartós munkanélküliek jelentős hányada 55 év feletti a településen. Szám szerint az 55 év feletti tartós munkanélküliek aránya jóval kisebb számban növekedett, mint a munkanélküliek száma általában.

De ezek a számok arra is mutatnak, hogy az idősebb korosztály körében jelen van a munkaerő piacon a diszkrimináció, sokkal nehezebben jutnak munkalehetőséghez az idősebbek, és a leépítéseknél is ők szenvedik el a legnagyobb hátrányt.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A településen a szolgáltatási szektor, a kereskedelem által foglalkoztatottak száma a legjelentősebb, ebben a szektorban szívesebben foglalkoztatnak fiatalabb munkavállalókat.

Jelentős az a tény, hogy éppen ebben a korosztályban a legmagasabb a csak 8 osztályt végzett személyek száma, akik már nagyon nehezen vehetők rá a képzésben való részvételre. Ennek ellenére van erre pozitív példa a településen.

A másik fontos körülmény az 55 év felettek mentális állapota. Főként a férfiakra jellemző, de nőket is érintő probléma az alkohol okozta demencia, amely számos esetben alkalmatlanná teszi az álláskeresőt a munkavállalásra. Ez nem csak életkor specifikus probléma, de a településen jóval magasabb az 55 év felettek körében a mentális problémák jelenléte. Összevetve az adatokat azonban Szendrőládán a fiatal pályakezdők munkanélkülisége legalább annyi problémát mutat, mint az időskorúaké.

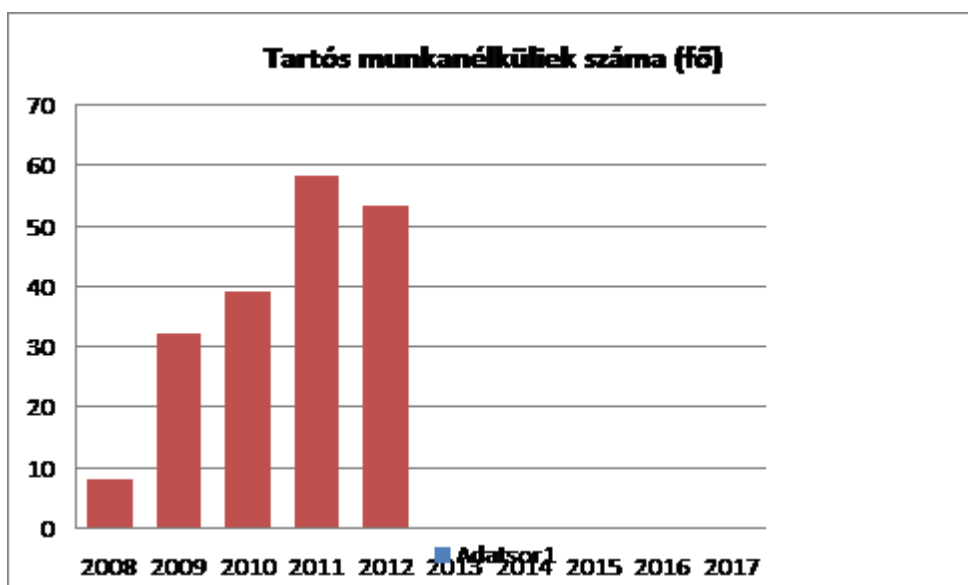
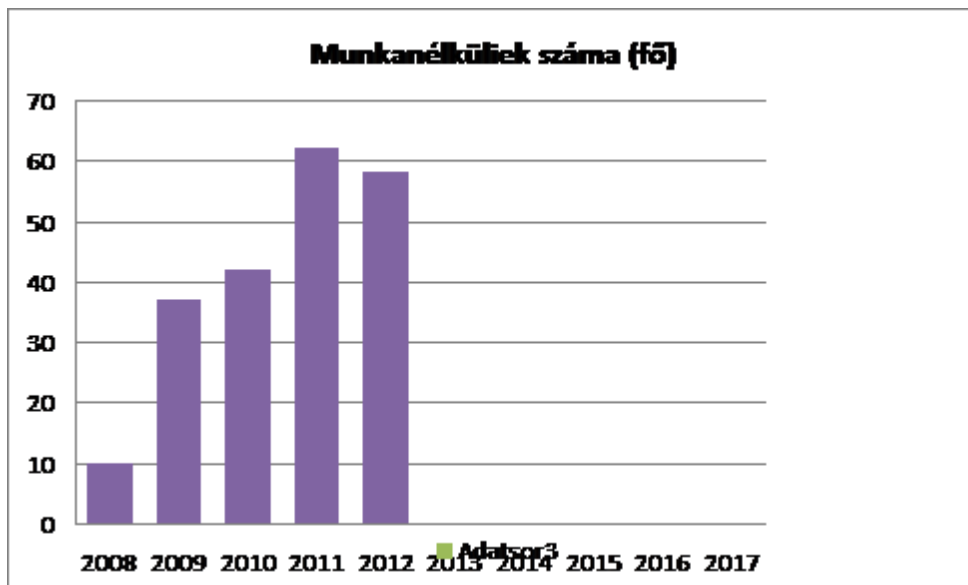
c) A tevékeny idős kor

A tevékeny idős korral (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen) kapcsolatos programok és pályázatok nincsenek a településen.

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	fő	fő	%	fő	fő	%
2008	345	10	3%	238	8	3%
2009	369	37	10%	238	32	13%
2010	354	42	12%	245	39	16%
2011	368	62	17%	214	58	27%
2012	422	58	14%	122	53	43%
2013						
2014						
2015						
2016						
2017						

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

Szendrőládon nincs olyan foglalkoztatási program, vagy pályázat, amely kifejezetten az idősebb korosztály foglalkoztatását segítené elő. A helyben működő közfoglalkoztatás azonban igyekszik foglalkoztatni az 55 év felettieket. Az 55 év feletti tartós munkanélküliek az elmúlt két évben csak a közfoglalkoztatásból tettek szert jövedelemre. A közfoglalkoztatásnál az önkormányzat preferálja ezt a korosztályt, a településre a pozitív diszkriminációjellemző.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában. A szociális alapszolgáltatások közül az önkormányzat a szociális étkeztetést, a házi segítségnyújtást és a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást látja el.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az idősebb korosztály hozzáférése a szociális ellátásokhoz biztosított. Megfelelő információval rendelkeznek a szociális ellátásokról, azok igénybevételének módjáról és lehetőségeiről. Az egészségügyi ellátások közül a házi orvosi szolgálatot vehetik igénybe helyben, a különböző szakellátásokra Edelényben, vagy Miskolcon van igénybevételi lehetőség.

Az egészségügyi szolgáltatások igénybevételét kizárólag a közlekedési körülmények nehezítik. Előfordulhat, hogy tömegközlekedési eszközzel akár 20- 60 percet is utazni kell egy-egy vizsgálat elvégzéséért. Igény szerint az önkormányzat mikrobusszal megoldja az idősek szállítását a közeli városokba.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az idősebbek részére részben elérhetőek a kulturális illetve közművelődési szolgáltatások. A kulturális szolgáltatások közül helyben elérhető a könyvtár, helyben van lehetőség a vallásgyakorlásra két felekezet számára illetve sportrendezvényeken való részvétellel.

Mozi látogatás, színházlátogatás illetve múzeumlátogatás Miskolcon lehetséges. A településen rendszeresen vannak olyan kulturális programok, melyek lehetőséget adnak az idősebbek részére a szabadidő eltöltésére. Egyik jelentős színtere ennek a helyi nyugdíjas klub, mely legalább havi szinten működik és aktíven vesz részt a falu rendezvényein. Jelentős szerepük van a hagyományőrzésben.

6.3.3. számú táblázat - Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

év	Mozielőadás látogatása	Színházelőadás látogatása	Múzeumi kiállítás megtekintése	Könyvtár látogatása	Közművelődési intézmény rendezvényén részvétel	Vallásgyakorlás templomban	Sportrendezvényen részvétel
	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom
2008	0	2	0	21	0	155	4
2009	0	2	0	25	0	157	3
2010	0	1	0	25	0	157	3
2011	0	1	0	27	0	157	4
2012	0	1	0	25	0	157	4
2013							
2014							
2015							
2016							
2017							

Forrás: Helyi adatgyűjtés

c) idősek informatikai jártassága

A 64 év felettiiek informatikai jártasságáról nincs reprezentatív felmérés. Általánosságban elmondható, hogy azok a nyugdíjasok képesek a számítógép használatára, akik korábban munkájuk folyamán használták a számítógépet. Az internetet használni tudók száma ebben a korosztályban elenyésző, bár az idő előrehaladásával nőtt azoknak a nyugdíjasoknak a száma, akik szert tettek internetes jártasságra. Arra vonatkozóan nem rendelkezik az önkormányzat adatokkal, hogy lenne-e igény az informatikai tudás elsajátítására.

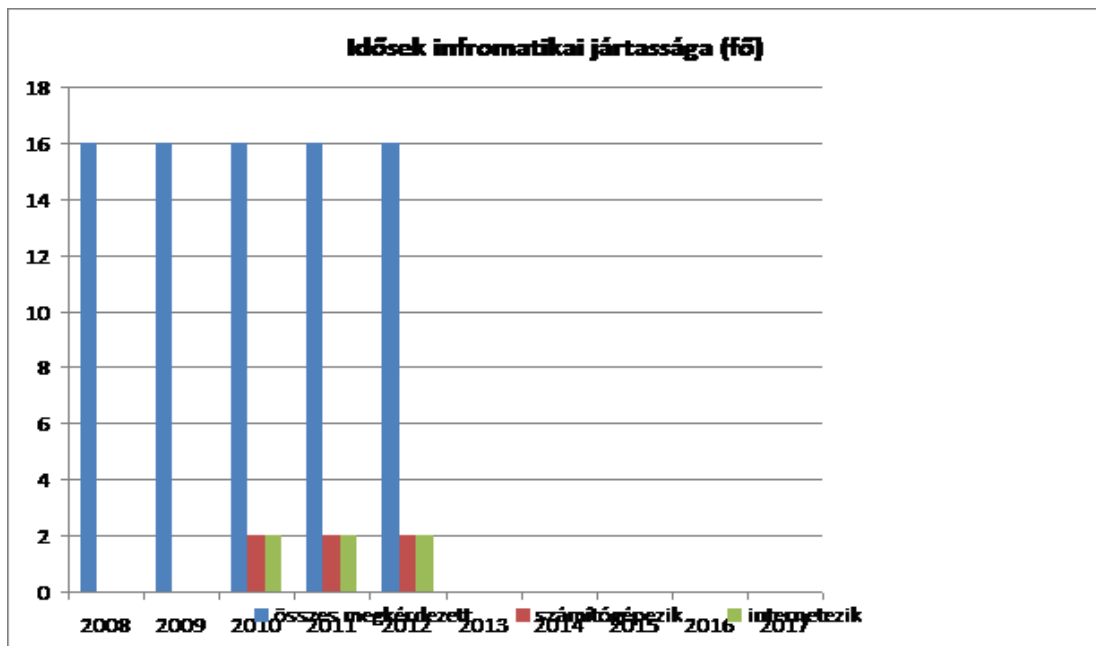
A településen nincs olyan program vagy tanfolyam, amely az idősebb korosztály informatikai tudását fejlesztené. A nyugdíjas klub tagjainak körében elvégzett felmérés alapján elmondható, hogy ahol családban fiatalabbak is élnek segítik a nagyszülőket abban, hogy az internet segítségével kapcsolatot tartsanak a távolabb élő családtagjaikkal.

Az önkormányzat közreműködésével a Telmon Kft és a Digi az elmúlt években a lakosság nagy részének szolgáltató kábeltelevíziós és internetes szolgáltatást. A háztartások zömében elérhető az internetes hozzáférés.

6.3.4. számú táblázat - Idősek informatikai jártassága

év	Összes megkérdezett	Számítógépet használni tudók száma		Internetet használni tudók száma	
		fő	%	fő	%
2008	16	0	0,0%	0	0,0%
2009	16	0	0,0%	0	0,0%
2010	16	2	12,5%	2	12,5%
2011	16	2	12,5%	2	12,5%
2012	16	2	12,5%	2	12,5%
2013					
2014					
2015					
2016					
2017					

Forrás: Helyi adatgyűjtés

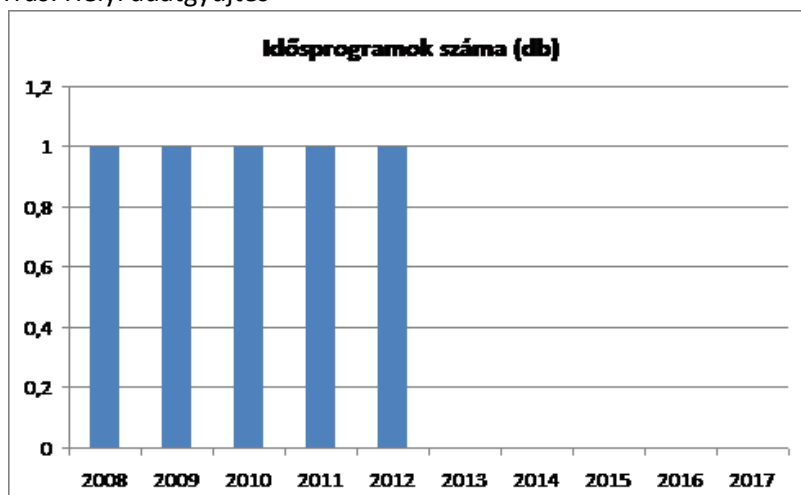

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

6.4. számú táblázat - Az időseket célzó programok a településen

év	Az idősebb célcsoport igényeit célzó programok száma
2008	1
2009	1
2010	1
2011	1
2012	1
2013	0
2014	0
2015	0
2016	0
2017	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az időseket célzó helyi rendszeres programot a már fent említett nyugdíjas klub, az egyház által szervezett időseket is összefogó az idősek otthona melletti kápolnabeli imakör jelenti nagy számban. Évente megrendezi az önkormányzat az idősek napját is, melyet minden évben magas létszámmal megtisztelnak a 62 év fölötti lakosok. Ilyen alkalomkor az iskolás és óvodás gyermekek színvonalas műsorral kedveskednek az időseknek.

Minden anyák napja alkalmával ellátogatnak az idősek otthonába is a gyermekek, és rendezvényeiken szívesen látják őket.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Generációs problémák	Generációk közötti kapocs megszervezése
Biztonság érzet hiánya	Idősek biztonságának védelme, polgárőrség szélesítése
Feleslegesség érzése az idősek körében	Értékek átadása a felnövekvő nemzedék számára, népi értékek átadása, hagyományápolás
Önellátási problémák	Segítségnyújtás szélesítése, bővítése a szoc. Törvénynek megfelelően
Egészséges élet hiánya	Öregek problémáinak kezelése az eü. Dolgozók bevonásával

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Az Európai Unióhoz való csatlakozás egyik feltétele volt, hogy a fogyatékos emberek számára is megteremtődjön az esélyegyenlőség. A fogyatékos emberek számára szükség van a civil szervezetek összefogására, illetve arra, hogy a klasszikus értelemben vett állami feladatok ellátásában a civil szervezetek is segítséget nyújtsanak.

Az esélyegyenlőséget biztosítani kell az intézmények kialakításával, a szolgáltató jelleg erősítésével.

Az ENSZ közgyűlése 2006. december 13-án elfogadta a Fogyatékos emberek jogairól szóló egyezményt. A hazai politika mind az egyezményt mind a jegyzőkönyvet ratifikálta a 2007. évi XCII. törvénnyel.

A fogyatékos emberek és családjaik országszerte a legsérülékenyebb része a társadalomnak. Magyarországon mintegy 600 000 fogyatékos ember van. Magyarországon jelenleg összesen 9 %-uk dolgozik.

Fogyatékos személy az, aki: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

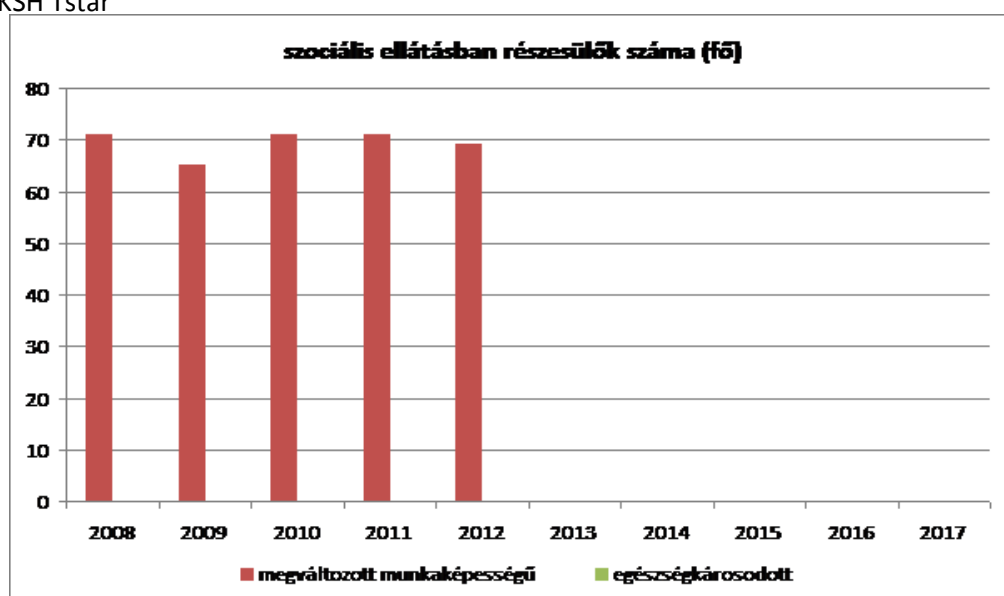
A fogyatékkal élők számára az egyik legnagyobb propagandát kapó követelmény, az akadálymentesítés követelménye, beépült a nem kifejezetten akadálymentesítési pályázatokba is.

Szendrőládon akadálymentesített az önkormányzat, az orvosi rendelő, az általános iskola és az óvoda épülete is.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

év	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	71	0
2009	65	0
2010	71	0
2011	71	0
2012	69	0
2013		
2014		
2015		
2016		
2017		

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma		
	önkormányzati fenntartású intézményben	egyházi fenntartású intézményben	civil fenntartású intézményben
2008	0	0	0
2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	0	0	0
2012	0	0	0
2013			
2014			
2015			
2016			
2017			

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével

A településen nem megoldott a nappali ellátás a fogyatékkal élő emberek számára.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A településen a fogyatékkal élők száma nem jelentős, de mindenfajta fogyatékossgra van példa. Jelenleg nincs olyan fogyatékossgal élő a településen, aki munkaviszonyban áll. A legtöbb fogyatékkal élő részesül valamilyen szociális ellátásban, amely a megélhetését szegényes szinten, de lehetővé teszi. A községben minden fogyatékkal élő a családja lát el, egyetlen fogyatékos személy sincs intézményben elhelyezve.

A településen élő idősebb fogyatékosok azonban soha nem dolgoztak. A fogyatékosok átlagéletkora a településen meghaladja az 50 évet. 18 év alatti korosztályból 1 fő látásfogyatékos van, 1 fő a helyi általános iskolában integrált oktatásban vesz részt. A hallássérültek száma 2 fő, őket Egerben speciális iskolában látják el.

Azok a fogyatékkal élők, akik az idősebb korosztályhoz tartoznak, korábban csak bentlakásos intézményekben voltak elhelyezhetőek. A bentlakásos intézmények a településünktől nagy távolságra vannak, ezért az itt élő családok inkább vállalták a fogyatékkal élő családtag ellátását. Ez óriási terhet ró a családokra, általában a nők nem tudnak munkát vállalni, ami további társadalmi problémákat vet fel.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A Fot. 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A településen sem az integrált, sem pedig a védett munkahelyek működtetése nem jellemző. A településen a fogyatékkal élő emberek nem végeznek munkát, szociális ellátásból élnek, a munkához való joguk nem érvényesül.

7.1.3. táblázat - Fogyatékos személyek részvétele a foglalkoztatásban

Fogyatékos személyek részvétele a foglalkoztatásban, a különféle típusú foglalkoztatásban résztvevők száma az alkalmazók szerinti megoszlásban				
		Közzférában foglalkoztatott (pl. önkormányzat, kormányhivatal, állami vagy önkormányzati fenntartású intézmény)	Non profit szervezet	Gazdasági vállalkozás
Szociális foglalkoztatásban alkalmazottak	fejlesztő-felkészítésben résztvevők száma	0	0	0
	munka rehabilitációban foglalkoztatottak száma	0	0	0
Védett munkahelyen foglalkoztatottak száma		0	0	0
Támogatott foglalkoztatásban résztvevők száma		0	0	0
Nyílt munkaerő-piaci foglalkoztatásban résztvevő fogyatékos személyek száma		0	0	0

Forrás: helyi adatgyűjtés több forrás segítségével

A településen élő fogyatékos emberek a fenti foglalkoztatás egyikében sem vesznek részt. A közfoglalkoztatásban sem foglalkoztat az önkormányzat fogyatékos személyeket. Védett foglalkoztatók sem működnek a településen.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A településen a fogyatékos személyek között szinte nincsen foglalkoztatott. Ennek egyik legfőbb oka nem az akadálymentesítés hiánya, és egyéb körülmények, hanem sokkal inkább a munkahelyek alacsony száma. A fogyatékosok a településen szinte teljes egészében részesülnek valamilyen szociális ellátásban, általában családban élnek, ezért az elsődleges szociális háló, a család teljes mértékben ellátja őket.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A településen a házi segítségnyújtás, a családsegítő szolgálat szakemberei kerülhetnek kapcsolatba fogyatékos emberekkel a településen, mivel a többi táblázatban felsorolt feladat Szendrőládon nem érhető el. A településen élő fogyatékos emberek általában a vérszerinti családjukkal élnek együtt, ahol a családtagok igyekeznek mindent megoldani .

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

7.2.1. táblázat - Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezmények

1993. évi III. tv. (Szt.) alapján pénzbeli ellátás	Fogyatékos személyek száma
Időskorúak járadéka	1
Aktív korúak ellátása	0
Rendszeres szociális segély	0
Lakásfenntartási támogatás	1
Ápolási díj	1
Temetési segély	0
Átmeneti segély	0
Természetbeni ellátás	
Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság Itt azokra a fogyatékos személyekre kérdezzük, akik az önkormányzat javaslatára, rászorultsági alapon kapnak TAJ kártyát az OEP-től.	0
Közgyógyellátás Ez a fogyatékos személyeknek alanyi jogon jár, nem fogyatékos személyek rászorultsági alapon vehetik igénybe. Mivel a településen élő fogyatékos személyek számának megállapítása nehéz, ez az adat is fontos mutató lehet.	17
Adósságkezelési szolgáltatás	0
Energia felhasználási támogatás	0
Más jogszabályok alapján nyújtott ellátások	
Fogyatékosági támogatás	0
Rokkantsági járadék	0
Személygépkocsi átalakítási támogatás	0
Közlekedési kedvezmény	1
Személygépkocsi szerzési kedvezmény	1
Parkolási igazolvány	0

Forrás: helyi adatgyűjtés

A településen élő fogyatékkal élő személyek pénzbeli ellátásairól és természetbeni juttatásairól az önkormányzat csak részlegesen rendelkezik adatokkal. Ennek az oka, hogy az ellátások egy része nem az egészségi állapothoz, a fogyatékoság mértékéhez, hanem a család jövedelmi helyzetéhez kötött. Így ebben a táblázatban főként azok az adatok jelennek meg, amelyek jövedelemhez kötöttek.

A fenti táblázatban a fogyatékosági támogatásról a közlekedési kedvezményről és a parkolási igazolványról nem rendelkezik nyilvántartással az önkormányzat. A táblázatban csak azoknak a száma lett feltüntetve, akik a gépjárműadó fizetésénél kedvezményben részesültek a fentebb folyósított ellátások után.

A közvélemény kutatások alapján azonban az itt élők és családjaik rendelkeznek az ellátások igénylésének módjáról kellő információval, ezért feltételezhető, hogy a fent megadott számok csak részlegesek.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A településen a fogyatékosággal élők ugyanolyan mértékben jutnak hozzá a közszolgáltatásokhoz, mint a nem fogyatékosággal élők.

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

7.3.1. táblázat – Akadálymentesítés 1.

		Igen/nem								
		Lift	Vakvezető sáv	Mozgáskorlátozottak részére mosdó	Rámpa	Hangos tájékoztatás	Indukciós hurok	Tapintható információ	Jelnyelvi segítség	Egyéb
oktatási intézmények	alapfok	nem	igen	igen	igen	nem	nem	igen	nem	nem
	középfok									
	felsőfok									
egészségügyi intézmények	fekvőbeteg ellátás									
	járó beteg szakellátás									
	alapellátás	nem	nem	igen	igen	nem	nem	igen	nem	nem
kulturális, művelődési intézmények										
önkormányzati, közigazgatási intézmény		nem	nem	igen	igen	nem	nem	igen	nem	nem
igazságszolgáltatási, rendőrség, ügyészség										
szociális ellátást nyújtó intézmények		Igen	igen	igen	igen	nem	nem	igen	nem	nem

Forrás: helyi adatgyűjtés, személyes tapasztalat, fogyatékos ügyi referens információi, fogyatékosok civil szervezetei

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A közszolgáltatást végző intézmények szinte teljesen akadálymentesítettek. A háziorvosi rendelő, az iskola és óvoda akadálymentesített. A községháza részben akadálymentesített.

Az önkormányzat épületének földszintjén működik a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, amely jól megközelíthető. A lakóépületek közül csak azok akadálymentesítettek részben, ahol a fogyatékkal élők élnek. Az infokommunikációs akadálymentesítés Szendrőládon még nem valósult meg. Nincs helyben elérhető jeltolmács sem.

c) munkahelyek akadálymentesítettség

A községben található munkahelyek közül csak a középületek akadálymentesítettek a fent felsoroltak szerint.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

7.3.3. táblázat - Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítettség a közlekedésben

	Igen/nem								
	Lift	Vakvezető sáv	Mozgáskorlátozottak részére mosdó	Rámpa	Hangos tájékoztatás	Indukciós hurok	Tapintható információ	Jelnyelvi segítség	Egyéb
Közterület (utca/járda, park, tér)	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem
Helyi és távolsági tömegközlekedés	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem
Buszpályaudvar, buszvárók	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem
Vasútállomás	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem

Forrás: helyi adatgyűjtés, a vizsgált területen az önkormányzat szociális ügyekkel foglalkozó munkatársától és az érdekvédelmi szervezetek vezetőitől

A táblázat adatainak alapján elmondható, hogy a fogyatékkal élők számára szükséges lenne a közterületek, tömegközlekedési helyek, buszvárók és a vasútállomás akadálymentesítése esetleges pályázati lehetőségek felhasználásával.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

7.3.4. táblázat - Fogyatékos személyek rendelkezésére álló helyi szolgáltatások

	Az adott évben a szolgáltatást igénylő fogyatékos személyek száma							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
<i>ápolást, gondozást nyújtó intézmény</i>	0	0	0					
<i>rehabilitációs intézmény</i>	0	0	0					
<i>lakóotthon</i>	0	0	0					
<i>támogatott lakhatás</i>	0	0	0					
<i>átmeneti ellátást nyújtó fogyatékosok gondozóháza</i>	0	0	0					

Forrás: helyi adatgyűjtés

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A településen nincs hátrányt kompenzáló juttatás illetve szolgáltatás.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Közterületek akadálymentesítése	Buszmegálló, vasútállomás akadálymentesítése pályázati lehetőségek felhasználásával
Kiskereskedelmi egységek akadálymentesítése	Pályázatok felhasználása
Információ hiány	Információ átadás, eszközökhöz való hozzáférés lehetősége
Lakások akadálymentesítése	Lehetséges pályázati lehetőségek felkutatása
Esztétikus környezet hiánya	Parkosítás, környezetszépítés pályázati lehetőségek felhasználásával
Fogyatékos személyek hiányos életkörülményei	Életkörülmények javítása, sportrendezvények, eü. Szűrések összekapcsolásával

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Az országgyűlés 2003-ban elfogadta a 2003. évi L törvényt a Nemzeti Civil alapprogramról. Ennek fő célja a civil társadalom erősítése, a civil szervezetek társadalmi szerepvállalásának erősítése. Az alábbi civil szervezetek jelenléte a legjelentősebb a település életében:

- Szendrőládi Polgárőr egyesület
- Szendrőládi futballkör
- Nyugdíjas klub
- Szendrőládi Népfőiskolai egyesület
- „Nem adom fel” alapítvány
- *Bhim Brao egyesület*
- Román nemzetiségi önkormányzat
- Roma Nemzetiségi önkormányzat

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

Szendrőlád Község Önkormányzat és az intézmények a Programot és a beszámolókat saját honlapjukon, és az SZMSZ-ben szabályozott módon közzé teszik.

Továbbá szükséges minden elérhető eszközt és helyi médiát bevonni (honlap, tájékoztató kiadványok, rendezvények, lakossági fórumok, helyi sajtó stb.) a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

A program elfogadását követően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze, amelyre a szülők, a hátrányos helyzetű csoportok képviselői, valamint a nevelőtestületek tagjai is meghívást kapnak. A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv nyilvánosságra hozatala.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására érdekében évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézmények, szülők és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

Az éves eredményeket nyilvánosságra hozzuk, természetesen csak aggregát adatokat és információkat közölve, a személyes adatok védelmének biztosítása mellett.

Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Munkalehetőségek hiánya, szakképzettség hiánya, munkaerő-piaci esélyek hiánya	Képzés-oktatás, tanfolyamok szervezése, munkahelyteremtés
Gyermekek	3-6 éves gyermeke teljes óvodai ellátása, iskolai lemorzsolódás felszámolása, bukások számának csökkentése, magas hiányzási mutatók javítása	Óvodai csoportok bővítése, felzárkóztató foglalkozások szervezése, egyéni és kiscsoportos foglalkoztatási formák alkalmazása, HH-HHH-s tanulók integrálása
Idősek	Generációs ellentétek, egészséges életmód hiánya, eü.szolgáltatások hiányossága, biztonságérzet hiánya	Generációk közötti kapocs megszervezése, biztonságérzet javítása
Nők	Életvezetési tapasztalat hiánya Korai gyermek vállalás	Tanácsadás, családtervezési segítségnyújtás
Fogyatékkal élők	Közterületek akadálymentesítése, szolgáltatások igénybevételének lehetősége	Pályázati lehetőségek felkutatása, információ átadás, kapcsolat környékbeli érdekvédelmi szervezetekkel

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Szendrőlád község természeti környezetének és viszonylagos jól megközelíthetőségének, valamint a közeli kisvárosoknak köszönhetően vonzó lakhelyül szolgál az itt élőknek és az idetelepülő családoknak egyaránt. A település földrajzi elhelyezkedése és természeti környezete azonban hátrányokat is okoz tekintve a közlekedési viszonyokat, / a vasútállomás csak gyalog közelíthető meg és kb. 1km-re van a falu központjától/ melyek kihatással vannak az itt élők életére.

A település mutatói az országos átlagot nem haladják meg, a foglalkoztatás, a jövedelem, a közmű ellátottsági mutatók mind a megyei mind a kistérségi mind pedig a régiós átlag környékén vagy sajnos lejjebb van. A helyi döntéshozók figyelemmel kísérik az itt élők szociális helyzetét, és az elmúlt évek folyamán a lehetőségekhez mérten támogatták az itt élő családokat.

A helyzetelemzés folyamán az társadalmi csoportok esélyegyenlőségével kapcsolatban az alábbiak kerületek megállapításra:

A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége:

A településen nagyon sok roma él, a lakosság 86 %-a . A településen nincs konkrét felmérés a mélyszegénységben élők számáról, erre csak a szociális ellátásban részesülők számából lehet következtetéseket levonni. Nincs adatgyűjtés arra vonatkozóan, hogy a lakosság körében milyen mértékű az eladósodás a banki szektor illetve a közszolgáltatók felé.

Továbbá nincs hiteles adat a jövedelmi viszonyokról sem, mert nem tudni, hogy az egyes ellátottak milyen jövedelemre tesznek szert alkalmi és egyszerűsített foglalkoztatásból. A településen a foglalkoztatást tekintve a fiatalabb korosztály rátája a legalacsonyabb. A fiatal korosztályból egyre többen rendelkeznek szakképzettséggel, de a képzettségeknek nem megfelelő a munkaerő kínálat.

A gyermekek helyzete és esélyegyenlősége:

A településen a gyermekek száma magas, a családok 5-6 esetenként több gyermeket is vállalnak. A gyermekszegénységről nem lehet hiteles képet mutatni a már fentebb is említett alkalmi jövedelmek és egyszerűsített foglalkoztatásból származó jövedelmek miatt.

Gyermekvédelmi kedvezményben az iskoláskorúak mintegy 100 %-a részesül. Az önkormányzat minden esetben biztosítja a jogszabály által előírt kedvezményeket az étkeztetésnél és a tankönyvtámogatásnál is. A jövedelmi viszonyok miatt viszonylag magas a hátrányos helyzetű gyermek, de a halmozottan hátrányos helyzetűek száma is nagyon jelentős.

A helyi általános iskolában nincs elkülönített adat a kompetencia mérések eredményéről a hátrányos helyzetű gyermekek tekintetében, bár a kompetencia eredmények minden tárgyból meghaladják az országos mutatókat. A továbbtanulás 100 %-os, a gyermekek nagy része szakiskolában tanul tovább.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége:

Az 55 év feletti lakosok foglalkoztatási mutatói romlottak az elmúlt 2 évben, jelentős számban tartós munkanélküliek. Az ő foglalkoztatásukra nincsen külön program, viszont a közfoglalkoztatásban a részvételük jelentős. Ebben a korcsoportban található a legtöbb csak 8 osztályt végzett, de ők már nem vonhatóak be képzésbe. A korcsoport hátrányokat szenved a helyben foglalkoztatottak arányait tekintve is.

A 64 év felettek száma kevés a lakosság legnagyobb részéhez képest. Számukra elérhető az étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a családsegítés. Részben megoldott azonban az idősek napközbeni ellátása. Ezt kompenzálja az ápolási díjban részesítettek magas száma, akik a legtöbb esetben időős szülők, nagyszülők ápolását végzik.

A nők helyzete és esélyegyenlősége:

A kisgyermeket is nevelő nők számára nehezített a foglalkoztatás, egyrészt a helyben található munkahelyek hiánya, másrészt a gyermekek napközbeni ellátását végző intézmények nyitva tartása miatt. A településen nincs bölcsőde és házi gyermekfelügyelet.

A településen nincs csak a vonzáskörzetben a nők munkába állását segítő foglalkoztatási program, a közfoglalkoztatásban azonban magas számban dolgoznak. A helyi döntéshozatalban a nők száma rendkívül alacsony, például a képviselő-testületben. A helyben lévő állami szektor, a közoktatás és a közös hivatal dolgozói is nagyrészt nők.

A kisgyermeket is nevelő nők számára nehezített a foglalkoztatás, egyrészt a helyben található munkahelyek hiánya, másrészt a gyermekek napközbeni ellátását végző intézmények nyitva tartása miatt. A településen nincs bölcsőde és házi gyermekfelügyelet.

A településen nincs csak a vonzáskörzetben a nők munkába állását segítő foglalkoztatási program, a közfoglalkoztatásban azonban magas számban dolgoznak. A helyi döntéshozatalban a nők száma rendkívül alacsony, például a képviselő-testületben. A helyben lévő állami szektor, a közoktatás és a közös hivatal dolgozói is nagyrészt nők.

A fogyatékkal élők esélyegyenlősége:

A településen a fogyatékkal élőkéről nincs pontos nyilvántartás, mivel a számukra folyósított ellátások egy része nem az önkormányzat hatáskörében kerül megállapításra. A fogyatékkal élők közül az idősebbek soha nem dolgoztak, általában szociális ellátásban részesültek. Jellemző, hogy a fogyatékosok ellátásáról a családjaik gondoskodnak, nem kerületek intézményekbe.

A fogyatékkal élők részére semmilyen foglalkoztatási program nincs, még a közfoglalkoztatásban sem vesznek részt. 18 év alatti fogyatékkal élő 1 látássérült van, aki a helyi általános iskolában integrált oktatásban vesz részt. A településen az akadálymentesítés a középületeket tekintve megoldott, az infokommunikációs akadálymentesítés nem megoldott.

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Adatgyűjtések megszervezése és helyi képzések biztosítása	Helyi önkormányzat köztisztviselői, munkaügyi központ Felelős: polgármester
Gyermekek	A közszolgáltatások körének szélesítése, HH és HHH gyermekek Teljes napközbeni ellátás	Helyi önkormányzat, oktatási intézmények Felelős: polgármester, oktatási intézmények vezetői
Idősek	Adatgyűjtés megszervezése. Napközbeni ellátás biztosítása	Helyi önkormányzat, munkaügyi központ, Felelős: polgármester
Nők	Geander szakérő alkalmazása, nők helyzetével kapcsolatos adatgyűjtés	Helyi önkormányzat Felelős: polgármester
Fogyatékkal élők	Adatgyűjtés és napközbeni ellátás biztosítása	Helyi önkormányzat Felelős: polgármester

Jövőképünk

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők tisztában legyenek a részükre folyósítható ellátásokról, számukra megfelelő képzésekben és foglalkoztatásban vegyenek részt. Minél többen közülük képesek legyenek érdekeik képviseletére, és a településen növekedjen a szociális biztonságuk.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek szegénysége elleni küzdelmet, és azt, hogy a gyermekek számára elérhető legyen a közszolgáltatások teljes köre. Kiemeltnek tartjuk azt is, hogy a gyermekek szülessenek bárhová, olyan környezetben nőjenek fel, hogy képességeik kibontakozhassanak, és minden területen a számukra megfelelő ellátás biztosítva legyen

Folyamatosan odafigyelünk az idősök igényeire, az őket ért hátrányok leküzdésére, teszünk azért, hogy az életük nagy részét munkával töltő időseink ne szegénységben és elszigetelve éljenek. Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a helyi közéletben való részvétel biztosítását, a döntéshozatalban való részvételt, és annak elősegítését, hogy kisgyermekeket nevelő nők esélye biztosított legyen a foglalkoztatás területén is.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők és családjaik támogatására, elősegítjük a szociális ellátások igénybevételének lehetőségéről a széleskörű tájékoztatást. Nem csak a fogyatékosokkal élők, hanem azok családját is támogatjuk lehetőségeinkhez mérten anyagilag és erkölcsileg is.

**Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák ugyan úgy élnek, mint mások.
Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élőket lehetőség szerint segítsük.
Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek teljes napközbeni intézményi ellátását.
Folyamatosan odafigyelünk az idősök nyugalmára és biztonság érzetére.
Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén, hogy kiemelt figyelem kísérje őket.
Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők megfelelő információhoz való jutásához.**

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	<u>Mélyszegénységben élők esélyegyenlősége</u>
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nincs a jövedelmi helyzetre vonatkozó adatgyűjtés és jelentős a minimálbéren foglalkoztatás
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A településen élők jövedelmi viszonyairól pontos kép kialakítása, a minimálbéren foglalkoztatottak számának csökkentése Rövidtávon: adatgyűjtés megszervezése a jövedelmi és eladósodottsági helyzetre tekintettel Közép és hosszútávon: a településen a hiányszakmák iránti igény felmérése, ehhez képzések szervezése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Adatgyűjtés és adatfeldolgozás a jövedelmi helyzetre és az eladósodottság mértékére vonatkozóan 2. A helyi hiányszakmák feltérképezése 3. Képzések szervezése
Résztevők és felelős	Helyi önkormányzat köztisztviselői, Szociális Bizottság, jegyző Felelős: polgármester, jegyző
Partnerek	Munkaügyi központ, helyi vállalkozók és civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	Adatbázis elkészítése: 2014 Képzések szervezése: 2016.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Ismertté válik a településen mélyszegénységben élők jövedelmi helyzete, csökken a minimálbéren foglalkoztatottak száma, a hiányszakmákkal kapcsolatos képzések megszervezésre kerülnek
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A munkaerő kínálat kis száma miatt a felnőttoktatás nem éri el célját- megfelelően kiválasztott képzés szükséges Az adatgyűjtés során nem kapunk hiteles válaszokat- bizalmi kapcsolatok kiépítése
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, humán erőforrás, esetleges önerő

Intézkedés címe:	<u>Gyermekek esélyegyenlősége</u>
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A közszolgáltatásokhoz való hozzájutás részleges, kevés az adat a HH és HHH gyermekek helyzetéről a gyermekek napközbeni teljes ellátása
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövidtáv: A HH és HHH-s gyermekek jövedelmi viszonyairól és eredményeiről pontos nyilvántartások vezetése az oktatási intézményben is. A tanórán kívüli foglalkoztatásban a HHH gyermekek is részt vegyenek. Hosszú táv: gyermekorvosi szolgálat elérhetőségének megszervezése helyben
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Tájékoztatás, fórumok szervezése a szülőknek illetve a tanulóknak. 2. Gyermekorvosi szolgálat megszervezése
Résztevők és felelős	Iskolaigazgató, óvodavezető, gyermekvédelmi felelős, polgármester
Partnerek	Iskolaigazgató, óvodavezető, az oktatási intézmények nevelőtestülete, önkormányzat, gyermekjóléti szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	1.HH és HHH gyermekekről vezetett nyilvántartások pontosítása az óvodában és az iskolában: 2014 2. Gyermekorvosi ellátás megszervezése: folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Fenntarthatóak az eredmények, amennyiben a gyermekszám adott, statisztikai adatok alapján nő a gyermek létszám.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A közszolgáltatások fejlesztése, a jelenlegi közszolgáltatások megőrzése
Szükséges erőforrások	Humánerőforrás, pályázati forrás, esetleges önerő

Intézkedés címe:	<u>A nők esélyegyenlősége</u>
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nincs nemekre érzékeny adatgyűjtés és kompetencia hiánya
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Gender szakértelemmel is rendelkező szakember bevonása, nemekre érzékeny önkormányzati adatgyűjtés
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Rendszeres időpontokban adatgyűjtés, elemzés és értékelés 2. Gender szakértelemmel rendelkező szakember bevonása
Résztevők és felelős	Családsegítő szolgálat családgondozója, gyermekjóléti szolgálat családgondozója, szociális ügyintéző, szociális bizottság Felelős: polgármester
Partnerek	Munkaügyi központ, védőnő
Határidő(k) pontokba szedve	1. Adatgyűjtés elemzés és értékelés: 2015 2. Gender szakértő felkészítése és munkába állása: 2016
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	1. A gender szakértő működtetése folyamatos 2. A munkaerő és a munkahely kínálat összehangolása 3. A nők munkába állásának gátló tényezőinek felkutatása és tervekészítés ennek javítására 4. A nők részvételének javítása a döntéshozatal területén
Kockázatok és csökkentésük eszközei	1. Az adatgyűjtés folyamán nem kapunk hiteles válaszokat-bizalmi kapcsolatok kiépítése
Szükséges erőforrások	Humán erőforrás Költségvetési támogatás

Intézkedés címe:	<u>Idősek esélyegyenlősége</u>
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nincs önkormányzati adatgyűjtés illetve nyilvántartás, részben megoldott a napközbeni ellátás
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Pontos kimutatás készítése az időskorúakról, naprakész nyilvántartás folyamatos karbantartása Az idősek napközbeni ellátásának javítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Adatgyűjtés, feldolgozás, elemzés 2. Idősek napközbeni ellátásának javítása 3. Idős emberek biztonságérzetének növelése
Részvevők és felelős	Szociális bizottság, önkormányzat szociális ügyintézője, jegyző, szociális gondozó, civil szervezetek
Partnerek	Helyi önkormányzat, egészségügyi szektor
Határidő(k) pontokba szedve	1. Adatgyűjtés, feldolgozás, elemzés, biztonság érzés javítása: 2014 2. Idősek napközbeni ellátásának megoldása: 2018
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	1. Az adatgyűjtés folyamatossága és fenntarthatósága 2. Az idősek napközbeni ellátása fenntartható 3. Az idős emberek biztonsága fenntartható
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Az idős emberek izoláltságuk miatt bizalmatlanok-megfelelő személyes kapcsolatok kiépítése
Szükséges erőforrások	Humánerőforrás, önkormányzati költségvetés

Intézkedés címe:	<u>Fogyatékosok esélyegyenlősége</u>
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nincs önkormányzati adatgyűjtés és elemzés, az infokommunikációs akadálymentesítés hiányzik, nincs megoldva a napközbeni ellátás
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rendszeres időközönként adatgyűjtés, a fogyatékkal élők nyilvántartása 2. Az akadálymentesítés az épületek és az infokommunikáció területén 3. Napközbeni ellátás javítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rendszeres adatgyűjtés, feldolgozás, elemzés 2. A már meglévő még nem akadálymentesített épületek akadálymentessé tétele 3. Infokommunikációs ellátottság kiépítése 4. Nappali ellátás megszervezése: 2018
Résztevők és felelős	Szociális gondozó, családsegítő szolgálat családgondozója Felelős: polgármester
Partnerek	Civil szervezetek, helyi önkormányzat, egészségügyi szektor
Határidő(k) pontokba szedve	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rendszeres adatgyűjtés, feldolgozás, elemzés: folyamatos 2. A már meglévő még nem akadálymentesített épületek akadálymentessé tétele: 2018 3. Infokommunikációs ellátottság kiépítése: folyamatos 4. Nappali ellátás megszervezése: 2018
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<p>Az adatgyűjtés és elemzés folyamatos és fenntartható.</p> <p>Az akadálymentesítés részben megoldható, részben a jövőben átalakításokra kerülő épületeknél kötelező.</p> <p>A nappali ellátás az igények számától függően megszervezhető.</p>
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A fogyatékkal élők családjai elzárkozhatnak, ezt megfelelő kommunikációval és a bizalmon alapuló személyes kapcsolatokkal lehet kompenzálni.
Szükséges erőforrások	Humánerőforrás, pályázati forrás

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Adatgyűjtés a mélyszegénységben élők helyzetéről	Nincs adat a tényleges jövedelmi helyzetről, az eladósodottság mértékéről	Az adatbázis létrehozása	Esélyegyenlőségi terv	A kötelező adatszolgáltatások áttekintése	Szociális ügyintéző, jegyző	2014	Rövid és hosszútávú adatgyűjtési terv	Önkormányzat, Humán erőforrás	Fenntartható
2	Képzések szervezése	Helyi szinten és a vonzáskörzetben kevés a felnőttképzési lehetőség	Felnőttképzések szervezése	Esélyegyenlőségi terv	A település vonzáskörzetében a képzési lehetőségek áttekintése	Polgármester, Szociális ügyintéző	2016	Rövid és hosszú távú képzések megvalósulása	Humán erőforrás, pályázati források	Megfelelő képzés kínálat esetén fenntartható
3										
...										
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Közszolgáltatások elérése	Részleges a közszolgáltatásokhoz való hozzájutás	Minél több közszolgáltatás helyben történő biztosítása	Az önkormányzat költségvetése, esélyegyenlőségi terv, feladatellátási terv	A közszolgáltatások lehetőségeinek vizsgálata	Egészségügyi és Gyermekvédelmi szektor	folyamatos	Közszolgáltatások megléte	Pénzügyi, humán erőforrások	Fenntartható adott gyermekszám esetén
2	HH és HHH gyermekek életkörülményeiről adatgyűjtés	HH és HHH gyermekek iskolai eredményeiről és tanórán kívüli tevékenységük	HH és HHH gyermekek kompetencia eredményeiről és egyéb tevékenységük	Esélyegyenlőségi terv Pedagógiai Program Intézményi munkaterv	A kötelező adatszolgáltatások áttekintése	Iskola igazgató Óvodavezető Gyermekvédelmi felelős	2014	Nő a HH és HHH tanulók iskolai sikeressége	Humán erőforrás	

		ról nincs összehasonlító elemzés	ól, helyzetükről készüljön elemzés							
3										
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Kompetencia	Gender szakértelemmel rendelkező kompetencia hiánya	Szakértő megléte	Esélyegyenlőségi terv	Gender szakértelemmel rendelkező szakértő képzése, felkészítése, munkába állítása	polgármester	2015	Gender szakértő megléte	Önkormányzat humán erőforrása	A szakértő működése folyamatos
2	Nemek szerinti adatgyűjtés az önkormányzat által felügyelt minden szakterületen	Nincs nemekre érzékeny adatgyűjtés	Nemekre érzékeny adatgyűjtés, elemzések a következő területeken: Foglalkoztatás Közoktatás Szociális ellátás Egészségügyi ellátás Áldozatvédelem	Esélyegyenlőségi terv	A kötelező és nem kötelező adatszolgáltatások áttekintése	Igazgatási ügyintéző, jegyző	2015	Rövid- és középtávú adatgyűjtés	Önkormányzat humán erőforrása	Fenntartható
3										
...										
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Adatgyűjtés az idősek helyzetéről	A település csak becsült értékekkel rendelkezik a	Időskorúakra érzékeny adatgyűjtés, elemzések a	Az önkormányzat Statisztikai adatbázisa,	Adatgyűjtés és elemzés a községben	Szociális Bizottság, jegyző	2014	Naprakész adatbázis, A nyilvántartás folyamatos	Önkormányzat humán erőforrása	Fenntartható

		településen élő idősök életkörülményeit meghatározó adatokról	következő területeken: foglalkoztatás, egészségügyi ellátás, szociális ellátásokhoz jutás	egészségügygel kapcsolatos dokumentumai				karbantartása		
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
2	Napközbeni ellátás biztosítása	Jelenleg nincs szervezett intézmény az idősök és fogyatékosok nappali ellátására	Nappali ellátás biztosítása	Önkormányzat éves költségvetése, esélyegyenlőségi terv, feladatellátási terv	Idősek napközi otthonának megszervezése, nappali foglalkoztatás megszervezése	Szociális, egészségügyi szektor	2018	Felmérések, interjúk	Pénzügyi, Pályázati források Humán erőforrás	Fenntartható
3										
...										
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Adatgyűjtés a fogyatékkal élők helyzetéről	A település csak becsült értékekkel rendelkezik a településen fogyatékkal élők életkörülményeit meghatározó adatokról	Fogyatékkal élőkre érzékeny adatgyűjtés, elemzések a következő területeken: foglalkoztatás, egészségügyi ellátás, szociális ellátásokhoz jutás	Az önkormányzat Statisztikai adatbázisa, egészségügygel kapcsolatos dokumentumai	Adatgyűjtés és elemzés a községben	Szociális Bizottság, jegyző	2014	Naprakész adatbázis, A nyilvántartás folyamatos karbantartása	Önkormányzat humán erőforrása	Fenntartható
2	Napközbeni	Jelenleg nincs	Nappali ellátás	Önkormányzat	Fogyatékkal élők	Szociális,	2018	Felmérések,	Pénzügyi,	Fenntartható

	ellátás biztosítása	szervezett intézmény az idősek és fogyatékosok nappali ellátására	biztosítása	éves költségvetése, esélyegyenlőségi terv, feladatellátási terv	napközi otthonának megszervezése, nappali foglalkoztatás megszervezése	egészségügyi szektor		interjúk	Pályázati források Humán erőforrás	
3	Infokommunikációs akadálymentesítés és	Az infokommunikációs akadálymentesítés hiányzik, a középületek részben akadálymentesek	Fogyatékosok hozzáférése az információkhoz	Önkormányzat éves költségvetése, esélyegyenlőségi terv,	Rendszeres időközönként felmérés	Igazgatási ügyintéző, jegyző	2018	Felmérés	Pénzügyi, Pályázati források Humán erőforrás	Fenntartható

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplővállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

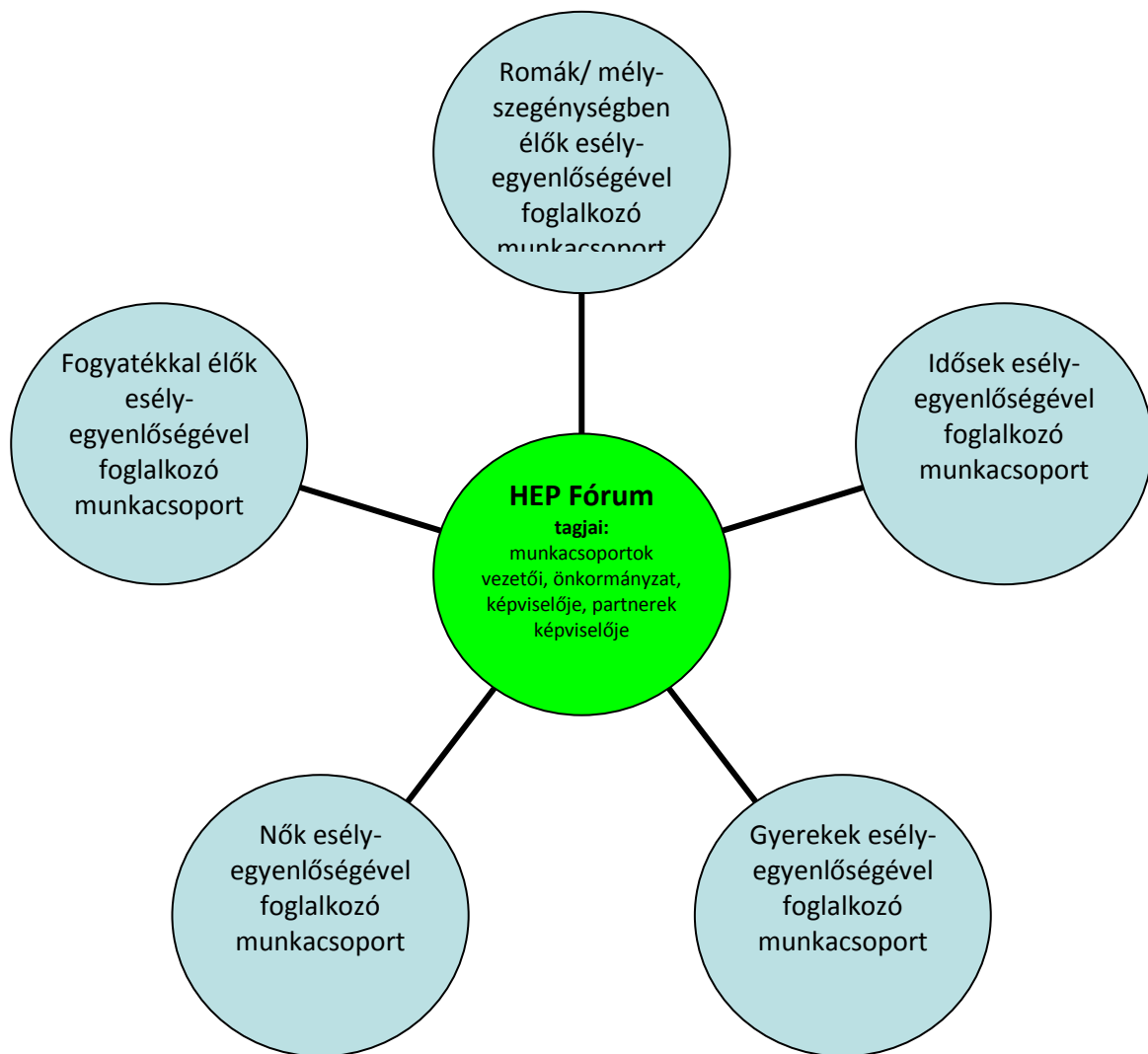
A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében.

A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről Vadászi Béla polgármester felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,

- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Szendrőlád község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

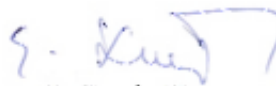
II. Ezt követően Szendrőlád község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 63/2013 (VI.25.) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Szendrőlád, 2013.07.02.

Vadászi Béla
polgármester

Dr. Kernóczy Zsuzsanna
jegyző

HEP elkészítési jegyzék²

NÉV ³	HEP részei ⁴										Aláírás
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Vadászi Béla	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Dr Kernóczy Zsuzsanna	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Dr Daøher Pierre	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Dr Zsíros Lászlóné	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Nagy Zsuzsanna	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Mányóczy Lászlóné	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Káló Norbert	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	

² Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

³ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁴ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁵ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.